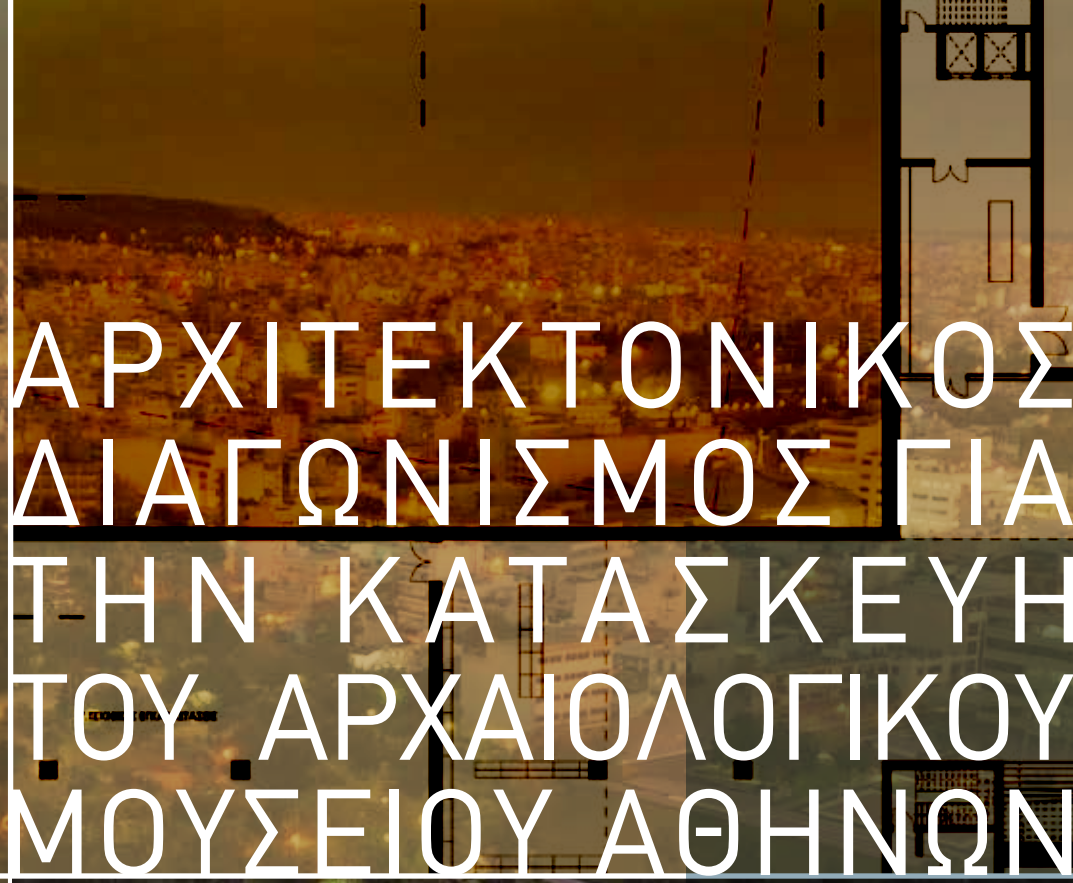
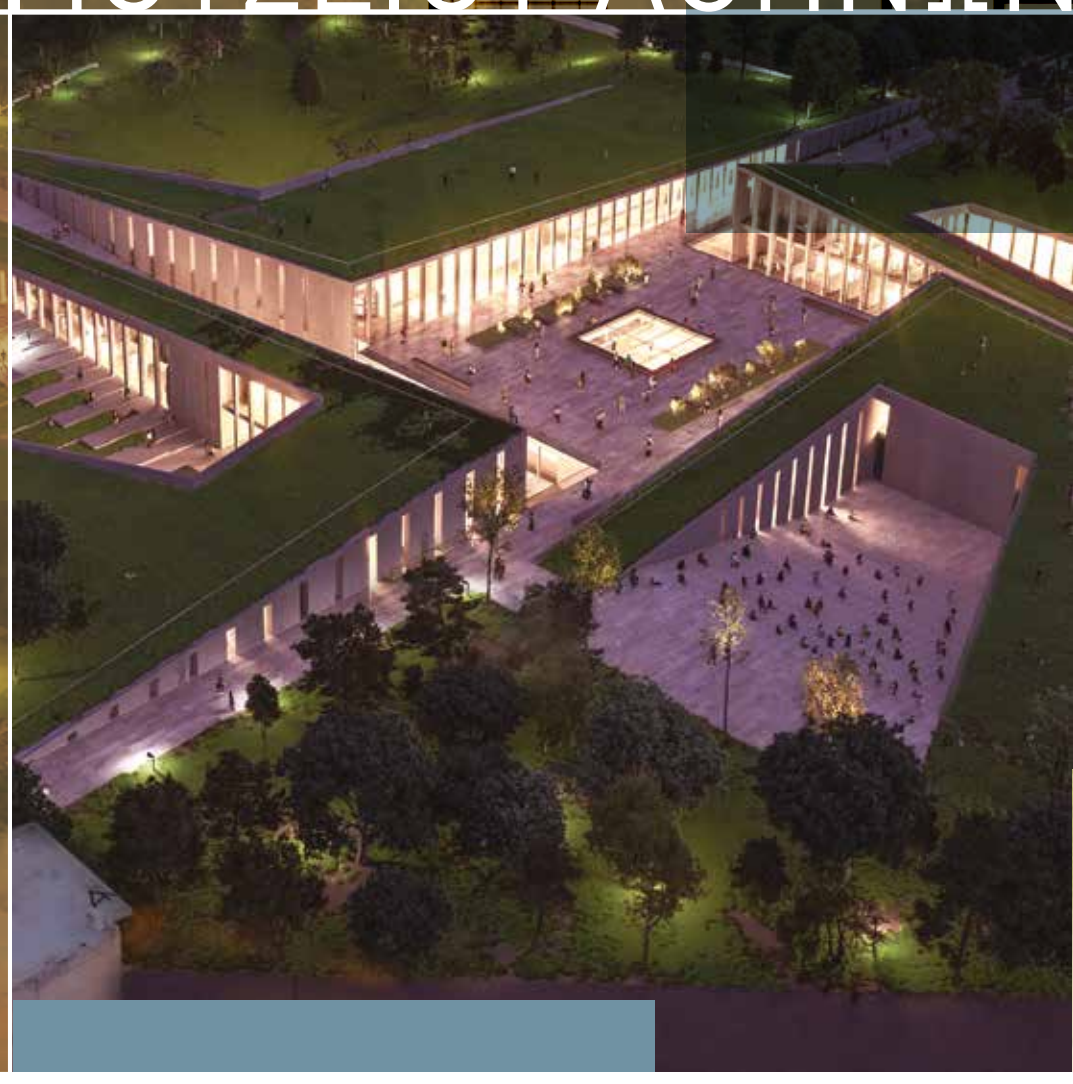

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΑΘΗΝΑΣ Α.Ε.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών έρχεται να ικανοποιήσει μια διαχρονική ανάγκη, καθώς η Αθήνα παραμένει ίσως η μόνη πρωτεύουσα που δε διαθέτει δικό της μουσείο. Η μελέτη και έκθεση του αρχαιολογικού πλούτου που έχει ανευρεθεί στο αθηναϊκό άστυ είναι πρωταρχικής σημασίας για την ολοκληρωμένη παράθεση της αρχαίας ελληνικής ιστορίας και τέχνης. Το ανωτέρω κενό δεν καλύπτεται από τα υφιστάμενα μουσεία των Αθηνών καθότι το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο δεν αποτελεί αθηναϊκό μουσείο ενώ το Μουσείο Πόλεως Αθηνών περιλαμβάνει συλλογές νεότερων αιώνων.

Στόχος αυτού του νέου μουσείου είναι, μέσα από τις εκθέσεις του, να προβάλλει με έμφαση τις αξίες των πολιτικών και των επιστημών που άνθησαν στην Αθήνα, να αναδείξει τον ιδιωτικό και δημόσιο βίο των πολιτών που δημιούργησαν την Ακρόπολη και τον Παρθενώνα και ταυτόχρονα να αποτελέσει ζωντανό οργανισμό και διεθνή πόλο ανάπτυξης επιστημονικών, καλλιτεχνικών και ευρύτερα πολιτιστικών δράσεων, που θα υπαινίσσονται συνεχώς το διαχρονικό μητροπολιτικό ρόλο της Αθήνας από την αρχαιότητα έως σήμερα. Η πλέον ιδανική τοποθεσία για το συγκεκριμένο εγχείρημα δεν θα μπορούσε να είναι άλλη από την Ακαδημία Πλάτωνος. Έναν τόπο παγκόσμιου συμβολισμού με ορατά τα κατάλοιπα της αρχαίας Ακαδημίας.

Για την υλοποίηση του μουσείου αυτού τον Αύγουστο του 2022 προκηρύχθηκε Ανοιχτός Διαγωνισμός Ιδεών από την Ανάπλαση Αθήνας ΑΕ σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και τον Δήμο Αθηναίων.

Με τη συνεργασία μας με τον Δήμο Αθηναίων και την Ακαδημία Αθηνών κάνουμε πράξη ένα όραμα δεκαετιών του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, που αφορά στην ανάδειξη του χώρου, όπου βρισκόταν η Ακαδημία του Πλάτωνος, ένα άλσος, ένας ιερός τόπος, που μετεξελίσσεται σε δημόσιο χώρο παιδείας και αναψυχής, με μεγάλη περιβαλλοντική σημασία για την Αθήνα, καθώς και στη δημιουργία του Αρχαιολογικού Μουσείου της Αθήνας.

Είναι πολύ σημαντικό ότι στο μουσείο αυτό θα εκτεθούν οι θησαυροί των σπλάχνων της Αθήνας -ευρήματα συστηματικών ανασκαφών μιας πεντηκονταετίας τουλάχιστον- οι οποίοι μπορούν να αλλάξουν τη γνώση μας, τη θεώρησή μας, για την ιστορία της αρχαίας ελληνικής τέχνης. Στις αποθήκες της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών προστατεύονται -και με τη δημιουργία του μουσείου θα αναδειχθούν- περισσότερες από 300.000 αρχαιότητες, κάποιες από τις οποίες είναι μοναδικές, δεν έχουν εκτεθεί ποτέ και ορισμένες δεν έχουν καν δημοσιευτεί. Τα ευρήματα που θα εκτεθούν, είναι ικανά να συμπληρώσουν και ίσως να αναθεωρήσουν την αντίληψή μας και τις γνώσεις μας για τον αρχαίο ελληνικό κόσμο.

Βασικό μας κριτήριο είναι να δημιουργήσουμε ένα μουσείο απολύτως φιλικό στο περιβάλλον, προσαρμοσμένο στη γη των Αθηνών, στον χώρο της Ακαδημίας, τον οποίο θέλουμε να διατηρήσουμε ως ένα άλσος με την αρχαία σημασία του όρου. Ένα μουσείο με μηδενικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Οι δύο σημαντικές παρεμβάσεις που σχεδιάζουμε στην Αθήνα, το Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών στην Ακαδημία Πλάτωνος και η επέκταση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου επί της οδού Πατησίων, είναι εκείνες που θα ανατρέψουν την πολιτιστική -και όχι μόνο- φυσιογνωμία της Αθήνας, το αναπτυξιακό αποτύπωμα των επιμέρους περιοχών, αλλά εν τέλει και της ίδιας της πρωτεύουσας.

Λίνα Μενδώνη
Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΚΕΥΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

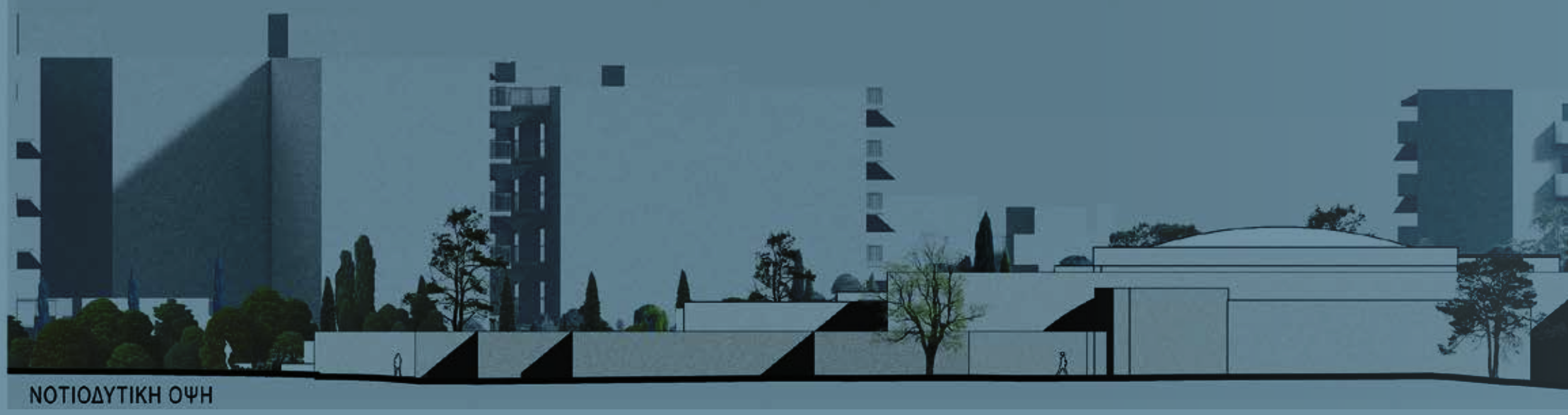
Είμαι πολύ υπερήφανος που δρομολογήσαμε ταχύτατες διαδικασίες και δείξαμε εμπιστοσύνη στις συνεργασίες και έτσι, σε έναν ιστορικό τόπο, θα γεννηθεί το πρώτο πράσινο μουσείο της χώρας. Στον αρχαιολογικό χώρο της Ακαδημίας Πλάτωνος, συμβιώνει το "χθες" με το "σήμερα" και το "αύριο". Το παρελθόν με το μέλλον.

Το νέο Μουσείο, βιοκλιματικό και μηδενικού περιβαλλοντικού αποτυπώματος, με απρόσκοπτη πρόσβαση στα άτομα με αναπηρία, ανοίγει την «αγκαλιά» του στην πόλη. Θα μπορούμε να επισκεφθούμε το Μουσείο, να περπατήσουμε στο πάρκο, να παίξουμε και να αθληθούμε στο γήπεδο, να κάνουμε πικ-νικ και όλα αυτά μαζί. Γιατί δε θέλουμε μουσεία – οχυρά, δε θέλουμε μουσεία περίκλειστα. Θέλουμε μουσεία και παρεμβάσεις που να είναι συμμετοχικές, ανοιχτές, που δίνουν διεξόδους σε Αθηναίες και Αθηναίους όλων των ηλικιών.

Έχουμε πολλή δουλειά μπροστά μας, αλλά κάναμε μια σπουδαία αρχή για αυτήν την συνολική παρέμβαση η οποία είναι εξαιρετικά σημαντική για τη γειτονιά αλλά και την Αθήνα ολόκληρη.

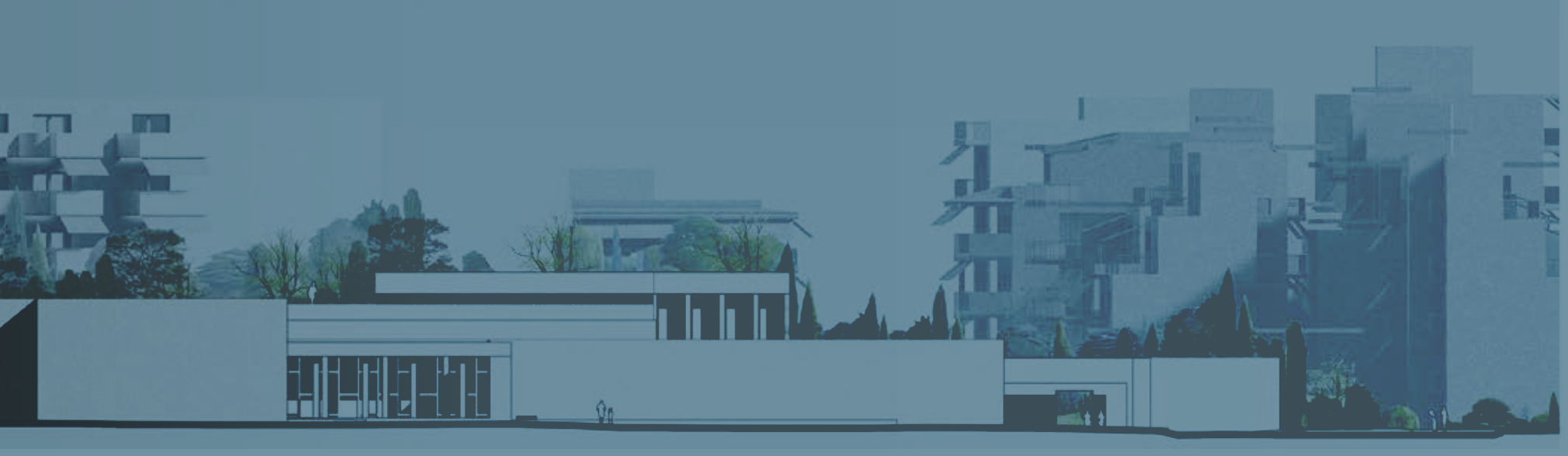
Κώστας Μπακογιάννης
Δήμαρχος Αθηναίων

ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ Δ
ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟ
ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ο διαγωνισμός που διοργανώθηκε από την Ανάπλαση Αθήνας ΑΕ για το Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών, κηρύχθηκε σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/48505/387/2021 (ΦΕΚ 2239/Β/31-5-2021) και τον Νόμο Ν.4412/2016 και περιλάμβανε πολεοδομική μελέτη, αρχιτεκτονική μελέτη, καθώς και μελέτη κυκλοφοριακών ρυθμίσεων. Οι προδιαγραφές που τέθηκαν ήταν αυστηρότερες αυτών που ορίζονταν από τα ΦΕΚ, καθώς ένας από τους βασικούς στόχους ήταν ο κατά το δυνατόν περιορισμός της όποιας περιβαλλοντικής όχλησης.

Πληροφορίες και στοιχεία ζητήθηκαν από 153 ενδιαφερόμενους. Κατατέθηκαν 17 προτάσεις, εκ των οποίων έγκυρες βρέθηκαν οι 16, ενώ απονεμήθηκαν 3 βραβεία και 2 έπαινοι. Βασικά κριτήρια αξιολόγησης των προτάσεων ήταν η Αρχιτεκτονική Προσέγγιση, το Πρόγραμμα και οι Λειτουργικές Απαιτήσεις, η Τεχνική Προσέγγιση, ο Δημόσιος Υπαίθριος Περιβάλλων Χώρος και η Χωροθέτηση Λειτουργιών, στα πλαίσια πάντα του Βιοκλιματικού Σχεδιασμού και της Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Η κριτική επιτροπή αποτελείτο από τους κ.κ. Τουρνικιώτη Παναγιώτη (Αρχιτέκτων Μηχανικός, Καθηγητής ΕΜΠ, Πρόεδρος της Επιτροπής), Γλεντή Αλέξανδρο (Πολιτικός Μηχανικός, Εκπρόσωπος της Διοργανώτριας Αρχής), Παπανικολάου Μόρφω (Αρχιτέκτων Μηχανικός), Κουγιανού Πηνελόπη (Αρχιτέκτων Μηχανικός) και Μάρδα Νέλλη (Αρχιτέκτων Μηχανικός, Ομότιμος Καθηγήτρια ΕΜΠ). Στα πλαίσια του διαγωνισμού αυτού διοργανώθηκε έκθεση, όπου παρουσιάστηκαν στο κοινό οι διακριθείσες προτάσεις καθώς και οι υπόλοιπες συμμετοχές.

Η Ανάπλαση Αθήνας ΑΕ προσπάθησε να συνεισφέρει ώστε η υλοποίηση του έργου του Αρχαιολογικού Μουσείου Αθηνών να ολοκληρωθεί σύντομα και να συντελέσει έτσι στην ανάδειξη της ιστορικής, πολιτιστικής αλλά και αισθητικής αξίας της πόλης των Αθηνών.

Πολυχρόνιος Ακριτίδης
Διευθύνων Σύμβουλος
Ανάπλαση Αθήνας ΑΕ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ

ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ

ΒΡΑΒΕΙΑ

Α Βραβείο
GT02700183

Β Βραβείο
AB07112022

Γ Βραβείο
72116469AM

Α΄Έπαινος
AA66881234

Β΄Έπαινος
OP00000001

Α Βραβείο | GT02700183

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Γιώργος Τσολάκης, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Ελένη Λάγκαρη, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Κωνσταντίνος Κοσμάς, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Γιάννα Παπαπαύλου, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Miguel Muñoz Ayllón, Αρχιτέκτονας
Μαριάνθη Γροζοπούλου, Μηχανικός Χωροταξίας Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Κωνσταντίνος Λιόντος, Πολιτικός Μηχανικός
Ιωάννης Παπαγρηγοράκης, Μηχανολόγος Μηχανικός
Δέσποινα Καταπότη, Αρχαιολόγος
Αλεξάνδρα Μπούνια, Καθ. Πολιτισμικής Τεχνολογίας & Επικοινωνίας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο των Αθηνών επικεντρώνεται στην αρμονική συμβίωση δύο αντικρουόμενων δυνάμεων της περιοχής. Από τη μία, η αδιαπέραστη και συνεχής μάζα της πόλης και από την άλλη το περίκλειστο άλσος της Ακαδημίας Πλάτωνος με τις αρχαιολογικές ανασκαφές. Το κτιριολογικό πρόγραμμα του μουσείου προϋποθέτει την κατασκευή ενός ευμεγέθους κτιριακού όγκου που θα επιβληθεί στο άλσος, περιορίζοντας την επιφάνεια του πολύτιμου δημόσιου χώρου. Αντ' αυτού η πλειοψηφία της επιφάνειας του μουσείου αναπτύσσεται υπογείως και επηρεάζει τοπικά το έδαφος, δημιουργώντας ομαλές εξάρσεις και σκάμματα που ενισχύουν την οριζόντια τοπογραφία. Το μουσείο συνδιαλέγεται με το υπάρχον πεδίο και μετασχηματίζεται αρμονικά σε ένα κτίριο-έδαφος.

Η αρχιτεκτονική προσέγγιση υποστηρίζει την καινοτομία του συγκεκριμένου μουσείου καθώς δίνει έμφαση στην τοπογραφία, την πολεοδομία και τη δημόσια αρχαιολογία, αφού ενσωματώνει δημιουργικά τόσο τους άξονες του τοπίου, όσο και την πολεοδομία της πόλης, ενώ αγκαλιάζει αφενός τα αρχαιολογικά ευρήματα εντός του χώρου, αφετέρου τη σχέση ανοικτού και κλειστού, δημόσιου και ιδιωτικού.

Η πόλη και το άλσος αλληλοεπιδρούν στο κέντρο του οικοπέδου δημιουργώντας έναν κόμβο στροβιλοειδούς κίνησης που δρα ως κεντρομόλος και ταυτόχρονα ως φυγόκεντρος δύναμη ροών και δραστηριοτήτων.

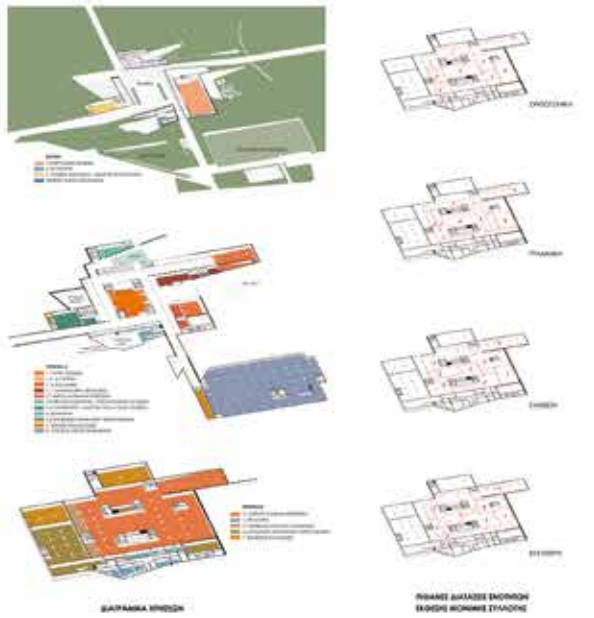
Η πολική χάραξη δημιουργεί ένα ορθογωνικό ρήγμα στο κέντρο όπου τεμαχίζει τον χώρο σε τέσσερις διακριτές πτέρυγες. Τα δώματα αναδύονται από το έδαφος, εμφανίζοντας επικλινείς, βατές επιφάνειες, επεκτείνοντας την υπάρχουσα φυτεμένη επιφάνεια του άλσους ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζουν άνετες συνθήκες φυσικού φωτισμού και αερισμού, στους επισκέπτες και στους εργαζόμενους.

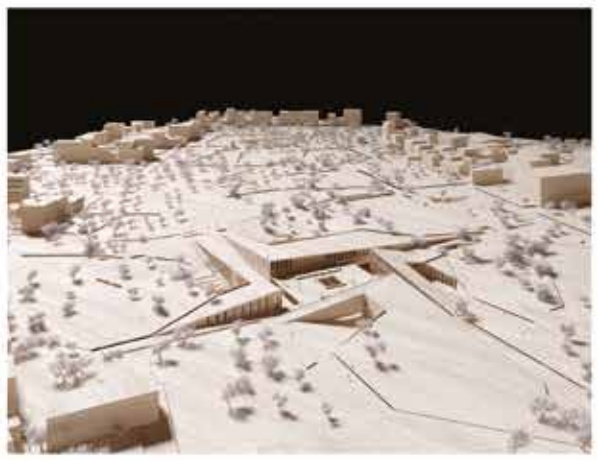
Η καθαρότητα και η ευελιξία των εκθεσιακών χώρων αναγνωρίζει τη βασική αρχή ότι η πόλη είναι ζωντανός οργανισμός, ο οποίος μεταλλάσσεται διαρκώς. Η εναλλαγή κλειστών και ανοικτών χώρων, η δυνατότητα θέασης του εσωτερικού του μουσείου από διαφορετικές οπτικές και σε διαφορετικό βαθμό αποσκοπούν στη δημιουργία μιας σχέσης οικειότητας μεταξύ μουσείου και επισκέπτη που θα οδηγήσει ακόμη και μη επισκέπτες να αισθανθούν την άνεση να διαβούν τις πόρτες του μουσείου ή να μετάσχουν των μηνυμάτων του.

Η πρόταση δίνει έμφαση στον σχεδιασμό ενός δημοσίου χώρου που συμπεριλαμβάνει το μουσείο, τις αρχαιολογικές ανασκαφές και χώρους αναψυχής και άθλησης, ενθαρρύνοντας την συμμετοχικότητα. Ο αρχές σχεδιασμού του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου προβάλλουν το όραμα της Αθήνας του μέλλοντος. Μιας πόλης που σχετίζει τις κτιριακές υποδομές με το φυσικό έδαφος και το τοπίο, μιας πόλης που σέβεται, αναδεικνύει και συνυπάρχει αρμονικά με την φύση και την ιστορία της, συμπεριλαμβάνοντας υπόψιν όλους τους πολίτες της.

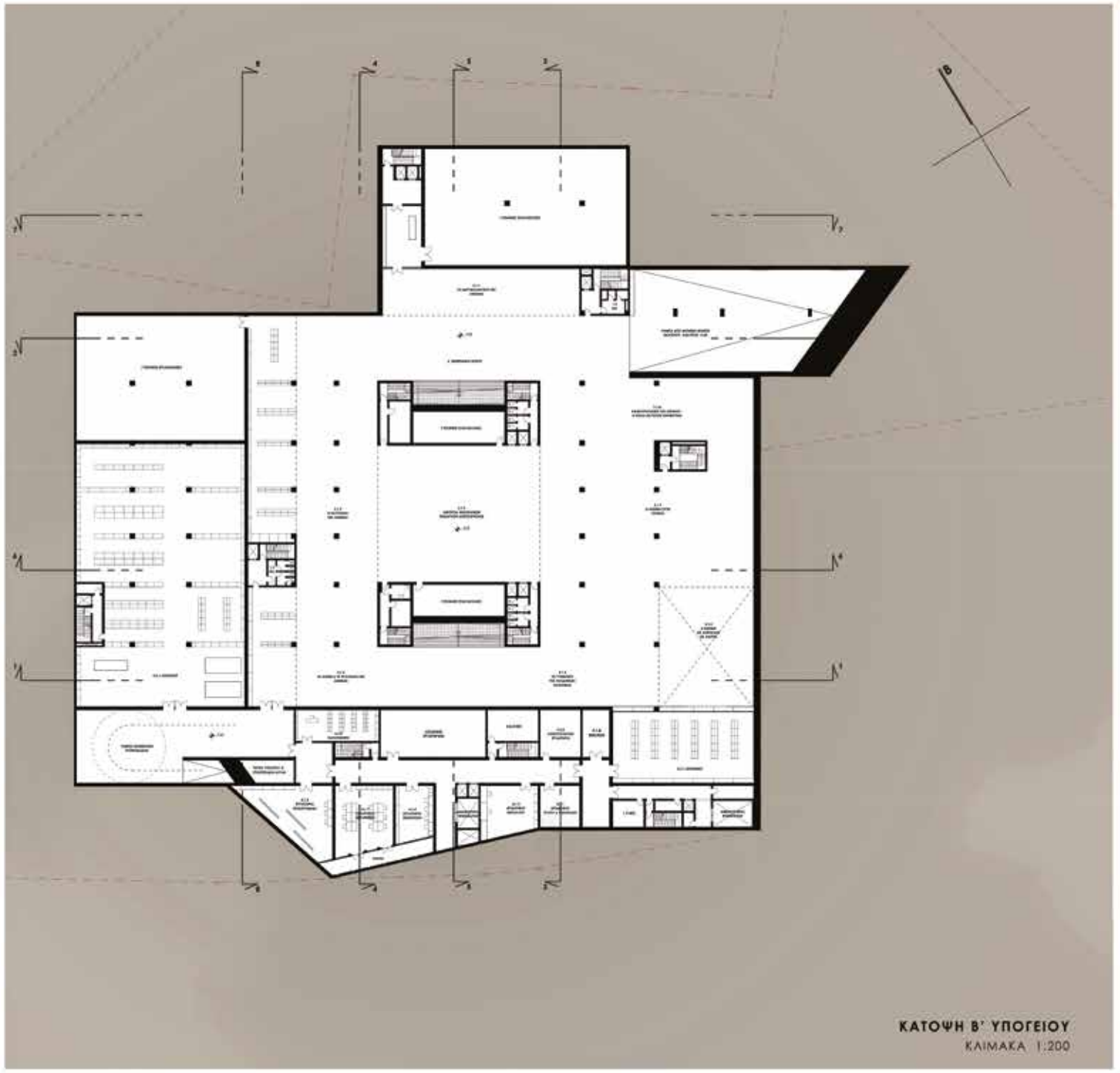
GT02700183

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ **GT02700183**

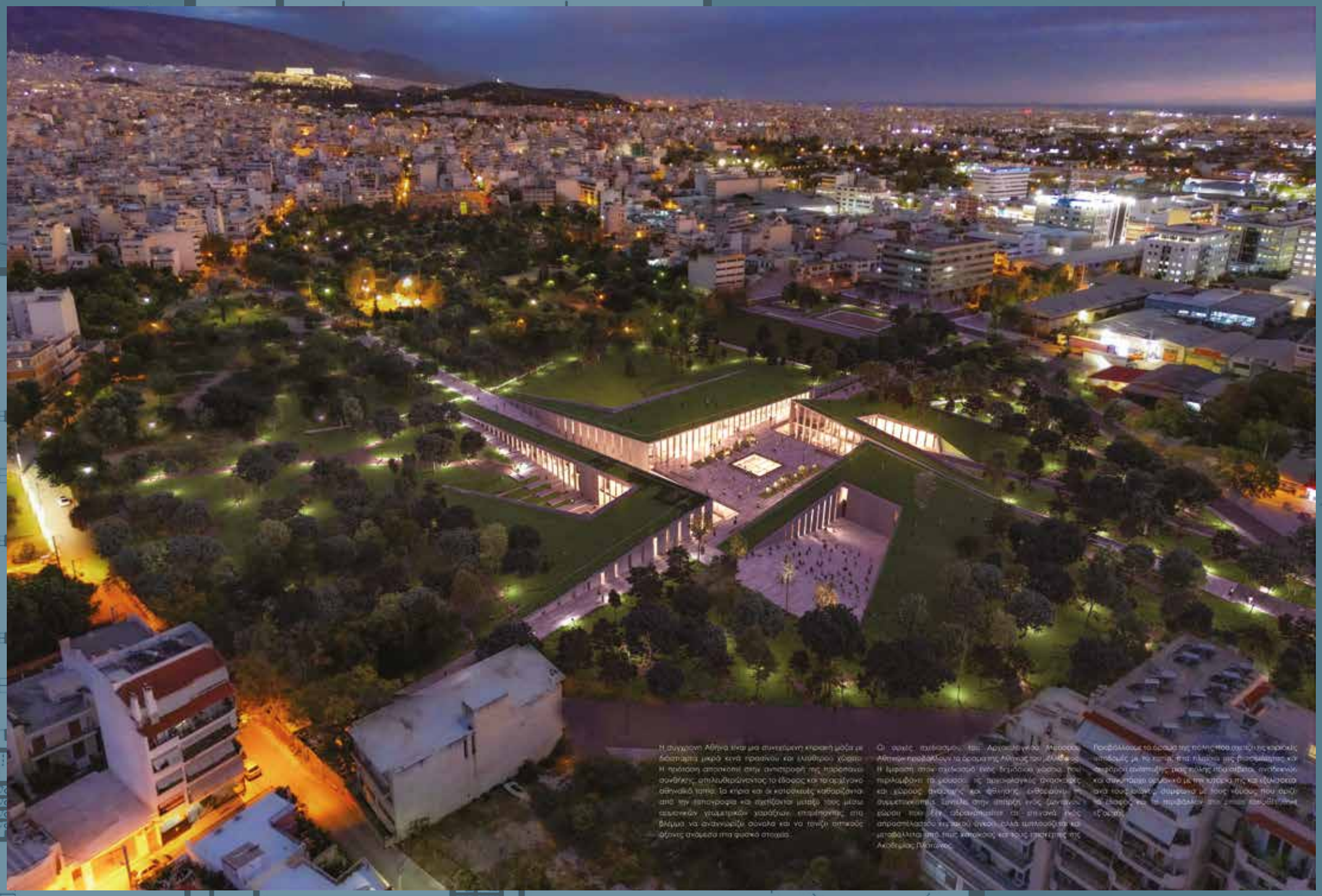

ΚΑΤΟΨΗ Β' ΥΠΟΓΕΙΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:200

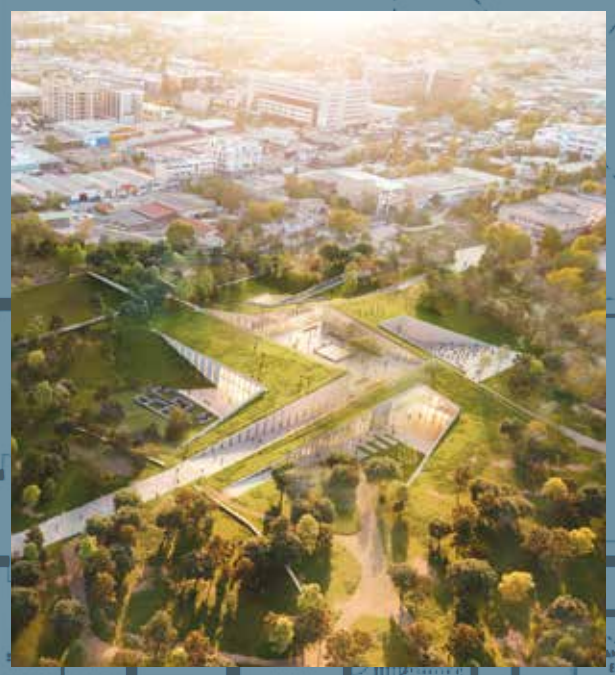
Η συγχρονη Αθηνα ειναι μια συνεχουμενη κτιριακη μαζα με διαστασεις μικρο κενα πρασινου και ελευθερου χωρου. Η πολεοδομη αποκοπτει στην αντιπερα της παραπλευρη συνθηκης, απελευθερωνοντας το εδαφος και το αρχαιολογικο σεβαστικο τοπιο. Τα κτιρια και οι κατοικιακες καθαριζονται απο την επιπορροια και σχηματιζονται μεσαιο τους μεσω ασυνεχων γεωμετρικων χαραξεων, επιτρεποντας στο βλεμμα να αναπνευσει ουσιαλα και να τονιζει οπτικους αξονες ανοιγετα στα φυσικα στοιχεια.

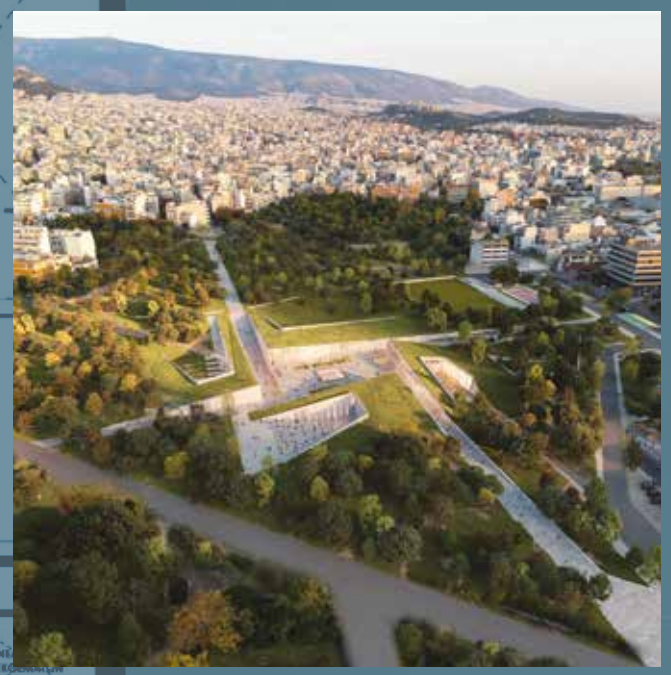
Οι οικιες συνεδαφους της Αρχαιολογικου Μουσειου Αθηνων προβαλλονται το αρχαιοτερο Αθηναικο τοπιο. Η ιδεα στον σχεδιασμο ειναι δημιουργια χωρου που περιλαμβανει τα μουσειο, τις διασκεδαστικες αναγκες και χωρους αναψυχης και φαγητου, ενθαρρυνει συναλλαγες στην αστικη της ζωη και εξασφαλιζει οι επιπεδα της απροσκοπαστο και ακομη ενιαιο ελευθ εμπορευσιμα και μεταβαλλεται απο τους κατοικους και τους επισκεπτες της Ακαδημιας Πλατωνος.

Προβαλλοντας το αρχαιο της πολεοδομιας στις καρικες κατοικιες με τις κοινες της διαστασεις και ενσωματωνει ενσωματους τους κοινης της σεβαστικο τοπιο και συνδεεται αρμονικο με την κατοικια της και εξυπηρετει ανα τους κοινους συμφωνα με τους κανονες που αφορα τις προβολες στο χωρο και εξοδους.

Β Βραβείο | ΑΒ07112022

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Γρηγοριάδου Μαρία – Αλεξάνδρα,
Δρ Αρχιτέκτων Μηχανικός

Πολυχρονόπουλος Δημήριος,
Δρ Αρχιτέκτων Μηχανικός

Ρόδη Άλκηστις,
Δρ Αρχιτέκτων Μηχανικός

Μπαλατσούκας Αναστάσιος,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Παδημάκης Δήμος
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Πορτοκαλίδης Κωνσταντίνος,
Δρ Πολεοδόμος - Χωροτάκτης

Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Αυγέρης Λουκάς,
Πολιτικός Μηχανικός

Κιλτζανίδου Αικατερίνη,
Αρχαιολόγος

Τζώρτζη Καλή,
Δρ Μουσειολόγος

Λαλένης Κωνσταντίνος,
Δρ Πολιτικός Μηχανικός-Συγκοινωνιολόγος

Προφυλλίδης Βασίλειος,
Δρ Πολιτικός Μηχανικός-Συγκοινωνιολόγος

Κουλουριώτης Δημήτριος,
Δρ Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Το νέο μουσείο σχεδιάζεται με βάση την ταυτόχρονη θεώρηση των αρχαιολογικών χώρων και της σύγχρονης πόλης ως διαφοροποιημένο συμπλήρωμα του δικτύου των μεγάλων μουσείων της Αθήνας και πεδίο παγκόσμιου και τοπικού ενδιαφέροντος. Η Ιερά Οικία, η Ακαδημία Πλάτωνος, η Ακρόπολη και η σύγχρονη πόλη γίνονται 'έκθέματα' κατά την περιήγηση. Στόχος είναι να αποτελέσει έναν κοινωνικό πυκνωτή διαρκώς ενεργό.

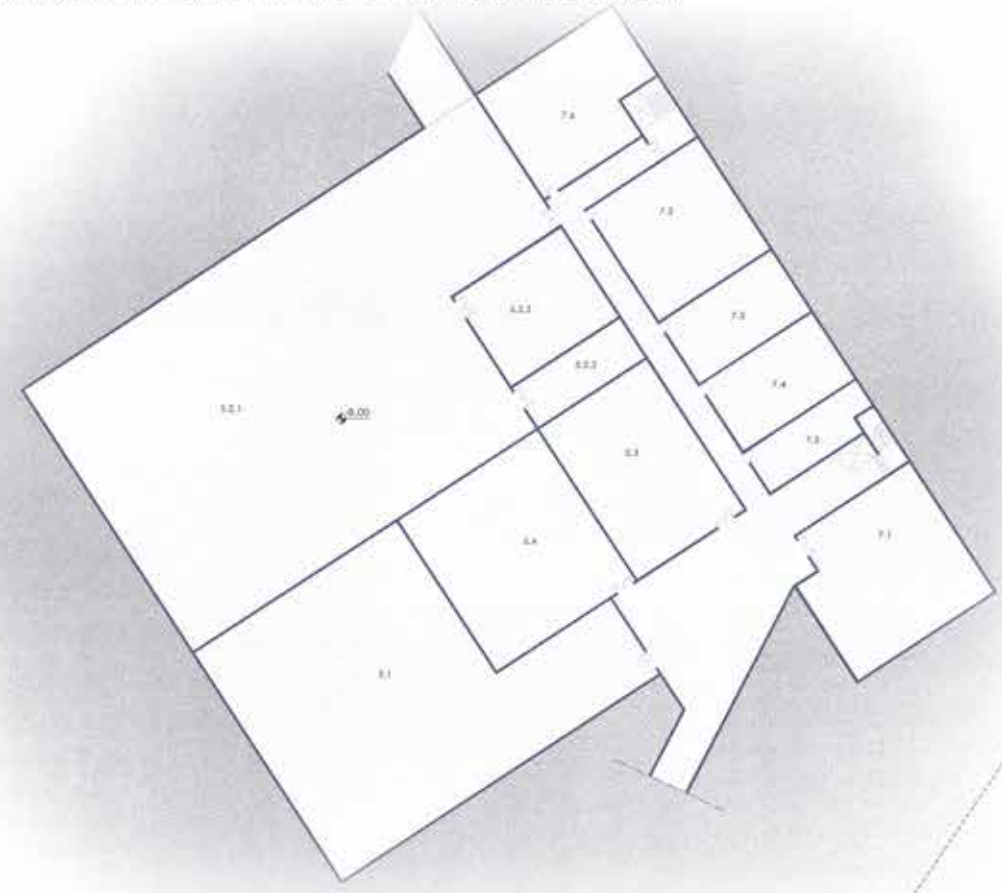
Η κεντρική αρχιτεκτονική ιδέα (concept) περιλαμβάνει:

Τη 'βύθιση' στο χώρο και τον χρόνο με τη τοποθέτηση της εισόδου του μουσείου στη στάθμη της αρχαίας πόλης, υδάτινο στοιχείο και αμφιθεατρικές διατάξεις που παραπέμπουν στα ποτάμια της Αθήνας και καθιστούν το κτήριο του μουσείου σκηνικό φόντο για υπαίθριες εκδηλώσεις.

Η τυπολογία του νέου μουσείου αντλεί από την τυπολογία των μουσείων του 19ου αιώνα που περιλάμβαναν στοές, προθαλάμους, μια κεντρική αίθουσα, μνημειώδες κλιμακοστάσιο, αίθρια και πτέρυγες. Το νέο μουσείο αφομοιώνει τα παραπάνω στοιχεία σε ένα ενιαίο, πολυώροφο χώρο. Η είσοδος γίνεται μέσω καθοδικής ράμπας και υπόστυλης στοάς, ο κεντρικός προθάλαμος αφομοιώνει το μνημειώδες κλιμακοστάσιο και την κεντρική αίθουσα, οι πτέρυγες περιβάλλουν αυτή τη σύνθετη διάταξη και συνιστούν μια συνεχή εμπειρία. Το αίθριο ανεβαίνει στη στάθμη του εξώστη. Η συμβολικού χαρακτήρα κεντρική αίθουσα τοποθετείται στην ίδια στάθμη και φωτίζει την υποκείμενη διάταξη.

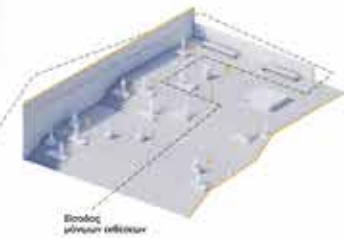
Ο προθάλαμος μαζί με τη στεγασμένη στοά και τη μνημειακή σκάλα συνιστούν μια Δημόσια Αγορά κατάλληλη όχι μόνο για είσοδο, έκθεση και εκδηλώσεις.

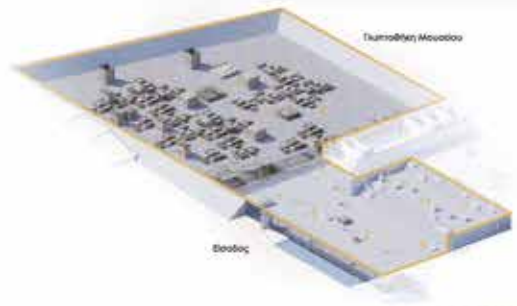
AB07112022

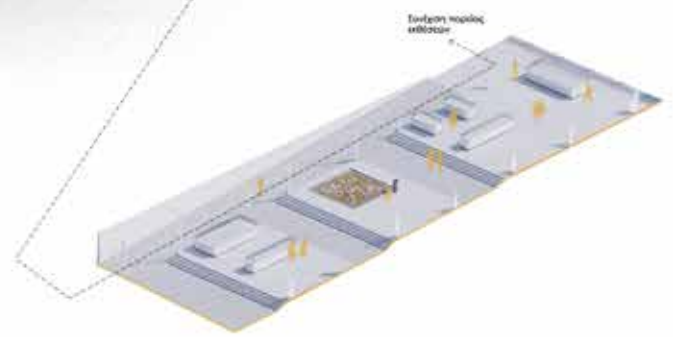

7.ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
7.1. Χώρος ηλεκτροπαραγωγών - Υποσταθμός Μ/Σ
7.2. Χώρος μηχανοστασίων- κλιματισμού - Λεβητοστασίου - Ψυκτικό Λέβητα
7.3. Χώρος διέλευσης κινητήρων
7.4. Χώρος τεχνοοικονομικών αντλητικού συγκροτήματος
7.5. Αντβαπτισμού/ανελκυστήρες
7.6. Διέλευση ανακύκλωσης νερού από τροποποίηση συντήρησης και το χώρο καθαρισμού των αντλιών
5.ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΕΥΠΗΜΑΤΩΝ & ΑΔΕΙΟΥΡΙΣΜΑ
5.1 Εκθεσιακού εύτυπτα αποθήκων
5.2.Αποθήκες εφαρμόζουν - χώροι μελέτης
5.3.1. Αποθήκες λιθίνων κεραμεικής , μολύβινων, πρασινικών, φαρτιού φυμιάτων, ρομπτός σκεύους και τσιγγιανόφορος
5.3.2. Αποθήκη μετάλλων (χαλκοθήκη) 100 τ.μ.
5.3.3. Φροσεφορείου
5.3.Αποθήκες Περιοδικών Εκθέσεων
5.3.1. Χώρος Συσκίνησης και φυλαξίας εκθεσιακού υλικού περιοδικών εκθέσεων
5.3.2. Αποθήκες εξοπλισμού περιοδικών εκθέσεων
5.4.Αποθήκες Λοιπών Λειτουργιών
5.4.1. Αποθήκη κατασκηνώσεις Μουσείου
5.4.2. Αποθήκη ανεφαπτικού, εντυπωσίου
5.4.3. Αποθήκη εργαλείων κήπου
5.4.4. Αποθήκη οίκων καθαριότητα

ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ -8.00
ΚΛ. 1:200

Φωτορεαλιστική απεικόνιση (Bird's Eye view) αρχαιολογικού μουσείου και περιβάλλοντα χώρου

Οι παραδοσιακές πτέρυγες των μουσείων και η μονοσήμαντη περιήγηση αντικαθίστανται από μια promenade architecturale που περιλαμβάνει τις κύριες αίθουσες εκθέσεων σε διαρκή αναφορά προς τον χώρο εισόδου. Καθιστά το μουσείο μηχανισμό παρατήρησης και, μέσω των εκτεταμένων υαλοστασίων, «φάρο» της πόλης μόλις σκοτεινιάσει.

Στο υψηλότερο σημείο της πορείας, τοποθετείται κλιμακωτή διάταξη με θέα προς την Ακρόπολη.

Ο 'συμβολικός' κεντρικός χώρος του μουσείου του 19ου αιώνα αποδίδεται εδώ με ένα υπερυψωμένο διαφώτιστο στερεό, κύβο ή κύλινδρο, όπου μπορεί να τοποθετηθεί κάποιο ιδιαίτερο έκθεμα ή εκθεσιακή διάταξη για ψηφιακά εκθέματα νέων τεχνολογιών. Τα 'έξυπνα' υαλοστάσια επιτρέπουν ρύθμιση ως προς το βαθμό διαφάνειάς και χρήση για την προβολή ή εκπομπή εικόνων.

Ο υπαίθριος χώρος του διαμορφώνεται σε αρχαιολογικό άλσος με ενδημικά δέντρα (π.χ. πλατάνια) βάσει των αρχαίων περιγραφών και των αναφορών στον «Νέον Ανάχαρσι».

Γ Βραβείο | 72116469ΑΜ

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Τηλέμαχος Ανδριανόπουλος,
Αρχιτέκτων Μηχανικός,

Κλήμης Ασλανίδης ,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Κατερίνα Χριστοφοράκη,
Πολεοδόμος Χωροτάκτης

Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Αθανάσιος Κοντιζάς,
Πολιτικός Μηχανικός

Κωνσταντίνος Μακατσώρης,
Ηλεκτρολόγος / Μηχανολόγος Μηχανικός

Γεώργιος Λαγκαδινός, Τοπογράφος Μηχανικός, Συγκοινωνιολόγος

Δώρα Κωνσταντέλου,
Αρχαιολόγος

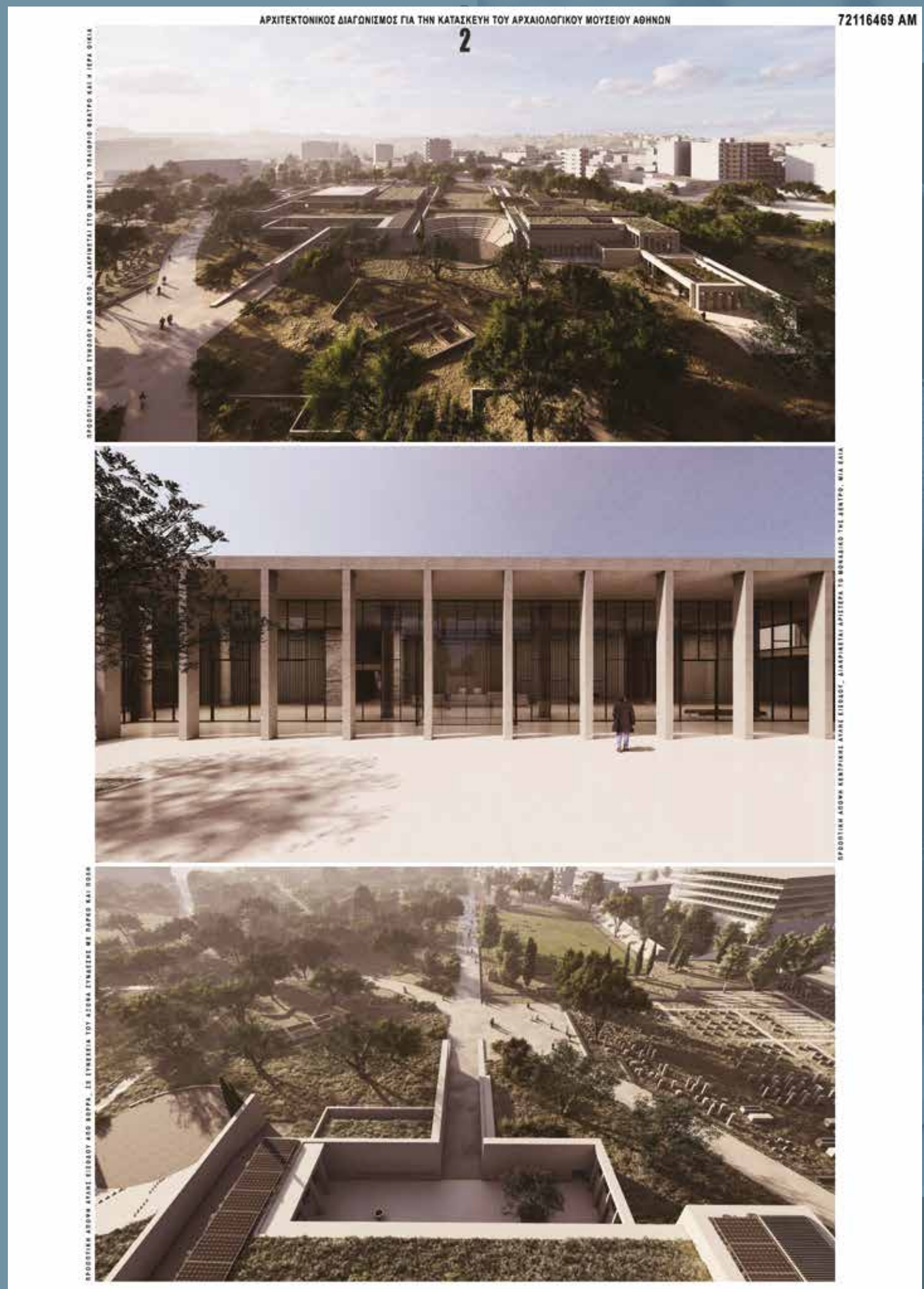
Ερατώ Κουτσουδάκη ,
Αρχιτέκτων Μηχανικός, Μουσειολόγος

Χρήστος Βουτσάς,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Μίκελίνα Καρύδη,
Αρχιτέκτων Μηχανιός

Κωνσταντίνος Ξανθόπουλος,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Παναγιώτης Βασιλάτος ,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Συνεργάτες Αρχιτεκτονικής Μελέτης

Γιώργος Θαλασσινός,
Σπουδαστής Αρχιτεκτονικής

Νάσια Πολύμερου,
Σπουδάστρια Αρχιτεκτονικής

Σπύρος Λουκίδης,
Σπουδαστής Αρχιτεκτονικής

Μάρκος Σακελλίων,
Σπουδαστής Αρχιτεκτονικής

Σύμβουλοι

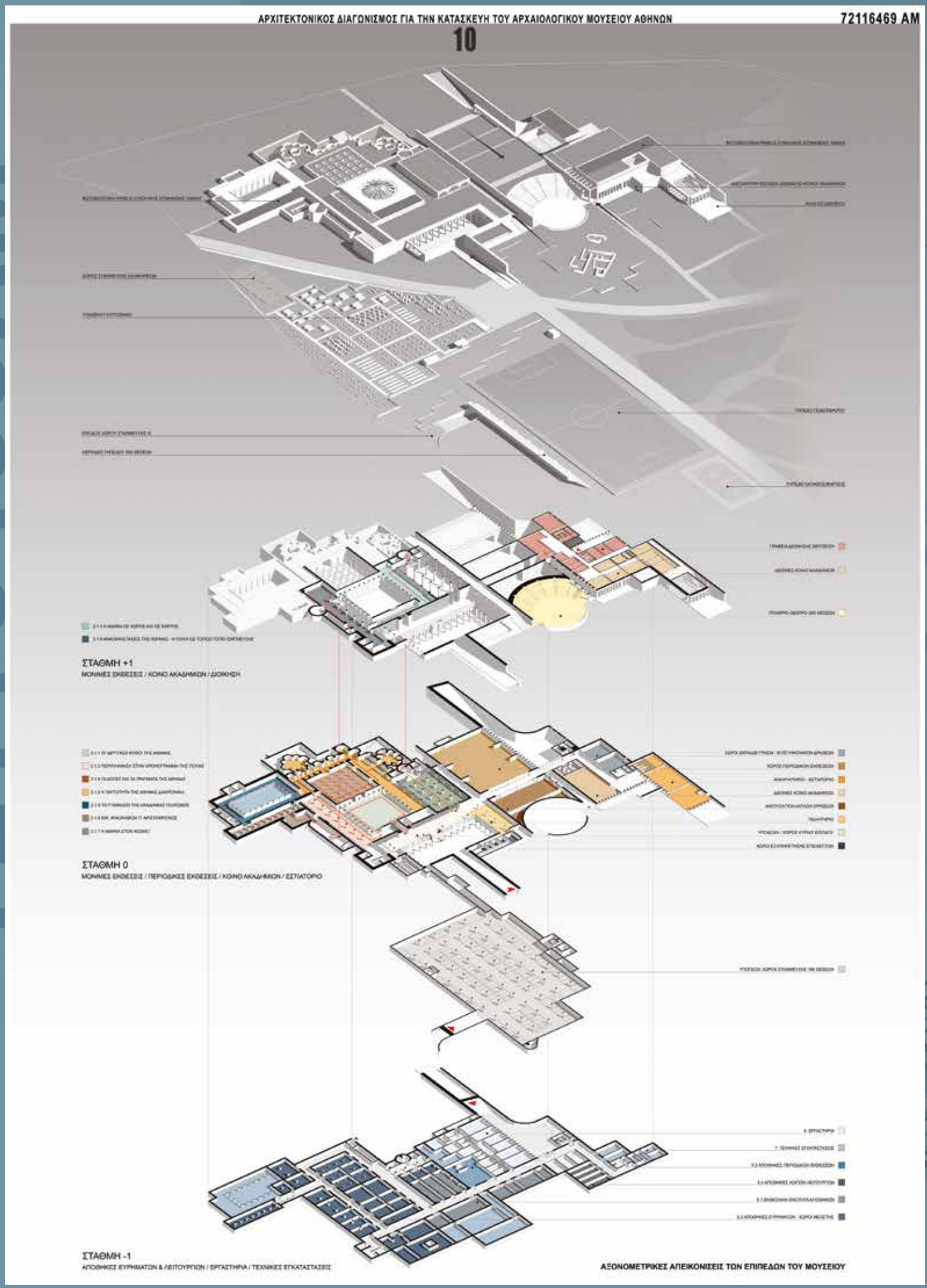
Μανώλης Κορρές,
Ακαδημαϊκός

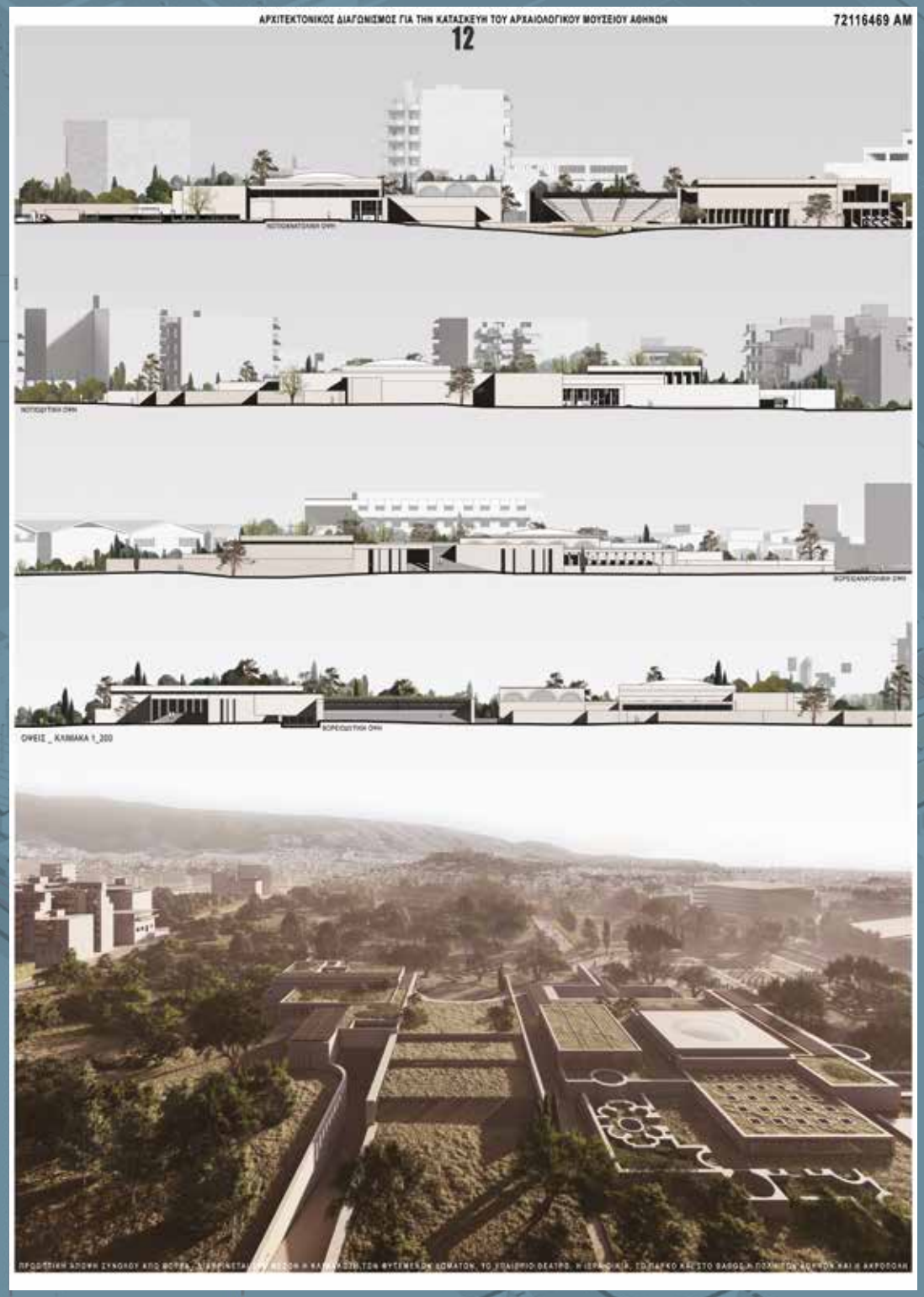
Δημήτρης Φιλιππίδης,
Ομ. Καθηγητής ΕΜΠ

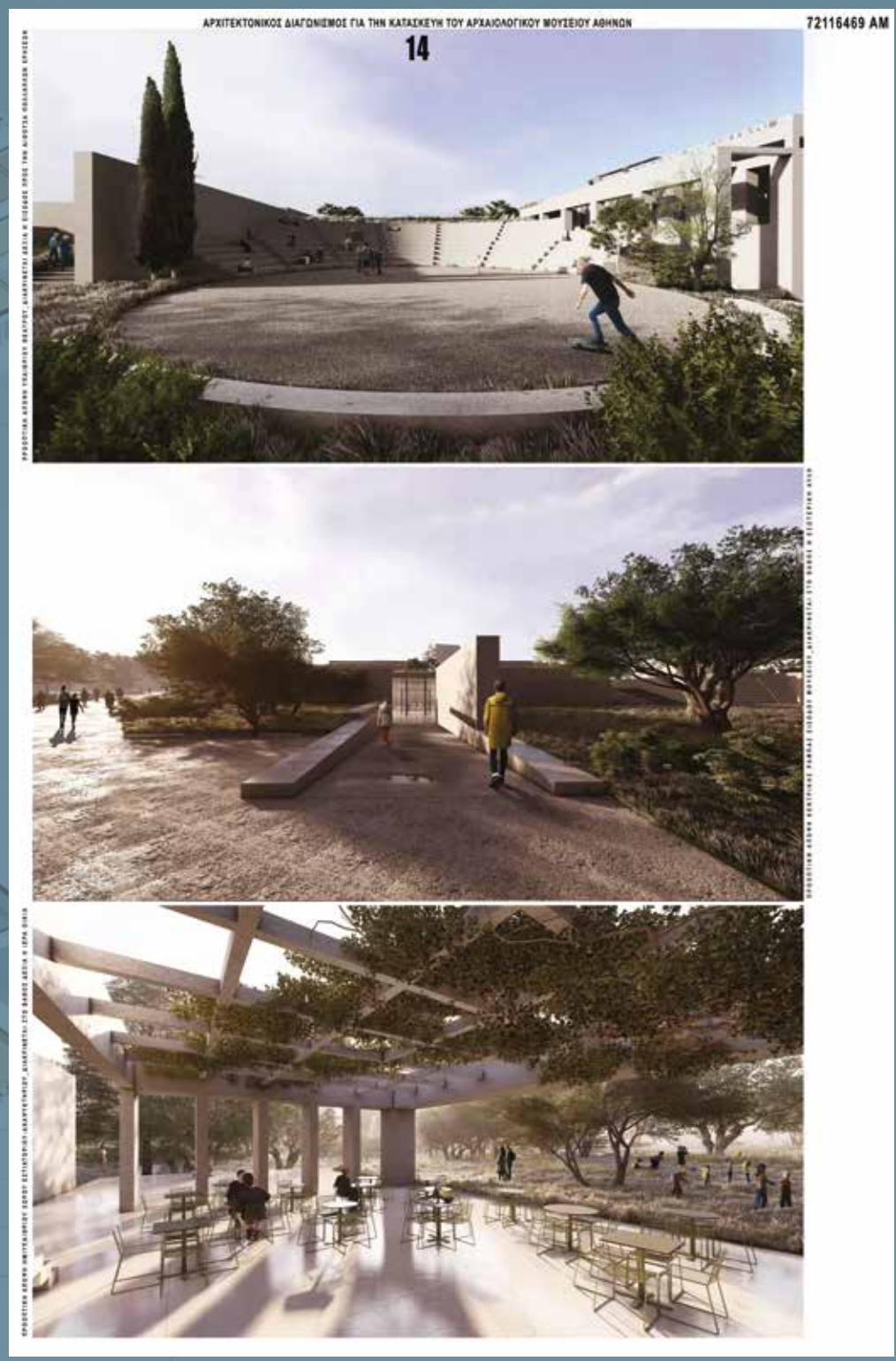
ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΜΟΝΙΜΗΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ "ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΗ ΣΤΗΝ ΧΡΟΝΟΓΡΑΜΜΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ"

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αρχαιολογικό Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών στην Ακαδημία Πλάτωνος: ο διαχρονικός μητροπολιτικός ρόλος της Αθήνας από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, όχι απλώς μέσω ενός μουσείου, αλλά ενός νέου διεθνούς πόλου έρευνας και πολιτισμού. Ένας συμβολικά φορτισμένος τόπος καλείται να υποδεχθεί τον πλούτο των ευρυμάτων του αθηναϊκού άστεως σε μία σχέση που οφείλει να μην επιτρέψει την κυριαρχία του ενός έναντι του άλλου. Αυτή είναι η κυρίως πρόκληση: Ο εράσμιος Τόπος του Πάρκου της Ακαδημίας Πλάτωνος να συνυπάρχει με το Μουσείο, ο Τόπος να το υποδεχθεί, να το αγκαλιάσει, ενώ το Μουσείο να επιτρέψει στον Τόπο να το απορροφήσει, να το ενσωματώσει. Κάτι τέτοιο θα σήμαινε κυρίως το εξής: τη δημιουργία ενός Μουσείου που δεν είναι τοπόσημο. Ενός Μουσείου που βυθίζεται στον Τόπο, κατακερματίζεται από αυτόν, αφήνει τις επί μέρους ενότητές του να προσαρμοστούν στο περιβάλλον, ενός Μουσείου που δεν κυριαρχεί, δεν στέκεται ανεπηρέαστο, ως Οχυρό. Η απαλή βύθιση του Μουσείου στον Τόπο, στο Πάρκο, οφείλει να είναι τόσο μεταφορική, όσο και κυριολεκτική: το νέο Μουσείο δεν συγκροτείται από μία κυρίαρχη, επιβλητική μάζα αλλά από επί μέρους, μικρότερες ενότητες, το κύριο σώμα των οποίων βυθίζεται ελαφρώς μέσα στο Πάρκο ώστε το φαινόμενο ύψος του να είναι μικρότερο, οι αναλογίες του επιμήκεις, οι επιφάνειες του φυτεμένες και δεκτικές: ένα Μουσείο-Πάρκο.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
72116469 AM
12

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
72116469 AM
14

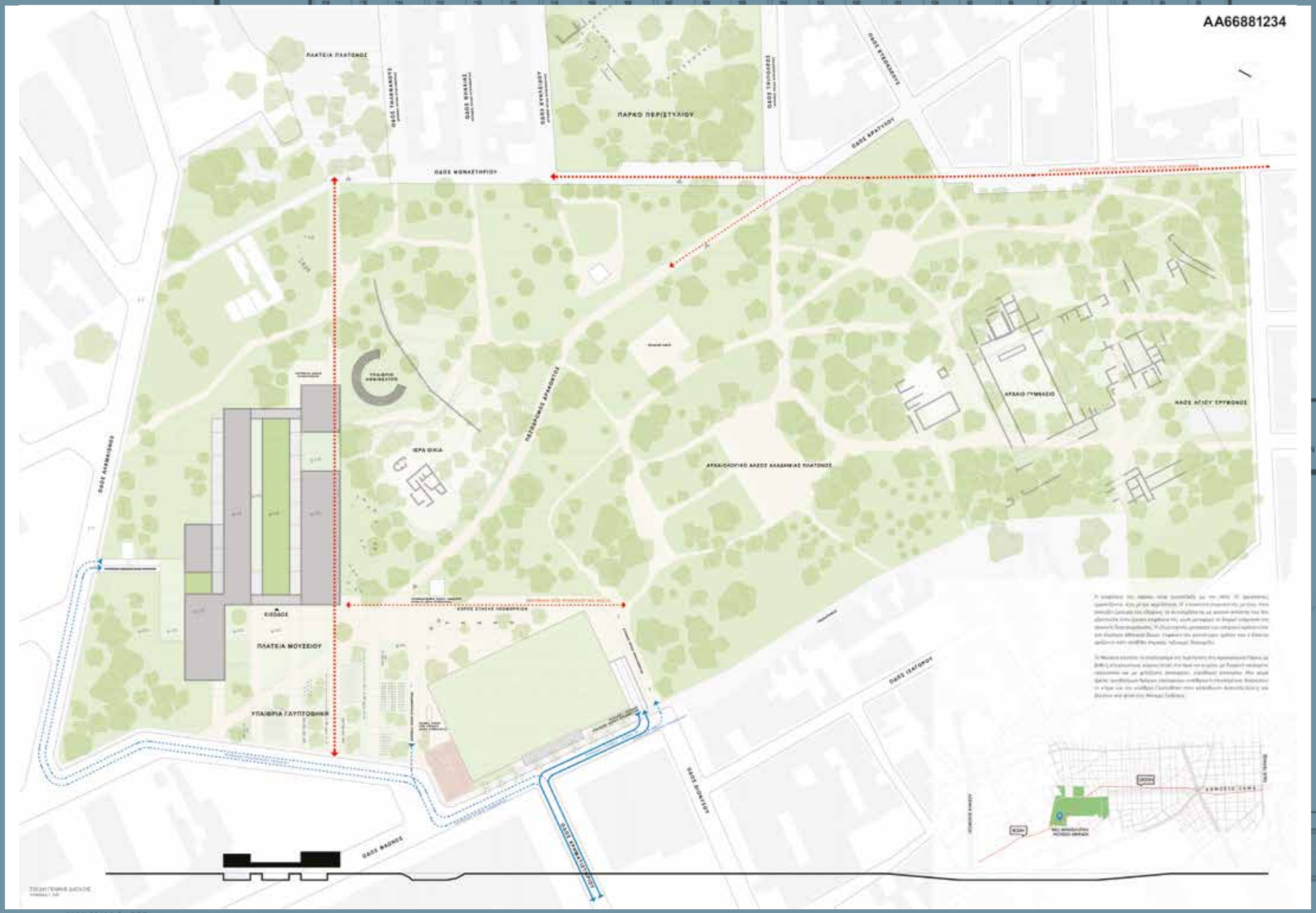
Α΄Έπαινος | ΑΑ66881234

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Χριστίνα Λουκοπούλου, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Ηρώ Μπερτάκη, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Κωνσταντίνος Πανηγύρης, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Κωνσταντίνος Αποστολίδης, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Θεόδωρος Τούσας, Αρχιτέκτων Μηχανικός – Πολεοδόμος
Φωτεινή Αδρίμη, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Μιχάλης Αγγελίδης, Πολιτικός Μηχανικός
Εμμανουήλ Παπαγρηγοράκης, Μηχανολόγος Μηχανικός
Έλλη Παγκάλου Αρχιτέκτων Τοπίου
Χρυσόστομος Ριζομηλιώτης, Συγκοινωνιολόγος
Στέφανος Κεραμίδας, Αρχαιολόγος Μουσειολόγος
Διονυσία Ψιλοπούλου, Αρχαιολόγος

ΚΛΙΜΑΚΑ 1 : 200

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η πρόταση για το Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών στην Ακαδημία Πλάτωνος περιλαμβάνει 13.662 m2 κύριων και βοηθητικών χώρων, υπόγειο γκαράζ και εκτεταμένες υπαίθριες αναπλάσεις.

Το Αρχαιολογικό Πάρκο της Ακαδημίας Πλάτωνος είναι μια αστική πράσινη όαση και ένας αρχαιολογικός θησαυρός με εκπληκτική ιστορική συνέχεια. Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός στοχεύει στη δημιουργία μιας ξεχωριστής δημόσιας παρουσίας με φιλόξενο δημόσιο χαρακτήρα και οικολογική προσέγγιση. Πολεοδομικά, το Μουσείο λειτουργεί ως καταλύτης για την ενεργοποίηση του σημαντικού περιβαλλοντικού, αστικού και ιστορικού δυναμικού του χώρου.

Αρχές σχεδιασμού:

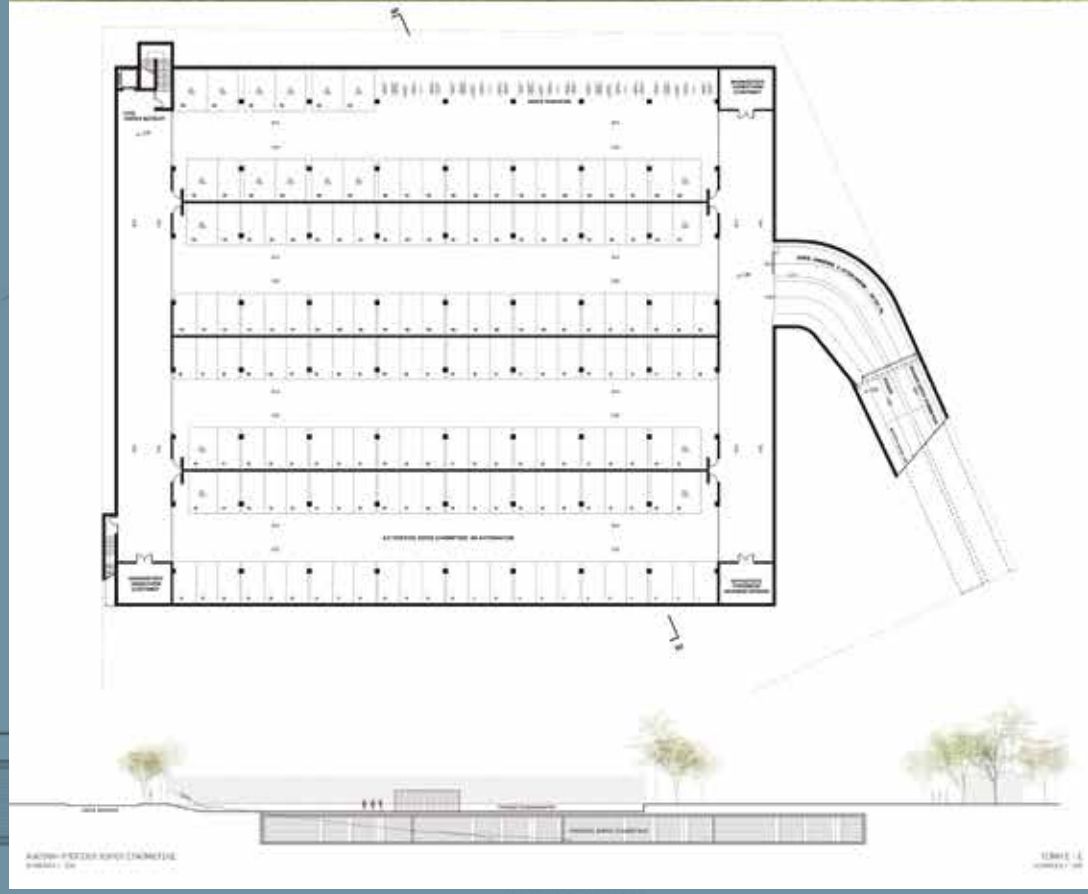
Η θέση του Μουσείου σε απόσταση μικρότερη των 2 χλμ από τον Κεραμεικό και ακόμη πιο κοντά στον Κηφισό το τοποθετεί σε κομβικό σημείο για τα μητροπολιτικά δίκτυα βιώσιμης κινητικότητας, στην προέκταση της χάραξης του Δημοσίου Σήματος και μεταξύ των αναπτυσσόμενων περιοχών του Ελαιώνα και του Κολωνού.

Το ατελές ορθογώνιο σχήμα του πάρκου, η διαγώνια της οδού Δράκοντος, το ασαφές όριο στα δυτικά και το παρακείμενο αστικό κενό της πλατείας Πλάτωνος συγκροτούν το άμεσο αστικό context. Ο σχεδιασμός του Μουσείου καλείται να αποσαφηνίσει, να σχηματίσει και να αναδείξει λανθάνουσες ποιότητες του ασχημάτιστου αστικού κενού και να διατηρήσει και να αποδώσει νέες κυκλοφορίες και διασυνδέσεις.

Το πρόγραμμα του μουσείου είναι σύνθετο, με πληθώρα εκθεσιακών, επιστημονικών και διδακτικών δραστηριοτήτων, καθώς και τους καθαυτό εκθεσιακούς χώρους, την αποθήκευση και προστασία των εκθεμάτων. Ταυτόχρονα, είναι ένα δημόσιο κτίριο, ένας φιλόξενος χώρος που εκτείνεται και κορυφώνει την εμπειρία του αρχαιολογικού πάρκου και της υπαίθριας γλυπτικής και που απαιτεί μια σύνθετη τυπολογική δομή κτιρίου, εύπλαστη, αλλά δεκτική σε πολλαπλές διαθέσεις, ταχύτητες και αντίστοιχες εναλλακτικές αφηγηματικές διαδρομές.

Με βάση τις εκθεσιακές ενότητες που περιγράφονται στο πρόγραμμα, επιδιώκεται μια μουσειολογική ανάπτυξη πολλαπλών διεργασιών - αφηγήσεων, επιτρέποντας όμως και γραμμικές χρονολογικές ταξινομήσεις.

ΚΛΙΜΑΚΑ 1 : 200

Σημαντικό κεφάλαιο της τοποθεσίας είναι το Πάρκο, πράσινη έκταση με εμπεδωμένη διαρκή χρήση ως αστικού κενού, χλωρίδα που χαρακτηρίζεται από αβίαστη ενδημικότητα και διαμορφώσεις εδάφους που αποτυπώνουν κυρίαρχες πορείες. Το ασχεδίαστο τοπίο είναι το κυρίαρχο πλαίσιο στο οποίο τοποθετείται το Μουσείο. Στόχος της αρχιτεκτονικής τοπίου είναι η ανάδειξη και ενίσχυση αυτής της πολύτιμης συνθήκης

Το περιβαλλοντικό και οικονομικό αποτύπωμα της πρότασης, όσον αφορά την κατασκευή και τη λειτουργία, είναι κρίσιμο για την επιτυχία του Μουσείου. Η πρόκληση περιλαμβάνει μια πολυεπίπεδη, ολιστική προσέγγιση σχεδιασμού όπου αναπτύσσονται παθητικά και ενεργητικά συστήματα εξοικονόμησης, χρησιμοποιούνται υλικά με τη μικρότερη δέσμευση μη ανανεώσιμων πόρων και ενθαρρύνονται πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον και την κοινότητα. Η πιστοποίηση βιωσιμότητας βασίζεται σε διεθνώς αξιόπιστα πρωτόκολλα όπως BREEAM/LEED.

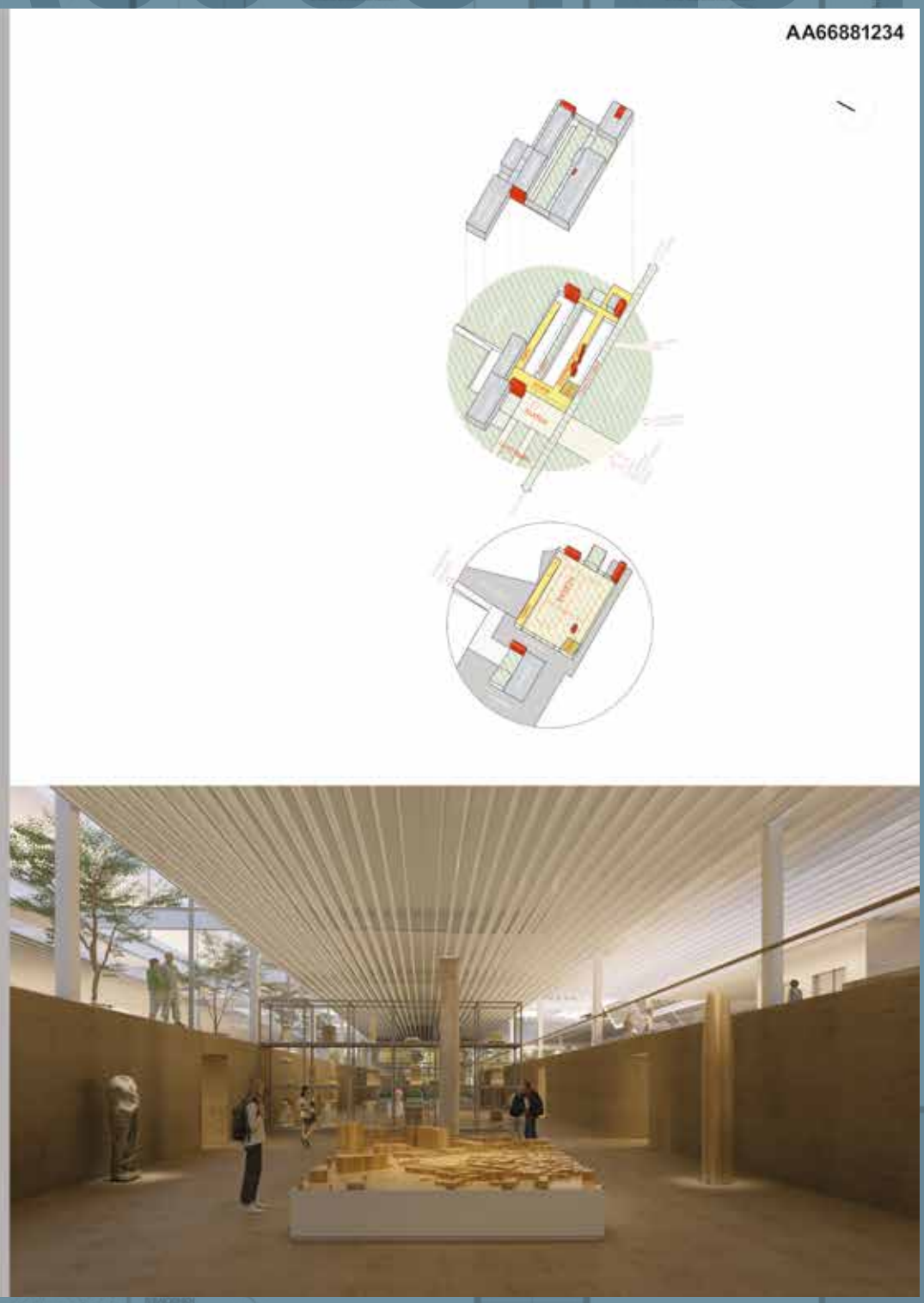
Προσέγγιση:

Η επιφάνεια του πάρκου είναι συνεπίπεδη με την πόλη. Οι αρχαιότητες εμφανίζονται λίγα μέτρα χαμηλότερα. Ο επισκέπτης/περιπατητής μετέχει στην ουσιώδη εμπειρία του εδάφους, το αντιλαμβάνεται ως φυσική οντότητα που δεν εξαντλείται στην οριακή επιφάνειά της, αλλά μεταφέρει τη διαρκή υπόμνηση της χρονικής διαστρωμάτωσης. Η ιζηματογενής μεταφορά του ιστορικού χρόνου είναι ένα ιδιαίτερο Αθηναϊκό βίωμα, έκφανση του γενικότερου τρόπου που η διάχυτη οριζόντια πόλη αποδίδει σημασία, ταξινομεί, διαχωρίζει.

Το Μουσείο αποτελεί το επιστέγασμα της περιήγησης στο Αρχαιολογικό Πάρκο, με βαθείς στεγασμένους χώρους/στοές στα όρια του κτιρίου, με διαφανή σκιασμένα υαλοστάσια και με φιλόξενες λειτουργίες, ελεύθερες εισιτηρίου: Μια σειρά άμεσα προσβάσιμων δρόμων, εσωτερικών, υπαίθριων ή στεγασμένων, διατρέχουν το κτίριο και την υπαίθρια Γλυπτοθήκη στην κατεύθυνση Ανατολής/Δύσης και βλέπουν από ψηλά στις Μόνιμες Εκθέσεις.

Archivos AA66881234

Περιγραφή:

Εσωτερικά, παραπλεύρως των δρόμων αναπτύσσονται οι καθημερινές λειτουργίες, Φουαγιέ, Κατάστημα, Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων και Cafe.

Οι Μόνιμες Εκθέσεις, μια στάθμη χαμηλότερα, είναι διατεταγμένες σε τρείς ζώνες ανάμεσα στους δρόμους, συνεπίπεδα με τα εργαστήρια και τις αποθήκες. Διαθέτουν άνετες προσβάσεις από μια ευρεία ήπια κλίμακα, μεγάλους διπλούς ανελκυστήρες στο νοτιοανατολικό άκρο και μια ευρεία ράμπα (βόρειος δρόμος) στο βορειοδυτικό. Η αντιδιαμετρική διάταξη των κύριων προσβάσεων στις τρείς εκθεσιακές ζώνες επιτρέπει μη γραμμικές, ελεύθερες μουσειολογικές αναπτύξεις, μπορεί πάντως να εξυπηρετήσει και γραμμικές αφηγήσεις βουστροφηδόν.

Στον όροφο βρίσκονται οι Προσωρινές Εκθέσεις και Εστιατόριο με ενδιάμεσο υπαίθριο χώρο με θέα στο πάρκο, οι χώροι της Ακαδημίας Αθηνών και τα γραφεία του Μουσείου.

Ανατολικά, στην είσοδο, δημιουργείται η Πλατεία Μουσείου εν επαφή με την κύρια οδική πρόσβαση και υποδέχεται την πεζή κυκλοφορία της οδού Δράκοντος.

Οι τέσσερις δρόμοι που εκκινούν από την Πλατεία Μουσείου αναλαμβάνουν διαφορετικούς χαρακτήρες: Ο πρώτος, σε επαφή με το Πάρκο, είναι μια στοά στη νότια πρόσοψη του Μουσείου που εκτείνεται μέχρι την Πλατεία Πλάτωνος, ο δεύτερος γίνεται η κύρια εσωτερική κυκλοφορία του Μουσείου με διαφώτιστη οροφή, σε επαφή με τις κατακόρυφες κυκλοφορίες για τις Μόνιμες και τις Περιοδικές Εκθέσεις, οδηγώντας τελικά στο Cafe. Ο τρίτος στο μεγαλύτερο μήκος του είναι ένα ανοιχτό μακρύ αίθριο εντός του Μουσείου με υπαίθριες εκθέσεις και τέλος, ο τέταρτος μια ράμπα που κατεβαίνει από την Πολλαπλών και το Κατάστημα, το Φουαγιέ και τους χώρους εξυπηρέτησης κοινού, προς τη Μόνιμη Έκθεση.

Η γενική κατεύθυνση του Μουσείου στο ακανόνιστο οικόπεδο με την επιμήκη νότια πρόσοψή του επιβεβαιώνει και ανασυνθέτει το ορθογώνιο αστικό πάρκο, οριοθετεί την λανθάνουσα πολεοδομική συνθήκη και προβάλλει ένα γαλήνιο μέτωπο προς τον Αρχαιολογικό Χώρο και στην κυρίαρχη συμβολική και ιστορική αναφορά του, την πόλη της Αθήνας.

Η κτιριακή δομή επιτρέπει εκθεσιακούς χώρους με μεγάλα ελεύθερα ύψη ενώ αποδίδει στο ισόγειο μεγάλη διαφάνεια και έντονη λειτουργική αλληλεπίδραση με το Πάρκο. Κατά τα άλλα οι όψεις παρουσιάζουν μέτωπα ορθοδομικής πλινθόπλεξης με χαρακτηριστικά διαμπερότητας ανάλογα με τις απαιτήσεις των χώρων.

Β΄Έπαινος | ΟΡ00000001

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Kersten Geers,
OFFICE, Αρχιτέκτων

David Van Severen,
OFFICE, Αρχιτέκτων

Μαριάννα Ρέντζου,
Point Supreme, Αρχιτέκτων

Κωνσταντίνος Πανταζής,
Point Supreme, Αρχιτέκτων

5. Ιωάννα Νασιοπούλου,
Πολεοδόμος Χωροτάκτης

Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Bollinger + Grohmann,
Πολιτικός Μηχανικός

Michel Desvignes Paysage,
Αρχιτέκτων Τοπίου

Γιώργος Καρβούνης,
Μηχανολόγος Μηχανικό**ς**

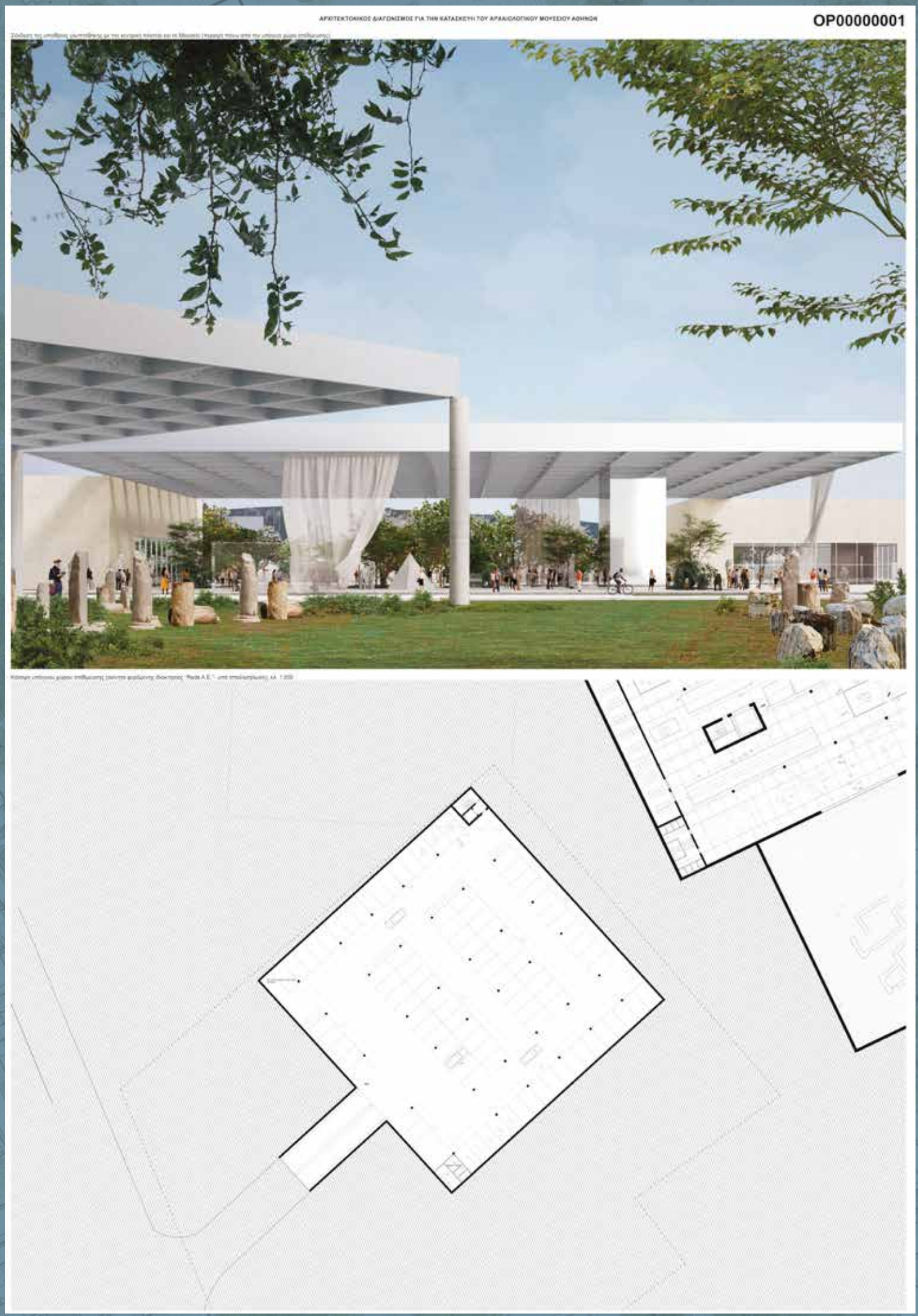
Γιάννης Μάρης,
Συγκοινωνιολόγος

Θάλεια Σπυρικάκη,
Μουσειολόγος

Αντώνης Μαστραπάς,
Αρχαιολόγος

Ελένη Αλεξάνδρου,
Σύμβουλος Βιοκλιματικά

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

‘AMA’

Το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών “AMA” απαντάει πρώτα από όλα στη διαχρονική ανάγκη να αποκτήσει η πόλης της Αθήνας, το δικό της αρχαιολογικό μουσείο. Παράλληλα, λόγω της επιλογής να χωροθετηθεί στην Ακαδημία που ίδρυσε και στην οποία δίδαξε ο Πλάτωνας, αποτελεί αφορμή να έρθει στο φως ένα αρχαιολογικό άλσος που είχε μείνει στη σκιά για αιώνες.

Το προτεινόμενο κτίριο, μέσα από απλά γεωμετρικά σχήματα- μια αλληλουχία κενών και στερεών όγκων, αποβάλει τη μνημειακότητα και μας υποβάλει σε ουσιαστική αναθεώρηση της μουσειακής εμπειρίας και της σχέσης μας με το τοπίο και την Ιστορία.

Συνδέσεις και προσβασιμότητα

Προτείνεται πρωτίστως η εξασφάλιση της πρόσβασης στην Ακαδημία Πλάτωνος και της διασύνδεσής της με τόπους/σημεία ενδιαφέροντος των δικτύων μέσω πεζοπορικών-ποδηλατικών διαδρομών με βιοκλιματικά χαρακτηριστικά. Ως υψηλής προτεραιότητας κρίνονται η διασύνδεση με το λόφο Ιππείου Κολωνού, και η διασύνδεση με τον αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού μέσω Δημοσίου Σήματος και από εκεί με όλο το υπόλοιπο δίκτυο (Διονυσίου Αρεοπαγίτου, Μουσείο Ακρόπολης κλπ). Επιπλέον απαιτείται και διασύνδεση της Ακαδημίας Πλάτωνος με το Αρχαιολογικό Μουσείο και το Πεδίον του Άρεως.

Το κτίριο

Το κτίριο αποτελείται από απλούς συμπαγείς όγκους φαινομενικά ανεξάρτητους που μειώνουν την αίσθηση του μεγέθους του στο πάρκο: τέσσερις τετράγωνες κατασκευές, απλές γεωμετρίες. Ο διαχωρισμός και τα τετράγωνα σχήματα δημιουργούν σχέση με τα αρχαιολογικά ευρήματα μέσα στο πάρκο (Ιερά Οικία, Περιστύλιο, Γυμνάσιο) τα οποία επίσης εγγράφονται σε νέες, μεγαλύτερες ανασκαφές τετράγωνου σχήματος. Έτσι στο πάρκο δημιουργείται ένα σύστημα από τετράγωνα αντικείμενα, αρχαία και

νέα, κενά και πλήρη, όλα σε νέα σχέση μεταξύ τους, με συνδετήριο στοιχείο τη φύση. Το κτίριο λειτουργεί σαν ανοιχτό σύστημα, σε συνέχεια με το τοπίο, με κέντρο μια νέα πλατεία- μια νέα γειτονιά με ελεύθερη διάταξη κτιρίων, όπως η Αρχαία Αγορά.

Ο επιμερισμός του Μουσείου σε μικρότερα κτίρια εξυπηρετεί προγραμματικά τις επιμέρους λειτουργίες: α. Μόνιμη έκθεση, β. Περιοδικές Εκθέσεις και Εκπαίδευση, γ. Γραφεία και χώροι επισκεπτών, δ. Γλυπτοθήκη και χώρος δράσεων.

Πλατεία

Στο κέντρο της σύνθεσης βρίσκεται μια ανοιχτή, δημόσια και στεγασμένη πλατεία: μέσω αυτής της πλατείας επικοινωνούν και συνδέονται όλα τα προγράμματα και οι κτιριακοί όγκοι. Η πλατεία αυτή βρίσκεται σε φυσική συνέχεια του πάρκου. Η ανοιχτή πλατεία αποτελεί το μεγαλύτερο στοιχείο του κτιριακού συμπλέγματος. Το γεγονός ότι το Μουσείο είναι 'κενό' και προσπελάσιμο στο ίδιο το κέντρο του το καθιστά νοηματικά 'δημόσιο'.

Ο ημιυπαίθριος, σκιασμένος χώρος που δημιουργείται χάρη στο μεγάλο στέγαστρο δημιουργεί έναν ιδανικό χώρο δράσεων μέσα στο πάρκο που μπορεί να χρησιμοποιείται από τη γειτονιά και την πόλη για πλήθος εκδηλώσεων σε σχέση με το μουσείο και το πάρκο. Το στέγαστρο παρουσιάζεται σαν να ίπταται χάρη στις συγκεντρωμένες και λίγες στηρίξεις του.

Γειτονιά

Χάρη στην πλατεία και τον επιμερισμό του μεγέθους του, το κτίριο εντάσεται και ανήκει στη γειτονιά. Παρουσιάζεται σαν μια γειτονιά από λειτουργίες, παρά σαν ένα επίσημο μνημείο.

Πρόγραμμα

Η Μόνιμη Έκθεση μεταφέρεται σε ένα μεγάλο υπόγειο χώρο, κάτω από την πλατεία και σε φυσική συνέχεια της αρχαίας πόλης- μεταφέρεται έτσι στο φυσικό της 'χρόνο' και ενοποιείται με τον χώρο ανασκαφής της Ιεράς Οικίας. Τρύπες-βιτρίνες στην πλατεία φωτίζουν τον κάτω χώρο και δίνουν στον επισκέπτη μια πρώτη εικόνα της έκθεσης κάτω.

Οι Περιοδικές Εκθέσεις συμβαίνουν σε ένα μικρό τετράγωνο όγκο, στην μπροστινή πλευρά και σε κατακορυφήν σχέση με την πλατεία, και πάνω από αυτές βρίσκονται η Εκπαίδευση και η Έρευνα. Έτσι οι εναλασσόμενες εκθέσεις αποκτούν ορατότητα από το πάρκο και τη γειτονιά και λειτουργούν σαν ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο pavilion.

Τα Γραφεία και οι Χώροι Επισκεπτών τοποθετούνται σε ένα μεγαλύτερο τετράγωνο όγκο σε γειτνίαση με την πλατεία στην πίσω της πλευρά. Βρίσκονται σε επαφή με την πόλη και με απευθείας πρόσβαση από αυτή.

Οι Αποθήκες Ευρημάτων βρίσκονται επίσης στην υπόγεια στάθμη, κάτω από τους δύο παρακείμενους τετράγωνους όγκους, σε φυσική συνέχεια με τον κύριο χώρο των περιοδικών εκθέσεων.

Η Γλυπτοθήκη στεγάζεται με ένα τετράγωνο στέγαστρο που εμφανίζεται στραμμένο σε σχέση με τα υπόλοιπα τετράγωνα σχήματα της σύνθεσης, αλλά σε επαφή με αυτά, αποτελώντας έτσι μέρος του κτιρίου του μουσείου. Περιλαμβάνει το ανοιχτό αμφιθέατρο.

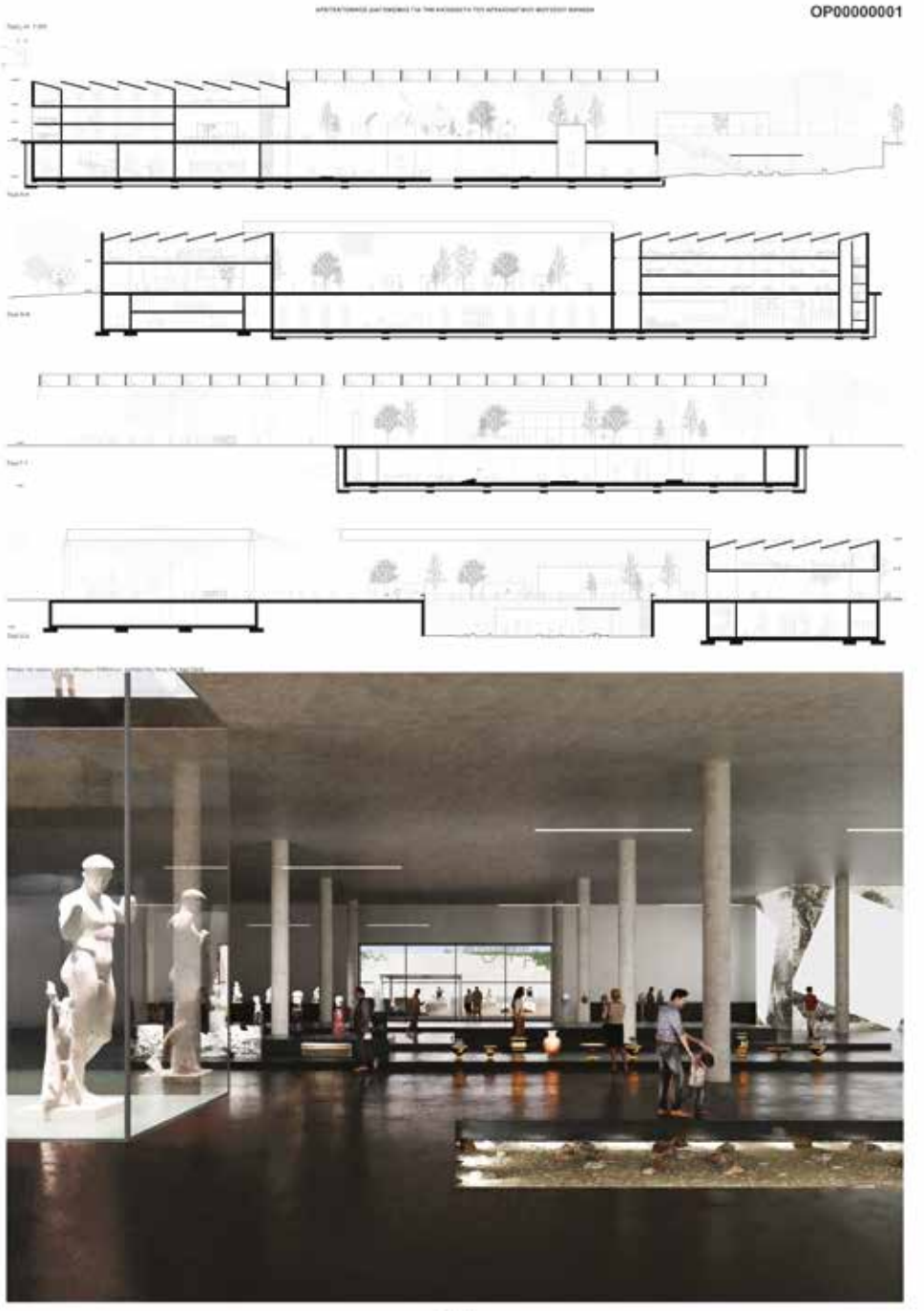
Μουσειολογικές Αρχές

Επίπεδο εδάφους: οι Ενότητες 5. Γυμνάσιο της Ακαδημίας Πλάτωνος, Ενότητα 7: Η Αθήνα στον κόσμο και 9. Αίθουσα ανασκαφών Παναγιώτη Αριστόφρονος που σχετίζονται με τον χώρο της Ακαδημίας Πλάτωνος προτείνεται να ενσωματωθούν στο πάνω επίπεδο, σε διακριτό σημείο, ενδεχομένως και χωρίς εισιτήριο, ώστε επισκέπτες και περίοικοι της περιοχής να γνωρίσουν τον χώρο που αντικρίζουν καθημερινά και κάνουν τη βόλτα τους και να συνειδητοποιήσουν την σπουδαιότητά του. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η αναβάθμιση της περιοχής και φυσικά η σύνδεση του μουσείου με την τοπική κοινωνία.

Τοπίο

Διαδικασία ανάπλασης για την αποκατάσταση ολόκληρου του πάρκου, προκειμένου να βελτιωθούν οι ιδιότητες του τοπίου και οι χρήσεις που μπορεί να φιλοξενήσει. Δεν πρόκειται για ανακίνηση ενός υπάρχοντος συγκροτήματος που έχει χτιστεί με την πάροδο του χρόνου, αλλά για εισαγωγή κάποιων στοιχειωδών κήπων σε αυτό τον πράσινο τόπο. Απλής γεωμετρίας, αυτοί οι κήποι καταλαμβάνουν ένα ρεπερτόριο περιορισμένων εξωραϊσμών και νηφάλιων στοιχείων.

Με το υφιστάμενο πλαίσιο που αποτελείται από μονοπάτια, δέντρα και αρχαιολογικά κατάλοιπα, το έργο προτείνει τη δημιουργία ενός μεγάλου ανασυγκροτημένου αστικού πλαισίου, του οποίου η επιφάνεια επεκτείνεται και αυξάνεται. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην αντιμετώπιση αυτών των ορίων καθώς και στις συνδέσεις και σχέσεις με την υπόλοιπη συνοικία. Το πάρκο προορίζεται να φιλοξενήσει πολλές χρήσεις και χώρους ελεύθερους για τους κατοίκους: παιδότοπους, αθλητικούς χώρους, εκπαιδευτικά μονοπάτια, χώρους εκδηλώσεων και εορταστικών εκδηλώσεων για την ολοκλήρωση του νέου προγράμματος του αρχαιολογικού μουσείου.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ

153E7529N4

26044070AM

18031820AA

2202117OMA

22334557TP

24100827DV

58606600GG

D575Z13287

DD12012019

Y12345678M

013026271E

153E7529N4

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Ιωάννης Αγησιλάου,
Αρχιτέκτονας

Γεώργιος Καλαβάς,
Αρχιτέκτονας

Λούης Λοΐζου,
Αρχιτέκτονας

Βύρων Ιωάννου,
Αρχιτέκτονας, Πολεοδόμος /Χωροτάκτης

Κλεόπας Παπανικολάου
Πολιτικός Μηχανικός,

Χριστόφορος Τύλλιρος,
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

Τρύφωνας Χριστοφόρου,
Μηχανολόγος Μηχανικός

Δημοσθένης Παύλου,
Συγκοινωνιολόγος

Γώργιος Φιλοθέου,
Αρχαιολόγος

Πόπη Γεωργοπούλου,
Μουσειολόγος

Ζωή Ιατρίδου,
Συνεργάτης Αρχιτέκτονας

Aaron Gatt,
Φοιτητής Αρχιτεκτονικής

Νικόλας Σταυρινίδης,
Φοιτητής Αρχιτεκτονικής

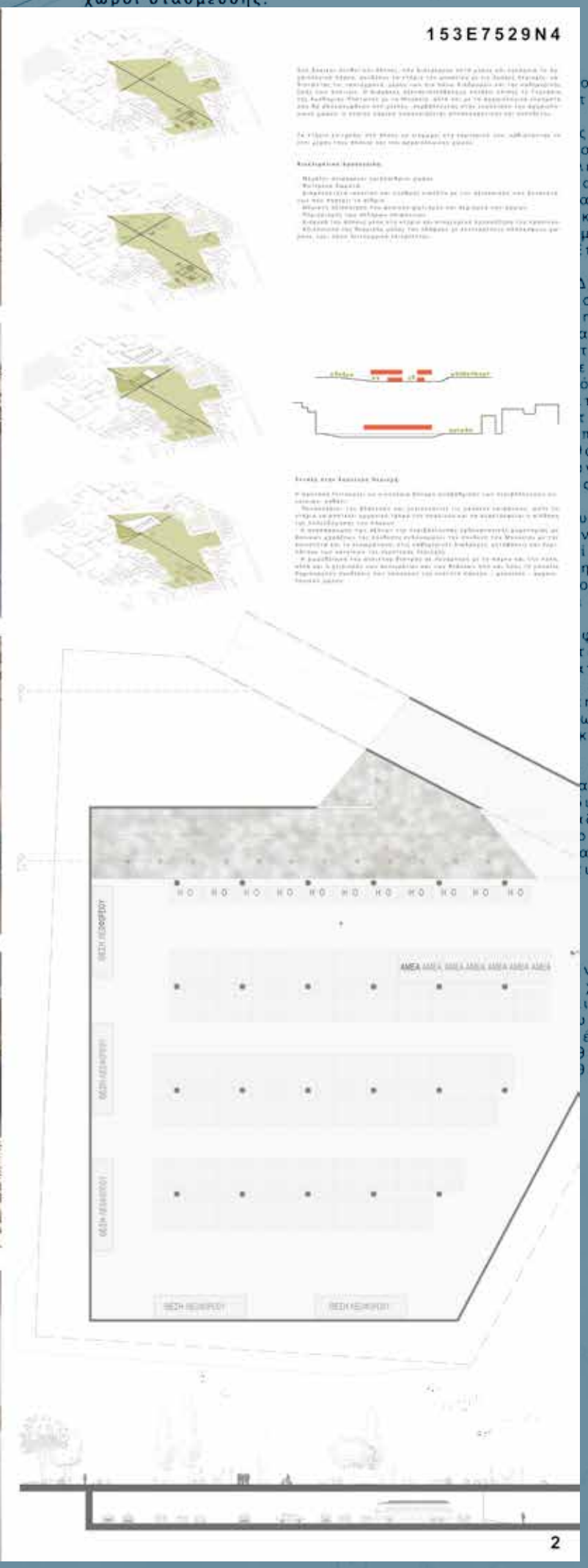

Προτεινόμενες κυκλοφοριακές παρεμβάσεις – συνδέσεις - χώροι στάθμευσης:

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Βασικές συνθετικές αρχές:

1. Δύο βασικοί συνθετικοί άξονες, που διατρέχουν κατά μήκος και εγκάρσια το αρχαιολογικό πάρκο, συνδέουν άμεσα το κτήριο με τις όμορες περιοχές, καθιστώντας το μέρος των πιο πάνω διαδρομών και της καθημερινής ζωής των πολιτών.

2. Το «περίστυλο αίθριο»:

• Αποτελεί κτηριολογική αναφορά στο Γυμνάσιο της Ακαδημίας Πλάτωνος.

▪ Εννοιολογικά αναφέρεται σε μια διαχρονική ελληνική και ευρύτερα μεσογειακή αρχιτεκτονική.

▪ Παρέχει αναβαθμισμένη ποιότητα χώρων και συμβάλλει στην βιοκλιματική συμπεριφορά του κτηρίου.

3. Η είσοδος και σημαντικό ποσοστό χώρων του μουσείου χωροθετούνται σε στάθμη χαμηλότερη από εκείνη του πάρκου και των δρόμων. Επιτυγχάνονται έτσι:

▪ Η μείωση του κτηριακού αποτυπώματος του μουσείου και η εισχώρηση του άλσους μέσα στο κτήριο (φυτεμένα δώματα, διαμπερότητα κτηρίου).

▪ Ο εμπλουτισμός της χωρικής εμπειρίας του επισκέπτη, εισάγοντας την τρίτη διάσταση στους περιβάλλοντες χώρους του μουσείου και του άλσους.

4. Ο εκθεσιακός όροφος διαμορφώνεται σαν «μικρογραφία πόλης», ως αναφορά στην θεματική του μουσείου, με δρόμους, οικοδομικά τετράγωνα, πλατείες, ανοίγματα, οπτικές φυγές...

5. Βιοκλιματική προσέγγιση:

Μεγάλοι σκιασμένοι ημιϋπαίθριοι χώροι, φυτεμένα δώματα, διαμπερότητα ισογείου και στάθμης εισόδου με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει το αίθριο, μέγιστη αξιοποίηση του φυσικού φωτισμού και αερισμού των χώρων, περιορισμός των σκληρών επιφανειών, διάχυση του άλσους μέσα στο κτήριο και στοχευμένη αύξηση του πρασίνου, αξιοποίηση της θερμικής μάζας του εδάφους με εκτεταμένους υπόσκαφους χώρους, εκεί όπου λειτουργικά επιτρέπεται.

Ένταξη στην Ευρύτερη Περιοχή:

Η πρόταση λειτουργεί ως κινητήρια δύναμη αναβάθμισης των περιβάλλουσων συνοικιών, καθότι:

- Προσαυξάνει την βλάστηση και μεγιστοποιεί τις μαλακές επιφάνειες, ώστε το κτήριο να αποτελεί οργανικό τμήμα του πρασίνου και να αναστρέφεται η αίσθηση της πολεοδόμησης του πάρκου.
- Η αναπαραγωγή των αξόνων της περιβάλλουσας ορθοκανονικής ρυμοτομίας ως βασικών χαράξεων της σύνθεσης ενδυναμώνει την σύνδεση του Μουσείου με την κοινότητα.
- Η χωροθέτηση του ανοικτού θεάτρου σε συνάρτηση με το πάρκο και την πόλη, αλλά και ο χειρισμός των ανοιγμάτων και των θεάσεων από και προς το μουσείο δημιουργούν συνδέσεις που υπονοούν την ενότητα πάρκου – μουσείου -αρχαιολογικού χώρου.

Η είσοδος, το εστιατόριο, το αναψυκτήριο, η αίθουσα περιοδικών εκθέσεων και το αμφιθέατρο/ αίθουσα πολλαπλών χρήσεων χωροθετούνται σε άμεση γειτνίαση με το αίθριο. Το ίδιο το αίθριο, με τις περιμετρικές στοές, μπορεί να αξιοποιηθεί για υπαίθριες εκδηλώσεις, δεξιώσεις και άλλες δραστηριότητες του Μουσείου.

Η αίθουσα περιοδικών εκθέσεων αναπτύσσεται σε δύο στάθμες με εσωτερική επικοινωνία μεταξύ τους. Στην στάθμη του ισογείου η αίθουσα έχει την δυνατότητα να ανοίγει προς τα έξω, αξιοποιώντας τον ημιϋπαίθριο χώρο.

Ο ημιϋπαίθριος χώρος του ισογείου προτείνεται να αποτελέσει επέκταση της υπαίθριας γλυπτοθήκης που βρίσκεται σε άμεση γειτνίαση στα ΝΔ.

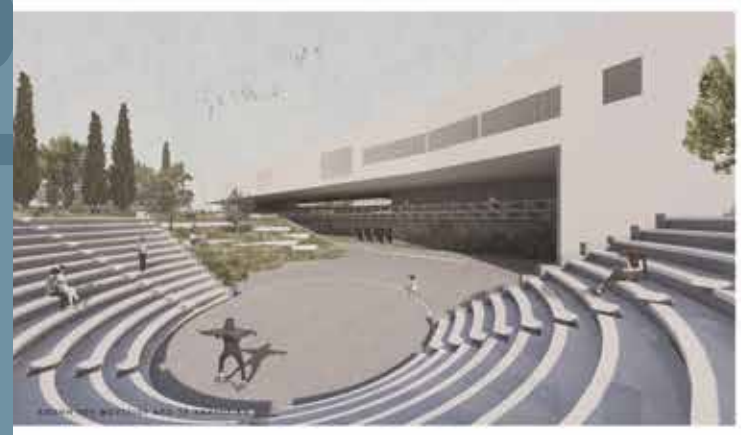
Η θέση του υπαίθριου θεάτρου -μακριά από τους δρόμους και δίπλα στο κτήριο- βοηθά στην ηχητική απομόνωση του θεάτρου από τους θορύβους της πόλης.

Το κτήριο και όλοι οι χώροι του Μουσείου (υπαίθριοι, ημιϋπαίθριοι και εσωτερικοί) είναι απόλυτα προσβάσιμοι από κάθε επισκέπτη. Παρά την λιτή αρχιτεκτονική έκφραση του κτηρίου, η πλαστικότητα της μορφής του, η διαμπερότητά του, η μελετημένη χρήση και αξιοποίηση του πρασίνου, οι δυναμικές χαράξεις το καθιστούν ένα ισχυρό τοπόσημο για την ευρύτερη περιοχή.

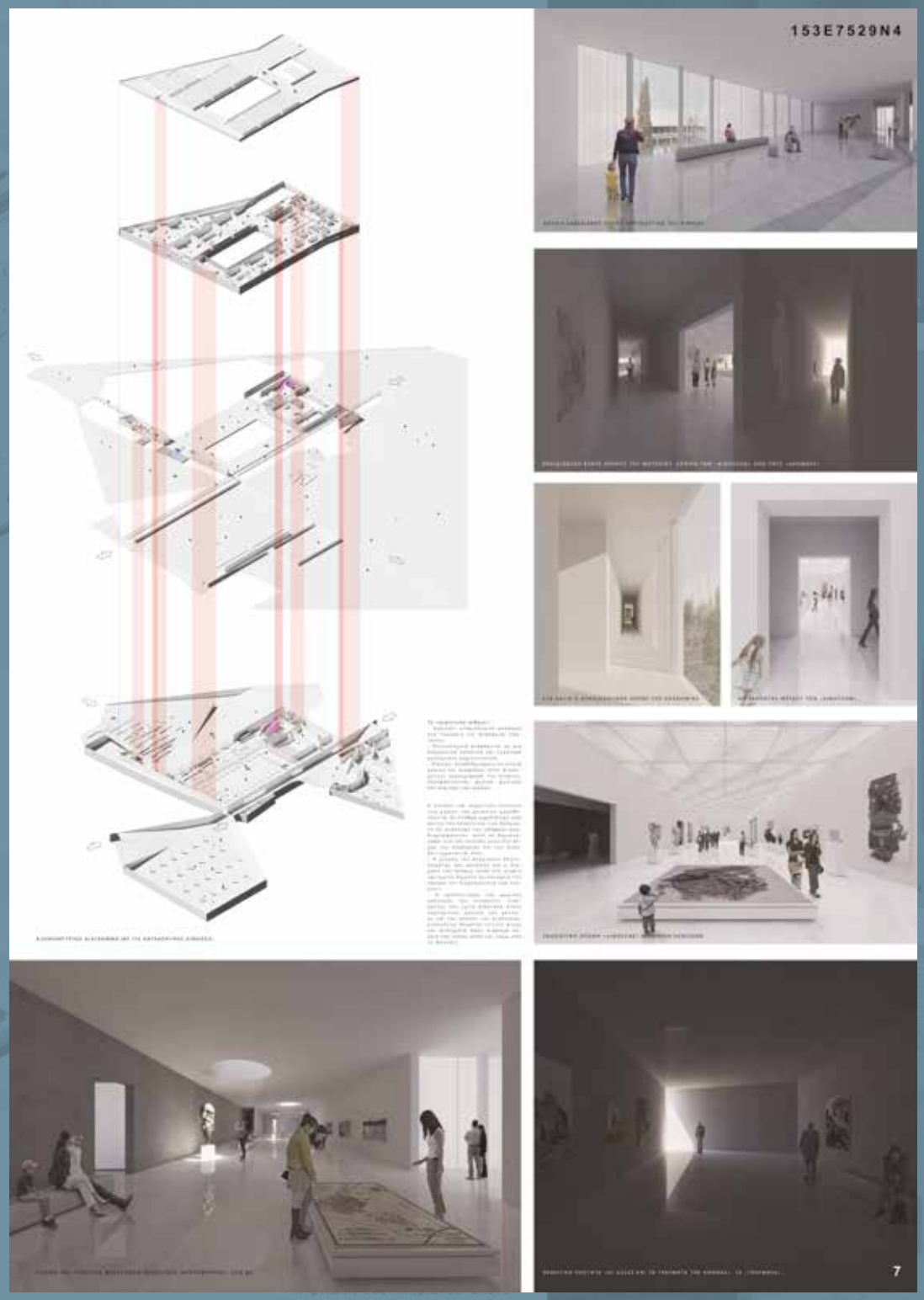

Στατικός Φορέας:

Ο φέροντας οργανισμός του κτηρίου θα είναι μίγμα στοιχείων οπλισμένου/ προεντεταμένου σκυροδέματος και μεταλλικής κατασκευής. Το υπόγειο και το ισόγειο του κτηρίου θα κατασκευαστούν εξολοκλήρου από σκυρόδεμα· το δε τμήμα των κλειστών χώρων του ισογείου συνεχίζει στον όροφο με το ίδιο υλικό, δημιουργώντας δύο ισχυρούς στατικούς πυλώνες εκατέρωθεν του μεγάλου ανοίγματος. Για την γεφύρωση των μεγάλων ανοιγμάτων θα διαμορφωθούν κατάλληλα δικτυώματα, που θα εδράζονται στα ισχυρά στοιχεία σκυροδέματος εκατέρωθεν (βάθρα).

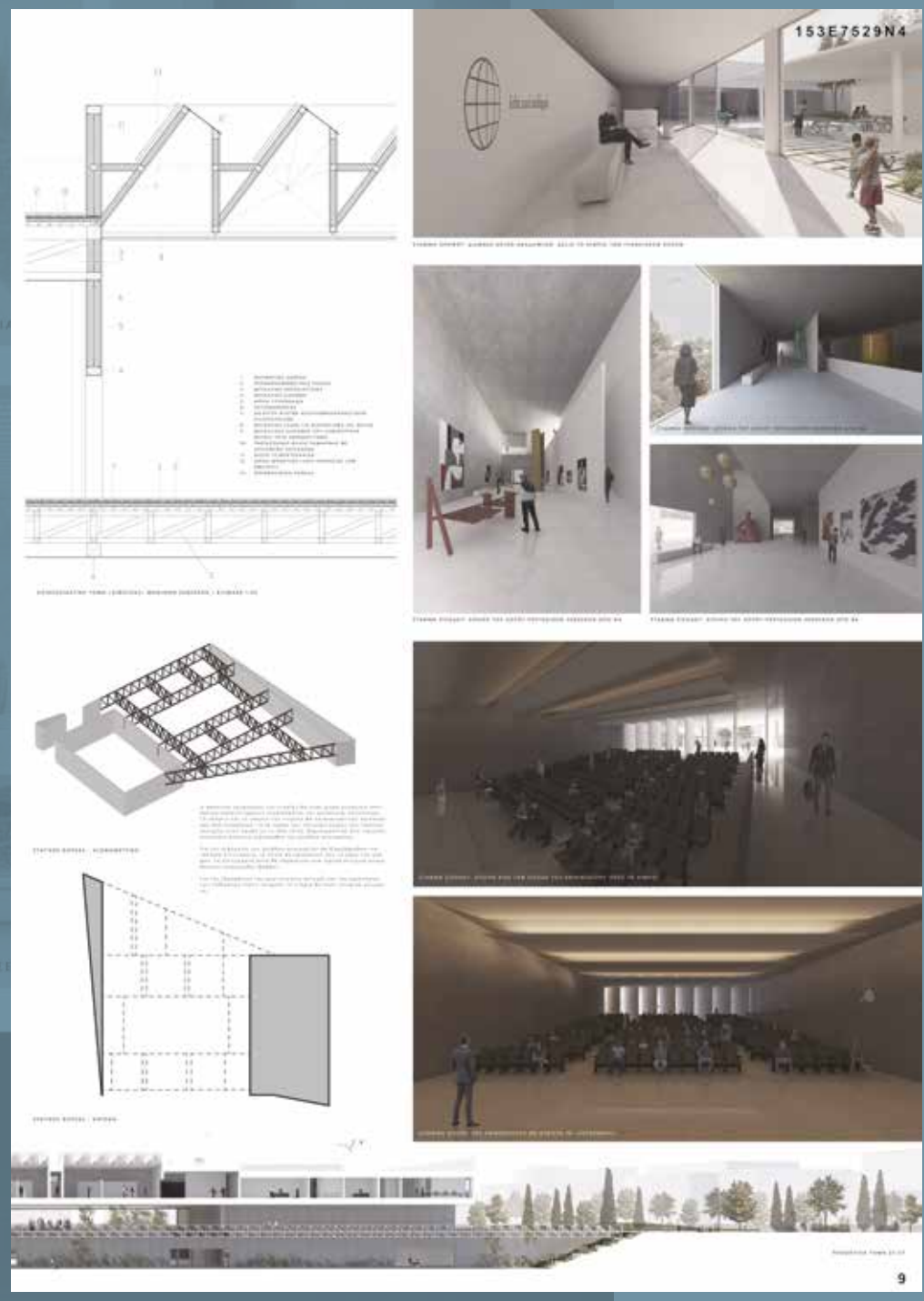
Μουσειολογική προσέγγιση:

Κεντρικός στόχος της έκθεσης είναι η δημιουργία επιμέρους αιθουσών/περιβαλλόντων με σκηνογραφικές εστίες και διαδραστικές νησίδες, που διαμορφώνουν έναν εκπαιδευτικό αλλά και ψυχαγωγικό ταυτόχρονα χώρο. Ο επισκέπτης έχει την δυνατότητα να περιηγηθεί διαδοχικά σε όλες τις αίθουσες της έκθεσης, ακολουθώντας την πορεία της γραμμής του χρόνου αλλά και διαχρονικές νοηματικές έννοιες.

Επίσης, έχει την επιλογή να «μπαινοβγαίνει» και να περιηγείται συνδυαστικά στο εσωτερικό των αιθουσών με τις κύριες εκθετικές ενότητες και στους περιμετρικούς (δια)δρόμους, διαμορφώνοντας μια εξατομικευμένη μουσειακή εμπειρία.

Προτεινόμενες κυκλοφοριακές παρεμβάσεις – συνδέσεις και Χ.Σ:

Βασική συγκοινωνιακή κατεύθυνση της παρούσας μελέτης αποτελεί η εξασφάλιση της πρόσβασης του Μουσείου, αλλά και συνολικά της περιοχής γύρω από την Ακαδημία Πλάτωνος. Δίδεται έμφαση στην πεζή μετακίνηση και στην διαμόρφωση ενός ενιαίου πάρκου. Παράλληλα, δημιουργώντας υπόγειο χώρο στάθμευσης επιτυγχάνεται ο διαχωρισμός της κίνησης των οχημάτων με τους πεζούς, οι οποίοι θα αποτελούν την πλειοψηφία των χρηστών. Επιπρόσθετα, η οδική ασφάλεια αποτελεί μια πολύ σημαντική παράμετρο και με τις προτεινόμενες συγκοινωνιακές αλλαγές μεγιστοποιείται.

01302627IE

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

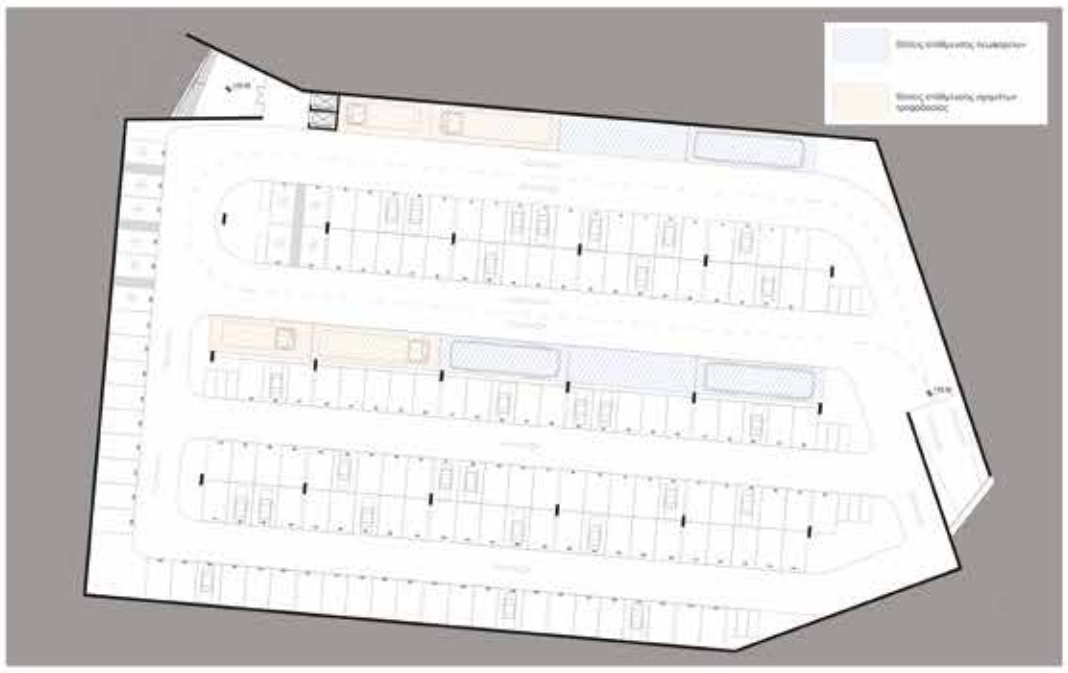
Ελένη Παυλίδου, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Ιάσσων Πανταζής, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Μπέτσης Γεώργιος, Μηχανικός Πολεοδόμος/Χωροτάκτης
Χούσος Κωνσταντίνος, Πολιτικός Μηχανικός
Αυγερινός Σπυρίδων, Ηλεκτρολόγος/ Μηχανολόγος Μηχανικός

Κατερίνα Θεοδωροπούλου, Συγκοινωνιολόγος
Ευσταθία Ρηγάτου, Μουσειολόγος
Χριστίνα Κωτσοπούλου, Αρχαιολόγος
Ελένη Ζιαβρά, Αρχαιολόγος

01302627IE

Προοπτική απεικόνιση της πρότασης από το Νότο

Κάτοψη υπογείου του ακινήτου φερόμενης ιδιοκτησίας "Reds A.E.", +34.00, ΚΛ. 1:200

Προοπτική απεικόνιση της πρότασης από τη Δύση

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

"Σε τέτοιους τόπους υπάρχει ένα φυσικό χάσμα που οδηγεί στον Κάτω Κόσμο. Μέσα στο ιερό άλσος κρύβονται δύο απαγορευμένες και ταυτόχρονα προκλητικές κατευθύνσεις. Μία οριζόντια για τους θνητούς: από έξω (είσοδος) προς τα ενδότερα (άβατον). Και μία κάθετη για τους ήρωες ή τους μύστες: από επάνω (ο κόσμος των ζωντανών) προς τα κάτω (ο κόσμος των νεκρών)."

«Ακαδημία Πλάτωνος» Εφορεία Αρχαιοτήτων Αθηνών, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, Αθήνα 2015

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών, σε ευθεία αναφορά με τον Κέκροπα, τον ιδρυτή της πόλης των Αθηνών, είναι διφυές: Κτίριο και Άλσος ταυτόχρονα. Σε αυτό το πλαίσιο, το Μουσείο βυθίζεται στο Αττικό τοπίο της Ακαδημίας, εναρμονιζόμενο στο φυσικό κάλλος της περιοχής και αναδεικνύοντας το, με απώτερο σκοπό να αποτελέσει κοινό κτήμα όλων: κατοίκων, πολιτών και επισκεπτών.

Έτσι, με βασικό άξονα την ελαχιστοποίηση της κάλυψης του κτιρίου και την απόδοση του μεγαλύτερου τμήματος του οικοπέδου σε κοινή χρήση, το Μουσείο διαμόρφωνεται ως φυσική προέκταση του Άλσους της Ακαδημίας Πλάτωνος, βέλτιστα προσανατολισμένο στις καιρικές συνθήκες, στον αρχαιολογικό χώρο και στην Αρχαία πόλη των Αθηνών.

Η χωροθέτηση του Μουσείου στον άξονα Βορρά-Νότου λειτουργεί σαν γέφυρα μέσω της διαμόρφωσης του δώματος του ως προσβάσιμου δημόσιου χώρου και αναπόσπαστου μέρους του Αρχαιολογικού Άλσους και θέτει τις βάσεις για την μελλοντική σύνδεση του Άλσους με τον λόφο Ιππείου Κολωνού ενώ το άνοιγμα του προς τα νοτιοανατολικά υπογραμμίζει τη σύνδεση του με τον Κεραμεικό μέσω του Δημοσίου Σήματος.

01302627IE

Όψη οδού Δράκοντος, ΚΛ. 1:200

Όψη οδού Αλκμαίωνος, ΚΛ. 1:200

Όψη από Ιερά Οκία, ΚΛ. 1:200

Όψη από πλατεία Πλάτωνος, ΚΛ. 1:200

Προοπτική απεικόνιση του Μουσείου & του εξωτερικού αμφιθεάτρου προσεγγίζοντας από την πλατεία Πλάτωνος

Προοπτική απεικόνιση του αθρίου

Προοπτική απεικόνιση της δυτικής όψης

Βασικό ρόλο προς αυτήν την κατεύθυνση διαδραματίζει η αρχιτεκτονική προσέγγιση κατά την οποία ο υπαίθριος χώρος του Αρχαιολογικού Άλσους εισβάλλει στο Μουσείο χωρικά στο νότιοανατολικό τμήμα του διαμορφώνοντας με αυτόν τον τρόπο το αίθριο του Μουσείου ενώ ταυτόχρονα καλύπτει το κτίριο επεκτεινόμενο στην οροφή του ως φυτεμένο δώμα αποτελώντας φυσική συνέχεια των εκθεσιακών χώρων και συμμετέχοντας στην εμπειρία των επισκεπτών.

Η σχέση αυτή μεταξύ του κτισμένου και του φυσικού στοιχείου επεκτείνεται στην ένταξη του χώρου της Γλυπτοθήκης καθώς και των χώρων άθλησης στην ευρύτερη περιοχή της κύριας εισόδου του κτιρίου σαν εισακτήρια περιοχή στην εμπειρία του Μουσείου.

Στο εσωτερικό του αντίστοιχα δισυπόστατη είναι η εμβύθιση ως εμπειρία για τον επισκέπτη του Μουσείου: κυριολεκτική χωρικά στην υποσκαφη αρχιτεκτονική του κτιρίου και μεταφορική εννοιολογικά στο ιστορικό παλίμψηστο της πόλης των Αθηνών. Κατ΄ αυτόν τον τρόπο, ο επισκέπτης, εισερχόμενος στο Μουσείο, ακολουθεί μια επικλινή πορεία -παρόμοια με αυτήν της καθόδου από την Ακρόπολη προς την Αρχαία Αγορά- η οποία ελίσσεται διαπερνώντας τους εκθεσιακούς χώρους μιμούμενη την υβριδική σπειροειδή φυσιομετρία του μυθικού πρώτου βασιλιά της πόλης και αποτελώντας μία μεταφορική χωρική αντιστροφή της παραβολής του Σπηλαίου του Πλάτωνα.

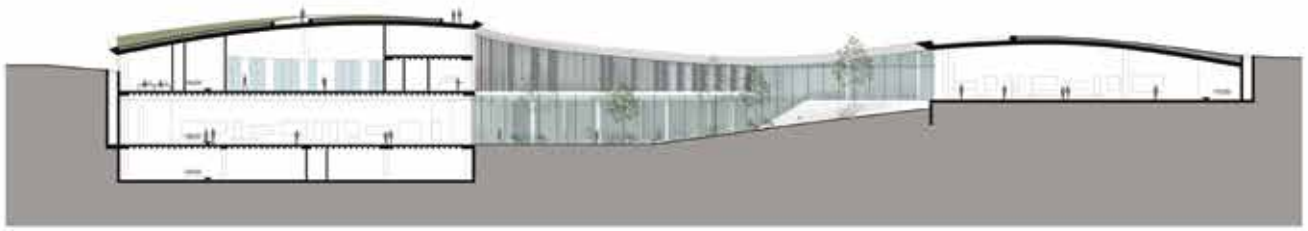
1:200

01302627IE

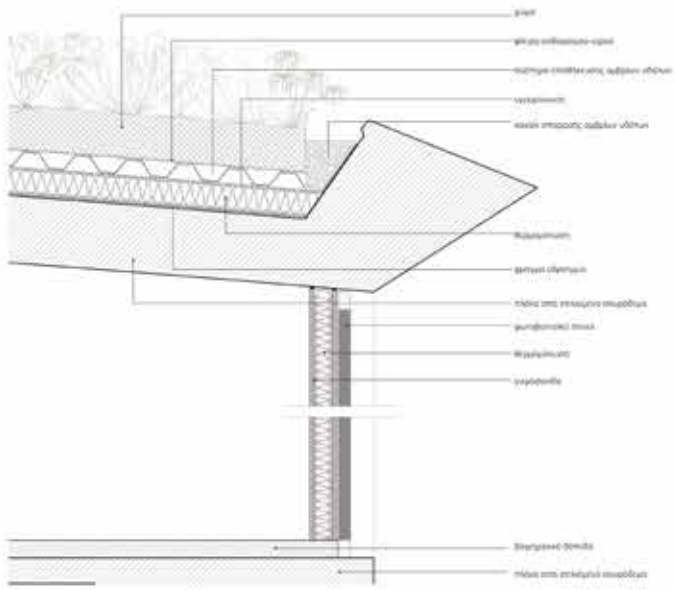
01302627IE

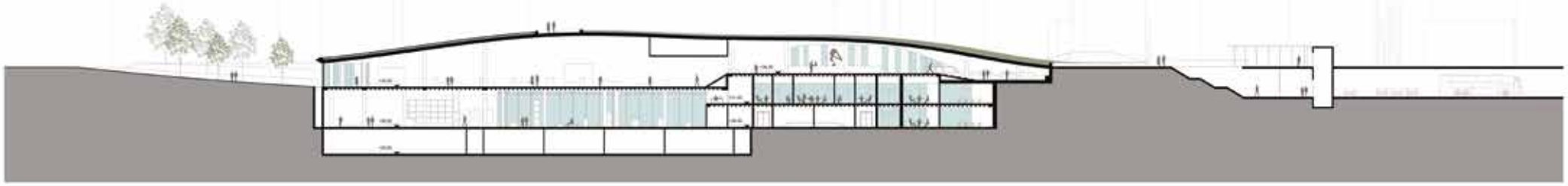
Τομή ΑΑ, ΚΛ. 1:200

Τομή ΒΒ, ΚΛ. 1:200

λεπτομέρεια εξωτερικού κελύφους, ΚΛ. 1:10

Τομή ΓΓ, ΚΛ. 1:200

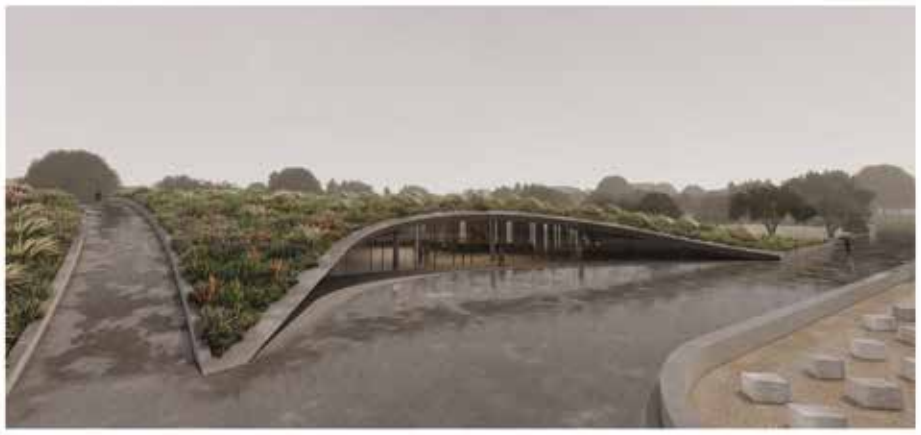

Τομή ΔΔ, ΚΛ. 1:200

Διάγραμμα βιοκλιματικής προσέγγισης

01302627IE

Προοπτική απεικόνιση της εισόδου του Μουσείου από την υπαίθρια Γλυπτοθήκη

Προοπτική απεικόνιση του αίθριου από τον εκθεσιακό χώρο

Προοπτική απεικόνιση του εσωτερικού της εισόδου του Μουσείου

Προοπτική απεικόνιση του χώρου μόνιμων εκθέσεων

Προοπτική απεικόνιση του χώρου μόνιμων εκθέσεων

Στην έξοδο του από το χώρο των μόνιμων εκθέσεων ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να επιστρέψει στην κύρια είσοδο του Μουσείου, είτε εσωτερικά είτε εξερχομενος στο χώρο του υπαίθριου θεάτρου και -μέσω μίας σύντομης διαδρομής- από τον περιβάλλων χώρο του Μουσείου και της όμορης Ιεράς Οικίας. Με τον τρόπο αυτό ο επισκέπτης θα ολοκληρώσει μία κυκλική διαδρομή στην ιστορία της Αθήνας Εναλλακτικά δύναται να συνεχίσει απρόσκοπτα την εξερεύνηση του στο Αρχαιολογικό Άλσος μέσα από τις ειδικά διαμορφωμένες διαδρομές ή θα κατευθυνθεί προς τις γειτονικές περιοχές επιστρέφοντας στην σύγχρονη πόλη.

Τέλος, ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός του Αρχαιολογικού Μουσείου βασίζεται στις αρχές της αειφορίας, της οικολογίας και της ασφάλειας οι οποίες εκφράζονται στον βιοκλιματικό του σχεδιασμό του κτιρίου και την εναρμόνιση του στις διατάξεις του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο υπόσκαφος χαρακτήρας, το φυτεμένο δώμα και ο προσανατολισμός του κτιρίου σε συνδυασμό με τη χρήση των σύγχρονων οικοδομικών τεχνολογιών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κατατάσσει το Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών στα κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργεια και με ελάχιστο περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

01302627IE

Προοπτική απεικόνιση της πρόσοψης από το Βορρά

Προοπτική απεικόνιση του αίθριου από το δώμα του Μουσείου

Προοπτική απεικόνιση του αμφιθεάτρου από το αίθριο του Μουσείου

Προοπτική απεικόνιση από το δώμα του Μουσείου

Προοπτική απεικόνιση της πρόσοψης από το γήπεδο ποδοσφαίρου

26044070AM

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Στέλλα Πιερή,
Δρ. Αρχιτέκτων Μηχανικός

Πιέρρος Πιερής,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Κωνσταντίνος Σερράος,
Δρ. Τεχνικών Επιστημών

Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Δημήτρης Πλάντζος, Δρ. Αρχαιολόγος
Βάλια Αμοιρίδου, Μουσειολόγος
Γιώργος Αδαμίδης, Μουσειολόγος
Ιωάννα Παγώνη, Δρ. Συγκοινωνιολόγος

Αθηνά Τσιρίμπα, Δρ. Συγκοινωνιολόγος
Ιωάννης Τσούρος, Δρ. Συγκοινωνιολόγος
Δημήτρης Θεοδοσίου, Πολιτικός Μηχανικός
Στέλιος Βενιέρης, Μηχανολόγος Μηχανικός

ΠΙΝΑΚΙΔΑ 16/16:
ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΟΜΗ

26044070AM

14. ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΜΟΝΙΜΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ - ΟΠΤΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΑΙΩΝΑ

15. ΠΕΡΙΠΑΤΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟΝ ΕΛΑΙΩΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Βασική επιδίωξη της μελέτης για το Αρχαιολογικό Μουσείο των Αθηνών είναι η δημιουργία ενός κτιρίου που εναρμονίζεται τόσο νοηματικά όσο και λειτουργικά με το φυσικό περιβάλλον του Πάρκου της Ακαδημίας Πλάτωνος, αγκαλιάζει την τοπική κοινωνία και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής ζωής των κατοίκων της περιοχής. Στόχος είναι η δημιουργία ενός κτιρίου τοπόσημου, πρότυπου αειφόρου σχεδιασμού, όπου στεγάζεται ένα σύγχρονο αρχαιολογικό μουσείο που θα εξυμνεί την αθηναϊκή διαχρονία από τα προϊστορικά χρόνια έως την ίδρυση του ελληνικού κράτους και το σήμερα, ένα μουσείο το οποίο αποτελεί τόπο διαλεκτικής και όχι μόνο έναν χώρο μνήμης.

Το οικόπεδο έχει ακανόνιστο σχήμα και βρίσκεται μέσα στη σημερινή περιοχή του Πάρκου «Ακαδημία Πλάτωνος», ανάμεσα στη Λ. Κηφισού, τη Λ. Αθηνών, την Οδό Λένορμαν, και την περιοχή του Κολωνού στα νοτιοανατολικά της όρια. Το οικόπεδο γειτνιάζει με βιομηχανική και οικιστική ζώνη. Αν και αρκετά υποβαθμισμένη, η περιοχή συνδέεται με σημαντικά τοπόσημα της αρχαίας Αθήνας και διατηρεί μνημειακές και μυθολογικές μνήμες από την αθηναϊκή διαχρονία. Το κτίριο έχει σχεδιαστεί ως ένα φυσικός και νοητός ενδιάμεσος σταθμός που συνδέει την πόλη με το πάρκο, λειτουργώντας τόσο ως μία περιπατητική όσο και ως μία εκπαιδευτική διαδρομή, με αφετηρία και τερματισμό την πόλη ή το πάρκο ανάλογα με το σημείο προσέγγισης. Δίνοντας έμφαση στον διάλογο παρελθόντος, παρόντος και μέλλοντος, και αναγνωρίζοντας ότι η Αθήνα είναι όντως μία πόλη αντιθέσεων και ένας πολύ ζωντανός οργανισμός που συνεχώς μεταλλάσσεται, σχεδιάσαμε τις εξωτερικές όψεις του Μουσείου, φαινομενικά ακανόνιστα, ως όγκους τοποθετημένους μεταξύ τους γύρω από έναν κεντρικό πυρήνα, αντανακλώντας το αστικό τοπίο της περιοχής αλλά και τη σύγχρονη πολεοδόμηση της πόλης η οποία αναπτύχθηκε από την αρχαιότητα έως σήμερα ακατάστατα χτισμένη, ως πόλη επάνω στην πόλη, σε διαστρωματώσεις.

Εσωτερικά, το πάρκο εισέρχεται στο κτίριο σε διαφορετικά επίπεδα, δημιουργεί το Αίθριο, σμιλεύει τους όγκους των εσωτερικών όψεων του κτιρίου σε οργανικές μορφές, ενώ η φύση έρχεται σε ζωντανό διάλογο με τους επισκέπτες και οι όγκοι βρίσκονται σε μία σχέση συνομιλίας ο ένας απέναντι από τον άλλο, ακολουθώντας τις πρακτικές της φιλοσοφικής διδασκαλίας στην αρχαιότητα. Ο σχεδιασμός του κτιρίου, χωρίς

03.ΚΙΝΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΚΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΑΙΘΡΙΟ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗΣ (ΕΠΙΠΕΔΟ -1)

04. ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΤΟΑ ΚΑΙ ΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗΣ (ΕΠΙΠΕΔΟ -1)

05. ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΣΤΟΝ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΧΩΡΟ (ΕΠΙΠΕΔΟ -1)

να αντιγράφει αρχιτεκτονικές μορφές του παρελθόντος, ανακαλεί δομικά πρότυπα που συνδέονται με αρχαίες διδακτικές πρακτικές, όπως η Στοά, το Περιστύλιο και το Αμφιθέατρο. Παράλληλα, ενθαρρύνει τον διάλογο με τον περιβάλλοντα χώρο, την πόλη και τη φύση.

Το κτίριο αναπτύσσεται λειτουργικά σε τρία επίπεδα και διαχωρίζεται νοηματικά σε τρεις ενότητες: το επίπεδο της Διαλεκτικής στο ισόγειο, το επίπεδο της Εξερεύνησης στο -1 και το επίπεδο της Γνώσης στο +1. Στο επίπεδο του Ισογείου ενσωματώνονται στοιχεία της κλασικής αρχιτεκτονικής με σύγχρονο λεξιλόγιο προκειμένου να δημιουργηθεί διάλογος με το πάρκο, την πόλη και τους κατοίκους της. Διερευνάται και αποδίδεται η έννοια του διαλόγου της διαλεκτικής φιλοσοφίας η οποία εξελισσόταν στις υπαίθριες στοές και τα αμφιθέατρα με στόχο τη γνώση της ύψιστης ιδέας, της Ιδέας του Αγαθού. Έτσι γύρω από τον πυρήνα του κτιρίου δημιουργείται μία «γραμμή περιήγησης» από το πάρκο προς την πόλη και αντίστροφα. Κατά μήκος της βορινής πλευράς χωροθετείται το lobby του Μουσείου και ο χώρος περιοδικών εκθέσεων, ενώ τα γραφεία του Διεθνούς Κοινού Ακαδημιών χωροθετούνται αντιδιαμετρικά της εισόδου του Μουσείου, στη νότια πλευρά σε άμεση γειτνίαση με το εσωτερικό Αμφιθέατρο, ενώ το υπαίθριο αμφιθέατρο χωροθετείται από την πλευρά του πάρκου.

Στον 1ο όροφο, στο επίπεδο της Γνώσης, χωροθετούνται οι μόνιμοι εκθεσιακοί χώροι. Σχεδιασμένοι ως τέσσερεις μονολιθικοί σμιλευμένοι πλίνθοι, εκτεθειμένοι στον χρόνο και τις δυνάμεις της φύσης, αντιπροσωπεύουν τις τέσσερεις πτυχές της ζωής σε μια αρχαιοελληνική πόλη: δημόσιος βίος, ιδιωτικός βίος, λατρεία και θάνατος, χωρίς απαραίτητα να προσδιορίζεται ποιος είναι τι και χωρίς αυτές οι πτυχές να επηρεάζουν τον εκθεσιακό – νοηματικό σχεδιασμό. Με δεδομένο ότι η συλλογή του Μουσείου δεν έχει οριστικοποιηθεί, προτεραιότητα στον σχεδιασμό δόθηκε στη δημιουργία ευέλικτων χώρων μέσα στους οποίους στο μέλλον θα σχεδιαστεί με τη μεγαλύτερη δυνατή ευελιξία και με τους λιγότερους δυνατούς περιορισμούς η μόνιμη έκθεση. Οι όγκοι λειτουργούν ως «κοντέινερ», δηλαδή ως ευρύχωροι διαδοχικοί χώροι με τυφλά τοιχία περιμετρικά και τεχνητό φωτισμό. Ταυτόχρονα, δόθηκε έμφαση στον διάλογο των εκθέσεων με το πάρκο με την παρεμβολή μικρότερων εκθεσιακών - σαν περάσματα - χώρων με καθιστικά για ανάπαυση. Οι χώροι αυτοί φέρουν μεγάλα ανοίγματα προς το πάρκο της Ακαδημίας και οπτικές φυγές προς τη σύγχρονη πόλη, τον μεσογειακό ουρανό και τα αρχαία ευρήματα πλησίον του οικοπέδου. Στο επίπεδο αυτό υπάρχει ένα φυτεμένο δώμα, ένας ελαιώνας με 12 ελιές που αναπαριστούν την αρχαία δενδροφύτευση του πάρκου κατά την εποχή του Πλάτωνα.

Συμπερασματικά, διαμορφώθηκε ένα εξωστρεφές, βιοκλιματικό κτίριο, με άμεση οπτική και εννοιολογική σύνδεση εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, που σέβεται τον περιβάλλοντα χώρο, εναρμονίζεται με αυτόν και ενθαρρύνει έναν δημιουργικό διάλογο με τις υφιστάμενες αρχαιότητες και το φυσικό τοπίο γύρω από αυτές. Σχεδιάστηκε ένα κτίριο τοπόσημο της πνευματικής κληρονομιάς της περιοχής όπου τοποθετείται η περίφημη φιλοσοφική Σχολή του Πλάτωνα, που θα συμβάλλει στην ουσιαστική αναβάθμιση της ευρύτερης ζώνης. Ο ίδιος ο χώρος, ως χώρος – σύμβολο της πνευματικής ακτινοβολίας της πόλης και ως χώρος παιδείας και αγωγής της ψυχής, επηρέασε καθοριστικά τη διαμόρφωση της κεντρικής ιδέας για τον σχεδιασμό του κτιρίου. Οι χώροι του Μουσείου είναι συμπεριληπτικοί, εύληπτοι και προσβάσιμοι από όλους σε επίπεδο κίνησης και πληροφορίας. Το κτίριο διαθέτει ξεκάθαρη αναγνωσιμότητα ως προς τη δομή των χώρων του, τον προσανατολισμό του και την κάτοψή του και εξασφαλίζει τη φυσική και ψυχολογική άνεση των επισκεπτών, μέσω της ποιότητας του συνδυαζόμενου φυσικού και τεχνητού φωτισμού, της γεωμετρίας των χώρων, των υλικών, των υφών και των χρωμάτων του, αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής ζωής των κατοίκων της περιοχής.

Το επίπεδο της Εξερεύνησης στον υπόγειο χώρο αποτελείται από μία εσωτερική στοά η οποία συνδέει τον κλειστό χώρο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων με τα εργαστήρια και τον υπαίθριο χώρο για εκπαιδευτικά προγράμματα. Ο χώρος αυτός αποδίδεται ως ένα αίθριο, όπως το κεντρικό αρχιτεκτονικό στοιχείο της αρχαίας οικίας αλλά και των Γυμνασίων, ενώ ταυτόχρονα προσεγγίζει συμβολικά και το Σπήλαιο, τη βασική αλληγορική μορφή του Πλάτωνα, εκεί όπου ο φιλόσοφος επιστρέφει, αφού αντικρίσει τον ήλιο, δηλαδή τις Ιδέες, δηλώνοντας ότι η φιλοσοφία είναι δρώσα δύναμη στην κοινωνία, όπως είναι άλλωστε και το σύγχρονο μουσείο. Οι κτιριακές δομές σε αυτό το επίπεδο έχουν άπλετο φως και συνδιαλέγονται με το περιβάλλον. Το αίθριο χρησιμοποιείται για να διαμορφωθεί αισθητικά ένα χώρος δημιουργικού παιχνιδιού και διαδραστικής ανακάλυψης. Η χωροθέτηση του κτιρίου εντός του αρχαιολογικού χώρου του πάρκου καθιστά πιθανή την ανεύρεση νέων αρχαιολογικών ευρημάτων κατά τις εκσκαφές, τα οποία θα μπορούσαν να εκτεθούν με τις ανάλογες προσαρμογές για την ανάδειξή τους. Στο κέντρο του Αίθριου στο επίπεδο -1 υπάρχει το στοιχείο του νερού υπό τη μορφή φυσικής λίμνης και μία κρήνη ως σημείο ανάσας για τον επισκέπτη και ως σύμβολο ενός δημόσιου χώρου, που προσέφερε στην αθηναϊκή κοινωνία ένα βασικό αγαθό και ευκαιρίες για κοινωνική συναναστροφή.

18031820AA

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Χριστίνα Αργυρού,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Στέφανος Βασδέκης
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Μενέλαος Σιγούνης
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Αντώνης Τσιλιγιάννης
Πολεοδόμος / Χωροτάκτης

Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Δημήτρης Ευστρατιάδης
Πολιτικός Μηχανικός

Ελευθέριος Κραββαρίτης
Μηχανολόγος Μηχανικός

Φανή Δημοπούλου
Συγκοινωνιολόγος Μηχανικός

Γιώργος Μπουρογιάννης
Αρχαιολόγος

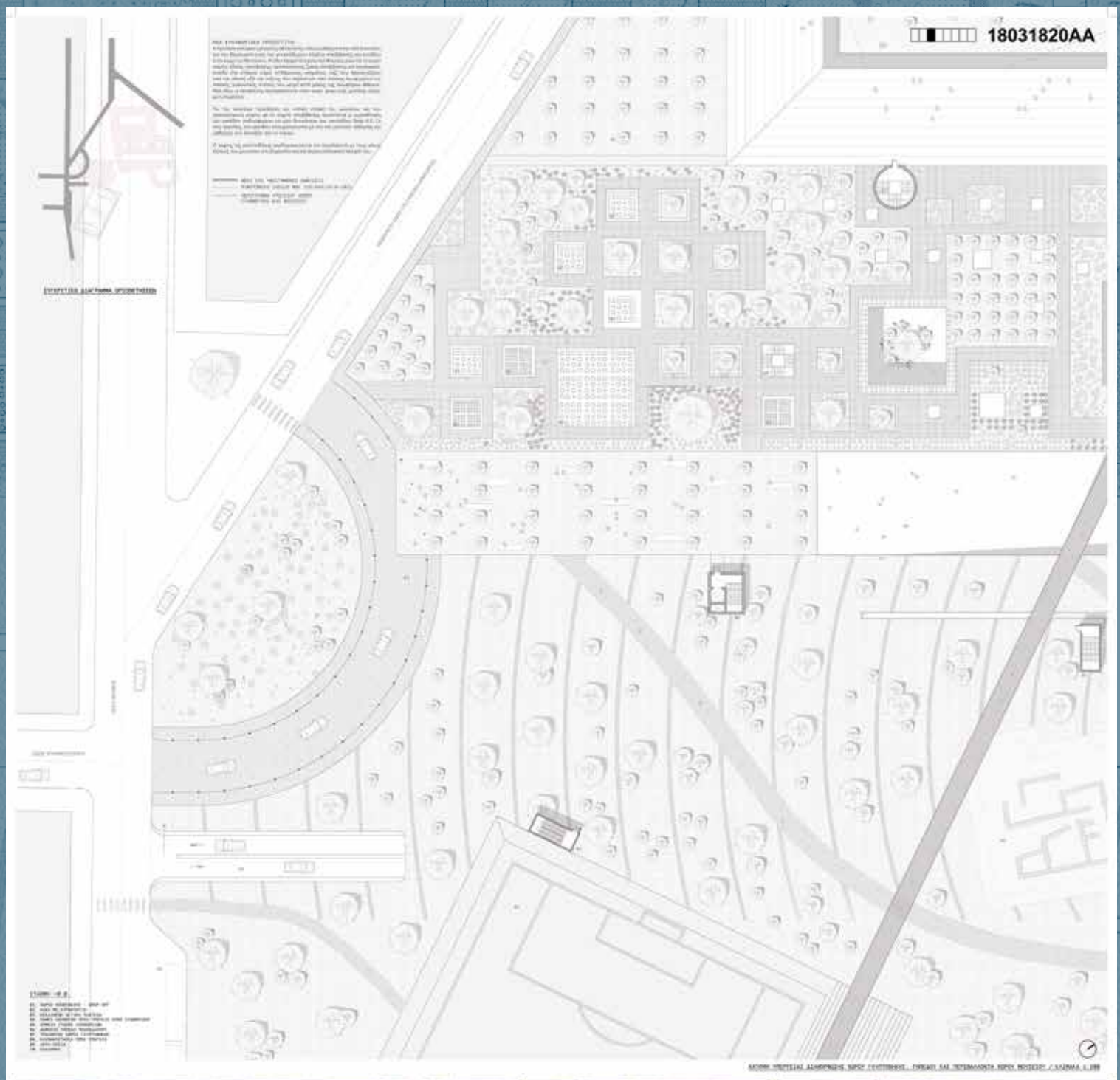
Αριάδνη Παπαϊωάννου
Μουσειολόγος

Εξωτερικοί Σύμβουλοι

Γιώργος Εμμανουλώπουλος
Συγκοινωνιολόγος Μηχανικός

Ιάσων Σταθάτος
Αρχιτέκτων Μηχανικός

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Εκπαιδευτικό Τοπίο:
Το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο της πόλης των Αθηνών

Το Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας θα είναι ένα εκπαιδευτικό τοπίο, ένα σύγχρονο δημόσιο campus βασισμένο στην κληρονομιά της Ακαδημίας του Πλάτωνα για να δημιουργήσει έναν ζωντανό νέο πολιτιστικό χώρο για την πόλη και ένα μνημείο της πλούσιας ιστορίας της Αθήνας. Θα είναι ένα ζωντανό ίδρυμα που θα εξυμνεί το παρελθόν, ενθαρρύνοντας τον σύγχρονο διάλογο και προωθώντας νέα μέλλοντα για τον αθηναϊκό πολιτισμό και κληρονομιά.

Το Μουσείο ως Campus

Το έργο έχει σχεδιαστεί ως μια σειρά από αυλές ΄βυθισμένες΄ στο έδαφος, ένα κατατμημένο campus χώρων μάθησης ενσωματωμένων στο τοπίο. Η χωρική έκφραση του μουσείου μειώνεται σε κλίμακα και ενσωματώνεται διακριτικά στο τοπίο προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο πολύτιμος χώρος πρασίνου του πάρκου και να ακολουθηθεί η χαμηλή κλίμακα της γύρω γειτονιάς. Αντί για ένα ενιαίο μεγάλο κτίριο δίπλα στο πάρκο, το έργο έχει σχεδιαστεί για να συμπληρώνει, να συνδιαλέγεται και να βελτιώνει το πάρκο, προσδιορίζοντάς το και δημιουργώντας κόμβους δραστηριότητας σε διαφορετικές τοποθεσίες σε αυτό.

Ήπιο σύμβολο

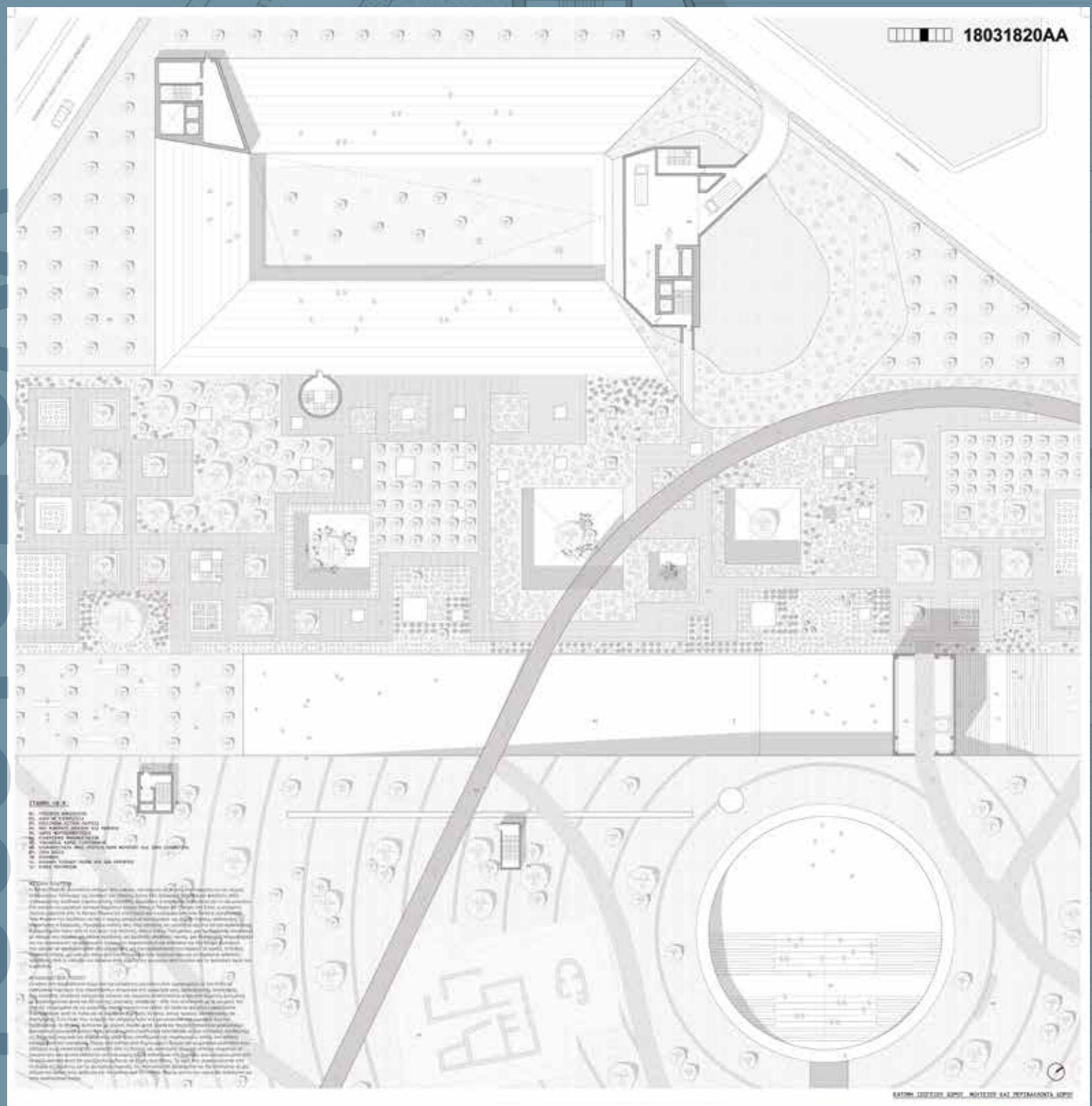
Αυτό το έργο στοχεύει να είναι ένα ήπιο σύμβολο. Το μεγαλύτερο μέρος του μουσείου βυθίζεται διακριτικά στο τοπίο, κρυμμένο από το οπτικό πεδίο. Ένα όμως στοιχείο υψώνεται πάνω από το έδαφος, δίνοντας μια διακριτή αναγνωσιμότητα του μουσείου στον ορίζοντα του πάρκου και σηματοδοτώντας ξεκάθαρα την αστική σημασία του ιδρύματος. Μια μοναδική αρχιτεκτονική μορφή τοποθετείται πάνω από το τοπίο, στηριγμένη ασύμμετρα σε έναν λόφο με ελαιόδεντρα (γη), αιωρούμενη πάνω από μια ανακλαστική πισίνα (νερό) και ανοικτή στο κέντρο της ως μια ευάερη πολυεπίπεδη αυλή (φως), δημιουργώντας ένα ευδιάκριτο σύγχρονο σύμβολο που απηχεί τις αρχιτεκτονικές λογικές της αρχαίας ακαδημίας του Πλάτωνα και γιορτάζει τα θεμελιώδη στοιχεία της γης, του νερού και του φωτός.

Το μέσα έξω

Στα τυπικά μουσεία το κοινό μπορεί να εξερευνήσει μόνο ένα μικρό μέρος των μεγάλων συλλογών που στεγάζονται σε αυτό, με τα περισσότερα από τα αντικείμενα να αποθηκεύονται κάτω από το έδαφος και μακριά από τη δημόσια θέα. Στην πρότασή μας, οι παραδοσιακά βοηθητικοί χώροι του μουσείου -αποθήκευση, συντήρηση και αποκατάσταση- έχουν τοποθετηθεί στο προσκήνιο, σε ίση σημασία με τους χώρους της έκθεσης και της υποδοχής. Πρόκειται για μια σκόπιμη ανατροπή των παραδοσιακών οργανωτικών ιεραρχιών που ανοίγει νέες δυνατότητες για διεπιστημονική και δημόσια εμπλοκή.

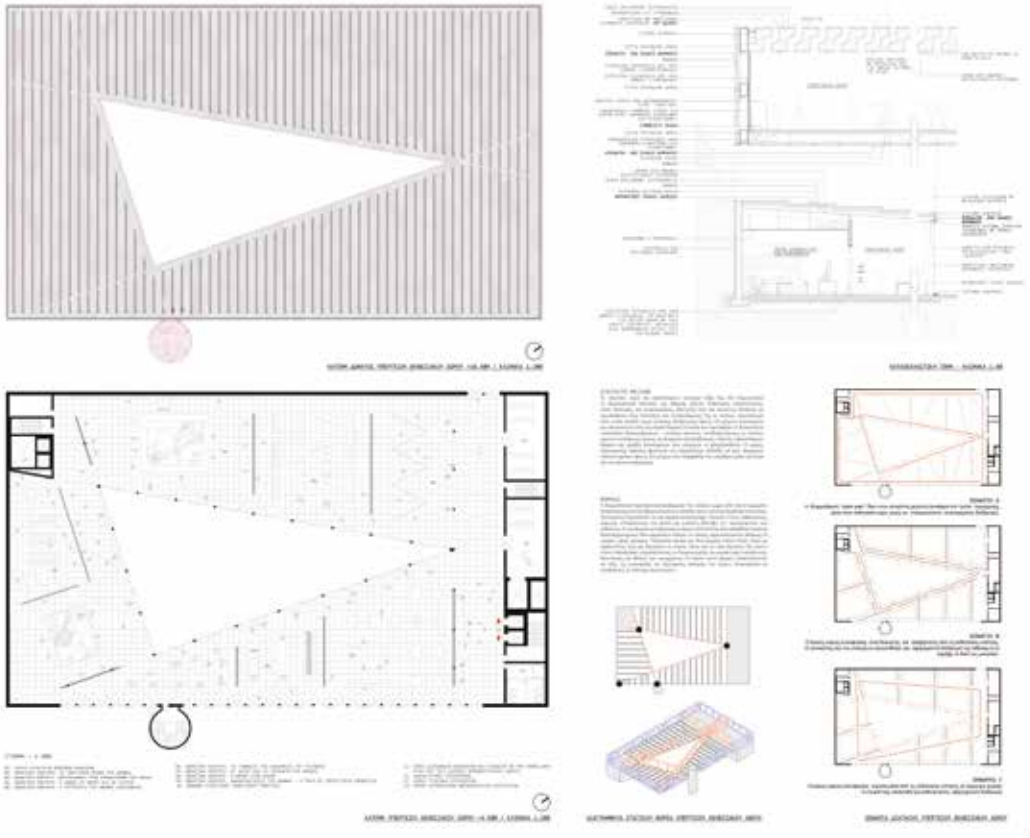
Πορώδες Ίδρυμα

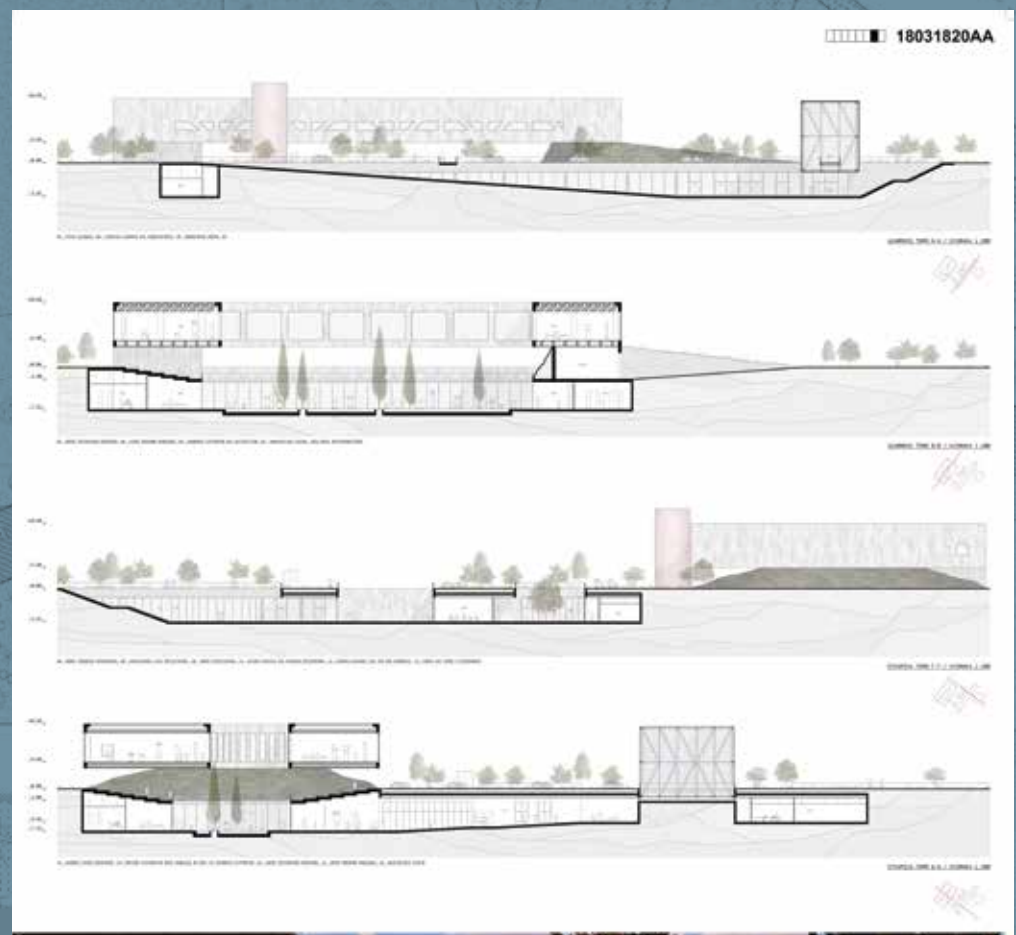
Ο κύριος εκθεσιακός χώρος ανυψώνεται ως χειρονομία γενναιοδωρίας. Το μουσείο δεν είναι πλέον ένα αδιαφανές, κλειστό, προνομιακό ίδρυμα. Είναι ανοιχτό και διαθέσιμο σε όλους όσους είναι περίεργοι. Η κεντρική αυλή που ανακλά την πισίνα και την υπαίθρια γλυπτοθήκη είναι οπτικά προσβάσιμη σε οποιονδήποτε περνά μέσα από το πάρκο. Ομοίως, το κυκλικό αμφιθέατρο και η κεκλιμένη πλατεία είναι νέοι δημόσιοι χώροι στο πάρκο. Η πόλη προσκαλείται προς το εσωτερικό του κτιρίου και η συμμετοχή ενθαρρύνεται ενεργά.

18031820AA

18031820AA

22021170MA

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Σπύρος Κακάβας, Αρχιτέκτων
Ελένη Κλωνιζάκη, Αρχιτέκτων
Σταυρούλα Μελισσού, Αρχιτέκτων
Χρήστος Γιαρλέλης, Πολιτικός Μηχανικός
Μάρκος Λυράς, Μηχανολόγος Μηχανικός
Μπαλαούρα Όλγα, Πολεοδόμος
Κώστας Δρίμερης, Συγκοινωνιολόγος
Αντωνία Λιβιεράτου, Αρχαιολόγος
Ειρήνη Χατζοπούλου, Μουσειολόγος

Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Χρήστος Σαββίδης, Αρχιτέκτων
Γεώργιος Κακάβας, Φοιτητής Αρχιτεκτονικής
Δάφνη Σταματάκη, Φοιτήτρια Αρχιτεκτονικής

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Το πάρκο και η πόλη

Το μουσείο αντιμετωπίζεται ως ανασκαφή σε έναν αρχαιολογικό χώρο σύμβολο της πνευματικής ακτινοβολίας της πόλης των Αθηνών.

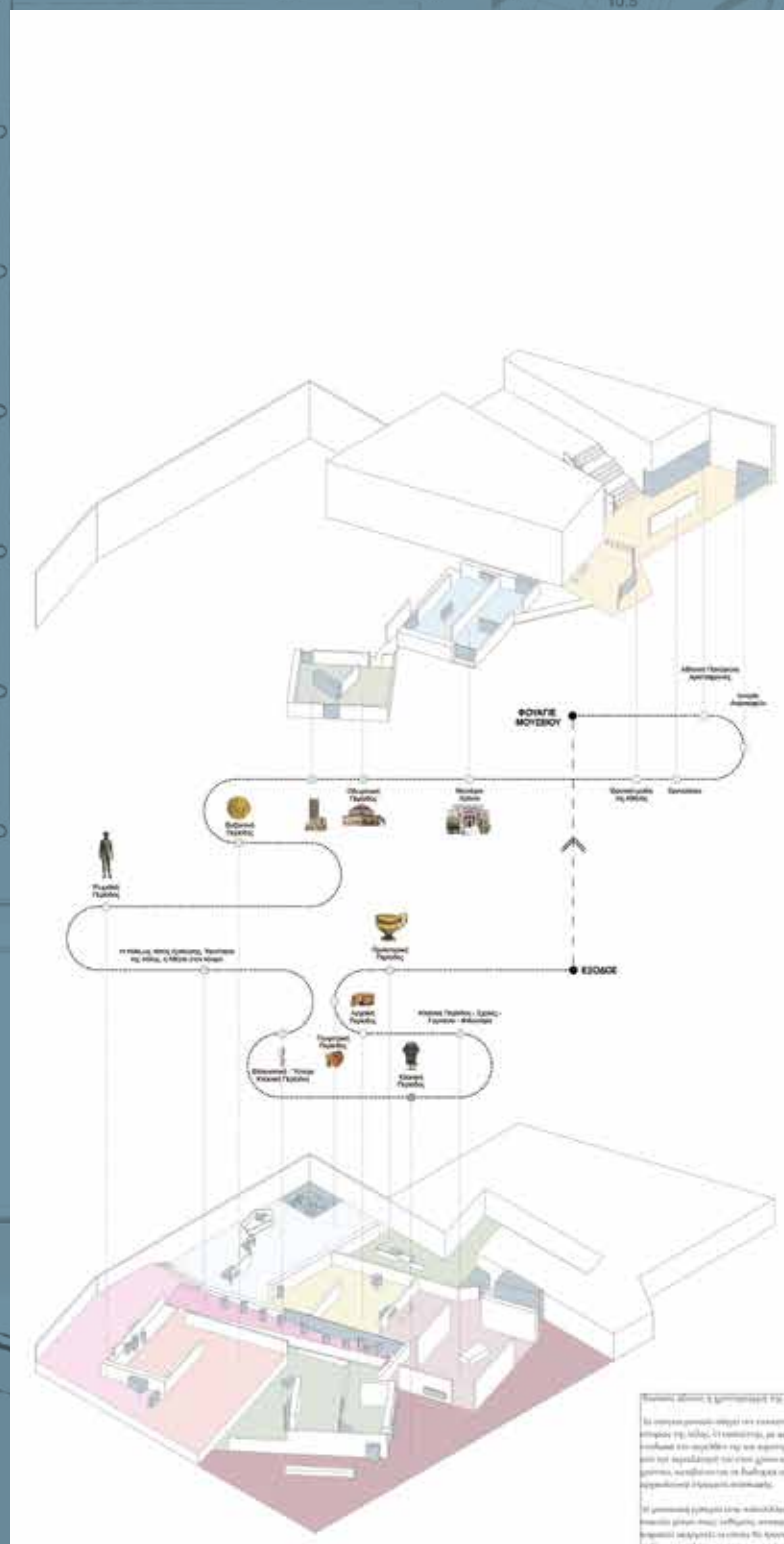
Όραμα ένα ανοικτό αρχαιολογικό πάρκο - πράσινος πόλος έλξης που θα συνδεθεί μέσω των ιχνών της αρχαίας οδού με το κέντρο της πόλης ανατολικά και τον Κηφισό δυτικά σε ένα δίκτυο αντίστοιχων χώρων.

Το πάρκο και το Μουσείο ως ανάγλυφο

Η επέμβαση αποτελεί μια εξερεύνηση της ιστορίας της πόλης από το σήμερα έως την προϊστορία, τόσο στην επιφάνεια όσο και κάτω από την επιφάνεια του πάρκου. Το χαρακτηριστικό σημερινό ανάγλυφο του εδάφους του πάρκου διατηρεί τον χαρακτήρα του.

Το Αίθριο κέντρο του πάρκου-κύτταρο πολιτισμού για την πόλη

Χάρη στο αίθριο και την άμεση επικοινωνία του μέσω της ‘στοάς’ με τον περιβάλλοντα χώρο του Μουσείου, το κτίριο ανοίγεται στο άλσος της Ακαδημίας Πλάτωνος. Συνδετικός ενδιάμεσος χώρος του πάρκου με το Μουσείο η στοά εισόδου στην ανατολική μακρά πλευρά του αιθρίου, στην στάθμη που ορίζεται ως ±0,00.

Η πρόσβαση στις υποστηρικτικές και παράλληλες χρήσεις του Μουσείου, επιτελείται εκτός από την περιμετρική στοά του αιθρίου και από μια εσωτερική διαδρομή που κινείται πάνω από τον χώρο έκθεσης. Ο ‘ανοικτός’ αυτός διάδρομος περνά κατά περίπτωση μέσα ή παράπλευρα από χώρους οι οποίοι αντιμετωπίζονται ως διάφανα δωμάτια ορατά από το αίθριο και από τον χώρο της έκθεσης.

Το Μουσείο αναδύει στην επιφάνεια του πάρκου μόνο ένα ‘διάφανο’ περίπτερο κτίσμα, ένα φωτεινό ‘’σήμα’’.

Στο εσωτερικό του μουσείου, ένα καταχωμένο ‘σκάμμα’ κάτω από το αίθριο φιλοξενεί ένα φανταστικό αρχαιολογικό περίπατο -κατάδυση στο παρελθόν της πόλης.

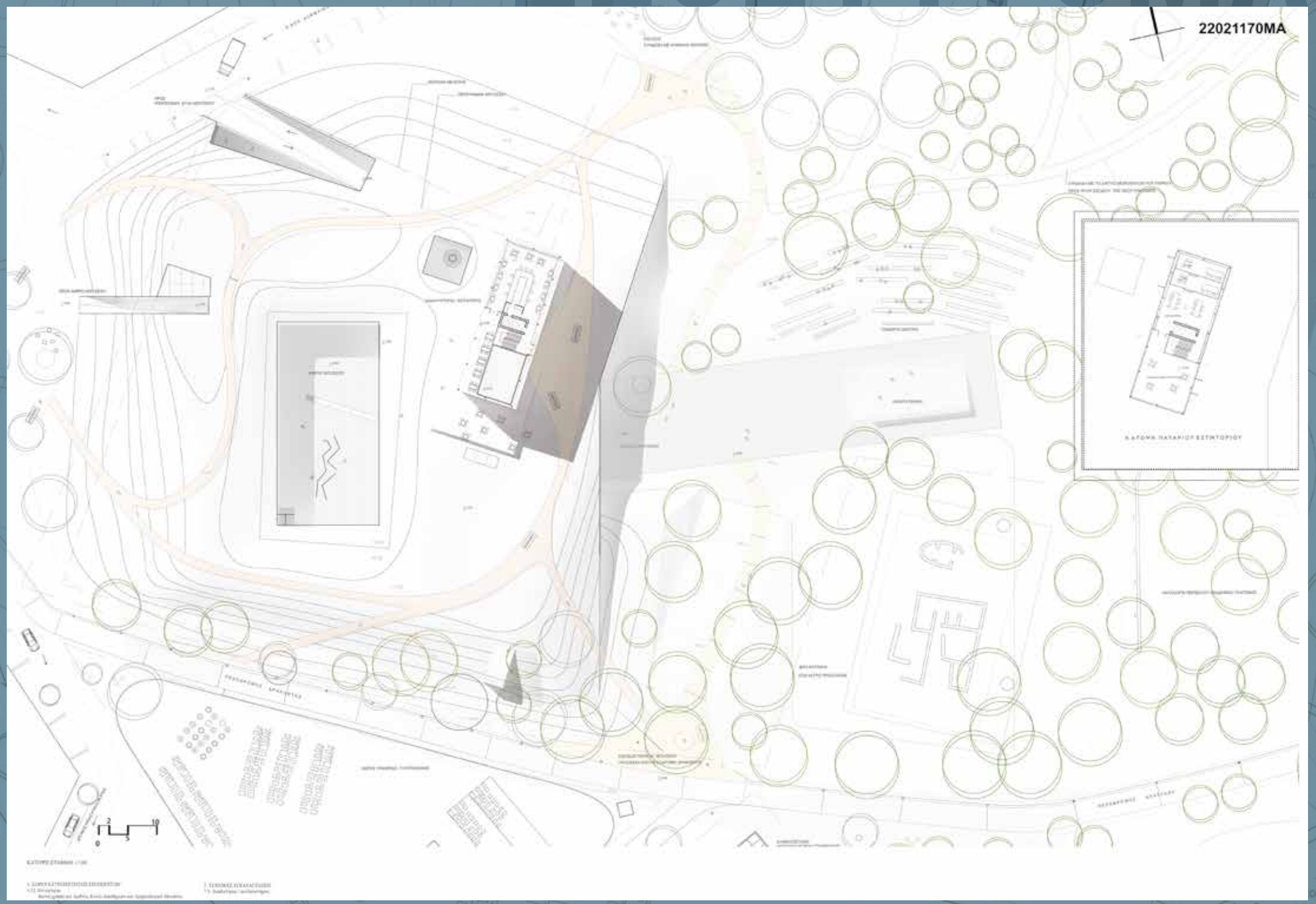
Το αίθριο, οι υποστηρικτικές χρήσεις και ο χώρος της έκθεσης επικοινωνούν οπτικά αλλά και λειτουργικά κατά περίπτωση.

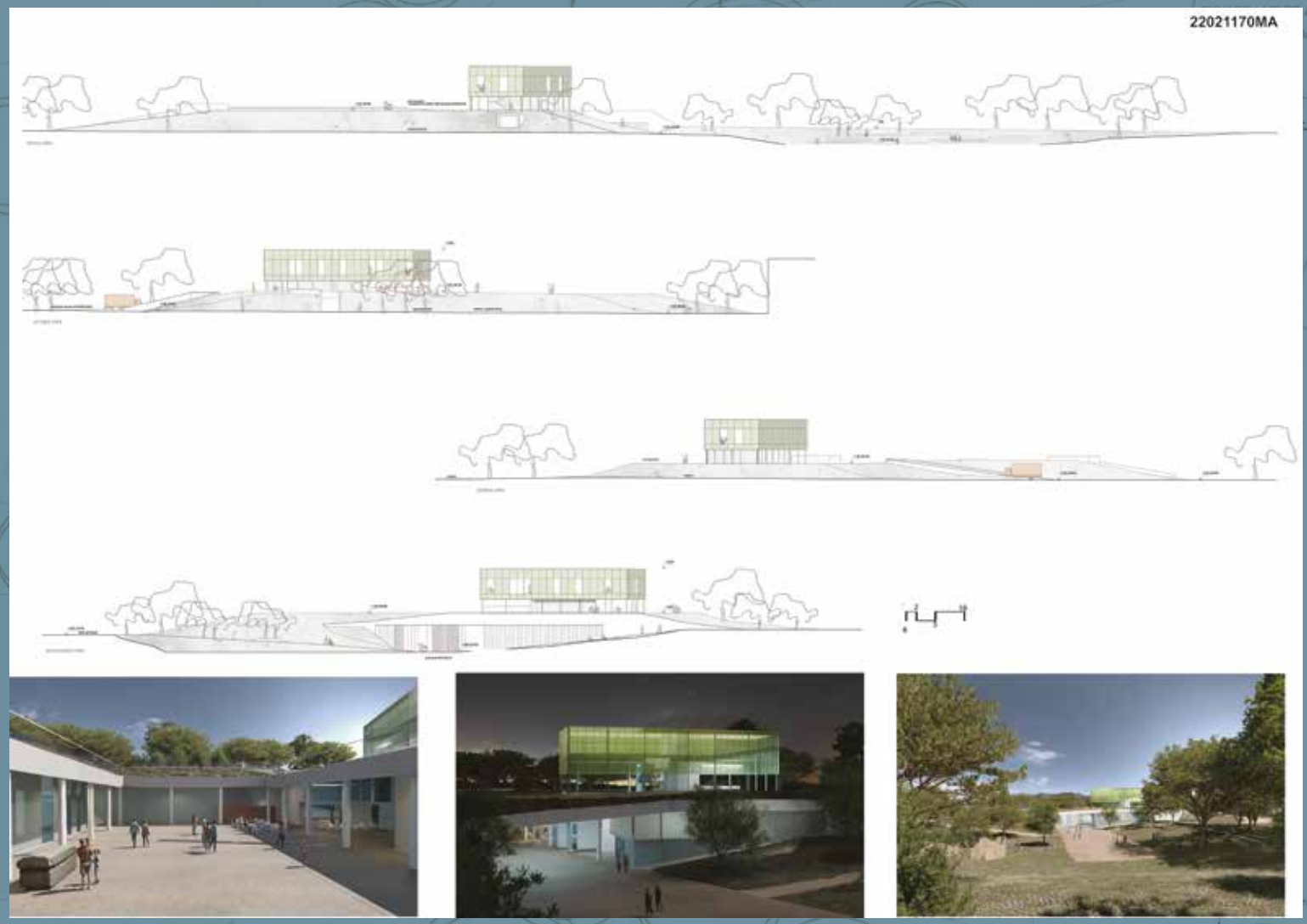
Διάρθρωση των εκθεσιακών χώρων του Μουσείου – χωρική κατάταξη θεματικών ενοτήτων

Ως βασικός άξονας διάρθρωσης των εκθεσιακών χώρων του Μουσείου επιλέγεται ‘η περιπλάνηση στην χρονογραμμή της πόλης’ από το σήμερα στο παρελθόν. Οι θεματικές ενότητες στις οποίες οργανώνεται το υλικό της έκθεσης σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Διαγωνισμού αναδεικνύονται στους χώρους των διαφόρων χρονολογικών περιόδων, στην εισαγωγή και στην ράμπα καθόδου.

Βασικός άξονας η χρονογραμμή της πόλης

Το υπόγειο μουσείο οδηγεί τον επισκέπτη σ’ ένα βιωματικό ταξίδι εξερεύνησης της ιστορίας της πόλης. Ο επισκέπτης, με αφετηρία την σύγχρονη Αθήνα, καταδύεται σταδιακά στο παρελθόν της και παρατηρεί τις μεταμορφώσεις της πόλης μέσα από την περιπλάνησή του στον χρόνο από τους Νεότερους ως τους Νεολιθικούς χρόνους, κατεβαίνοντας σε διαδοχικά εκθεσιακά επίπεδα, τα οποία παραπέμπουν σε αρχαιολογικά στρώματα ανασκαφής. Η μουσειακή εμπειρία είναι πολυσυλλεκτική και επιτυγχάνεται μέσα από μία ποικιλία μέσων όπως: εκθέματα, αναπαραστάσεις, εποπτικό υλικό, πολυμεσικές ψηφιακές εφαρμογές οι οποίες θα προσφέρουν στον επισκέπτη μια ξεχωριστή αίσθηση περιπλάνησης στον χωροχρόνο της Αθήνας. Στο τέλος της διαδρομής του, ο επισκέπτης θα ‘ανεβαίνει’ χρονικά και χωρικά στο σήμερα κουβαλώντας την γνώση της πολυκύμαντης ιστορίας της Αθήνας, καθώς και την ικανότητα να αναγνωρίζει τα σημάδια του χρόνου και της φύσης στο παλίμψηστο του σύγχρονου αστικού τοπίου.

Πολεοδομική επέμβαση – κυκλοφορίες

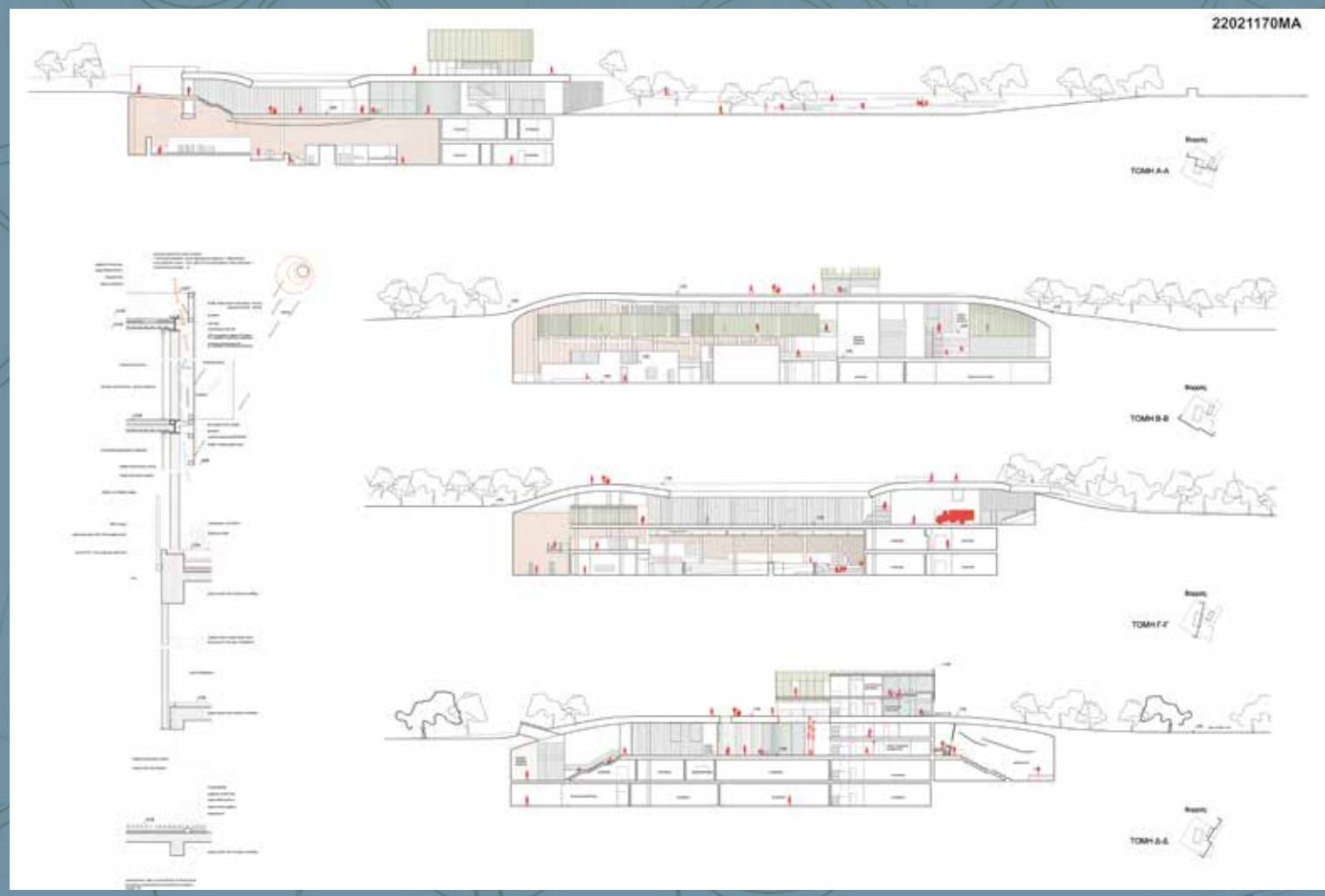
Το πάρκο αντιμετωπίζεται ως κεντρικός τοπικός, υπερτοπικός και προσβάσιμος χώρος πρασίνου και πολιτισμού. Επεκτείνεται δε έως τον κτιστό ιστό της πόλης. Για την εξυπηρέτηση της κυκλοφορίας εξασφαλίζεται περιμετρική κίνηση οχημάτων με κυκλοφοριακές ρυθμίσεις όπως πεζοδρομήσεις και μονοδρομήσεις. Κατασκευάζεται γήπεδο ποδοσφαίρου και καλαθοσφαίρισης με τις υποστηρικτικές υποδομές τους πάνω από τον υπόγειο χώρο στάθμευσης στο διατιθέμενο οικόπεδο ιδιοκτησίας Reds νότια δίπλα σε πεζόδρομο κύριας πρόσβασης του πάρκου.

Κατασκευή

Το υπόσκαφο κτίριο του Μουσείου θα κατασκευαστεί με φέροντα οργανισμό από οπλισμένο σκυρόδεμα και στοιχεία πλήρωσης από ξηρά δόμηση, τα διάφανα τμήματα του κτιρίου θα αποτελούνται από ημιδιαφανή γυάλινα γραμμικά στοιχεία και θερμομονωτικούς υαλοπίνακες. Το δάπεδο του αιθρίου θα στηριχθεί σε μεταλλικούς δικτυωματικούς φορείς, το υπέργειο κτίριο εκθέσεων – εστιατορίου θα είναι μεταλλικό, το ανοιγόμενο εξωτερικό του κέλυφος θα κατασκευαστεί από ειδικά επεξεργασμένο υαλοπίνακα με δυνατότητα προβολής εικόνας. Για την προστασία των εκθεμάτων προτείνεται σεισμική μόνωση στη θεμελίωση. Το κτήριο κατατάσσεται ενεργειακά στην υψηλότερη κατηγορία Α+.

Βιοκλιματική λειτουργία

Το υπόσκαφο κτίριο, η φύτευση στην οροφή, τα ανοίγματα στο αίθριο και η τομή του κτιρίου, η διαφάνεια των τοίχων του αιθρίου, τα φωτοβολταϊκά πάνελ photovoltaic και θερμοσιφωνικά solar-water πάνελ, το μικροκλίμα του Πάρκου, το ξηρό Αττικό κλίμα, συνεισφέρουν συνδυαστικά στη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος του Μουσείου.

22334557TP

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Νανοπούλου Ήβη-Κλειώ,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Ανδρίτσου Αικατερίνη,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Πούλιος Δημήτρης,
Αρχιτέκτων – Πολεοδόμος

Νικητάκη Ειρήνη,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Λαζάρου Σοφία,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Σιμάτου Χαρά,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

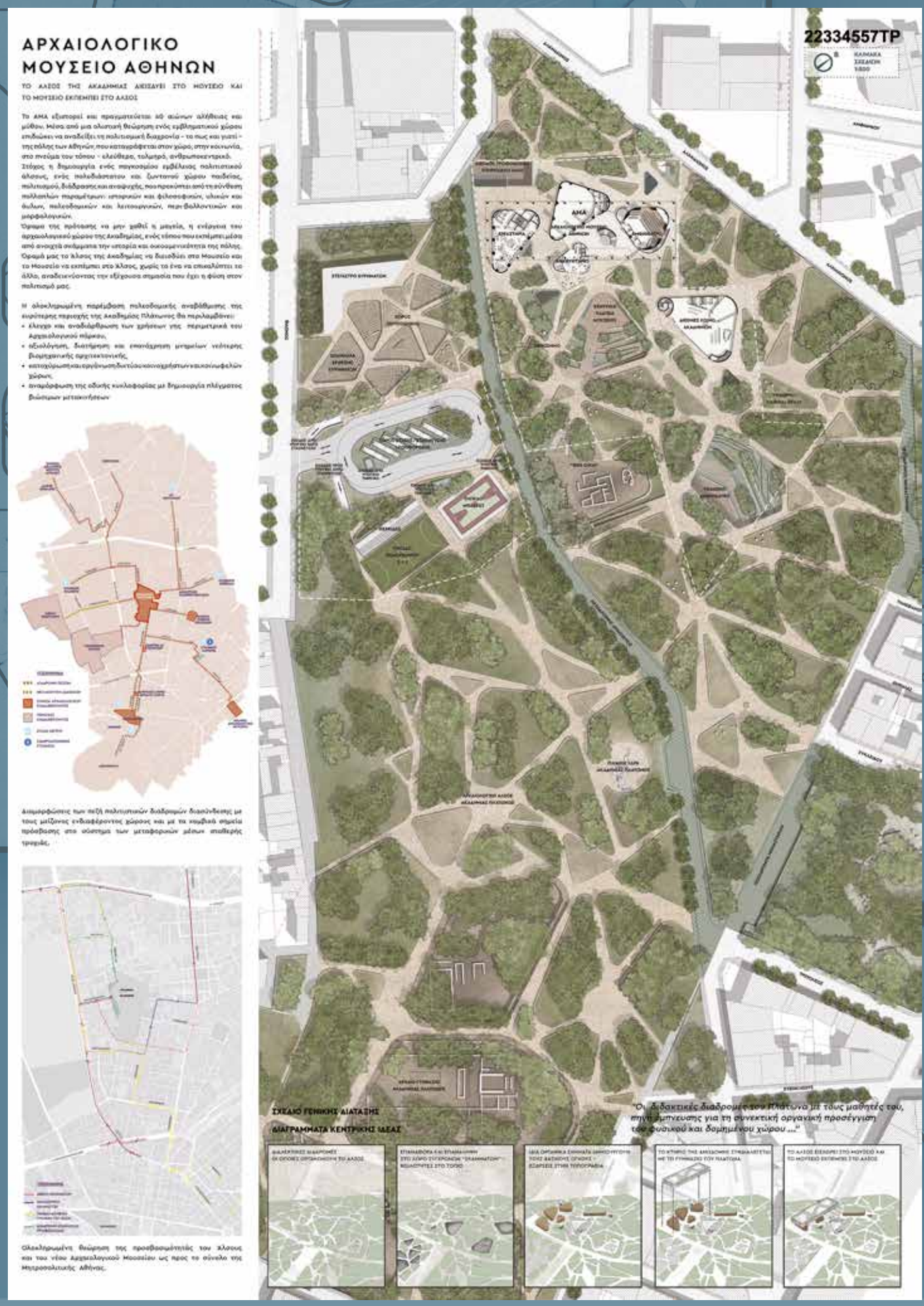
Ρέψη Βασιλική-Δανάη,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Μόσχου Θεοδώρα,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Γιαγκούλα Βασιλική,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Πάτρα Δήμητρα-Ελένη,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Σκάγιαννη Μαρία,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Παναγιώτης Παναγιωτόπουλος,
Πολιτικός Μηχανικός

Δημήτρης Κιριμλίδης,
Μηχανολόγος/Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

Βασιλική Αγραφιώτου,
Πολιτ. Μηχανικός / Συγκοινωνιολόγος

Βασίλειος Δήμου,
Αρχαιολόγος

Σκουνάκη Ιουλία,
Μουσειολόγος

Ζέκκου Ρέα,
Μουσειογράφος

Γεώργιος Παϊσίδης,
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός -
Σύμβουλος Τεχνολογίας Φωτισμού

Iva Vassileva,
Αρχιτέκτων Μηχανικός –
Σύμβουλος Τεχνολογίας Φωτισμού

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Εισαγωγή

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών (ΑΜΑ), μέσα από μια ολιστική θεώρηση ενός εμβληματικού χώρου επιδιώκει να αναδείξει τη πολιτισμική διαχρονία της πόλης των Αθηνών, που καταγράφεται στον χώρο, στην κοινωνία, στο πνεύμα του τόπου. Στόχος η δημιουργία ενός σύγχρονου μητροπολιτικού άλσους, ζωντανού χώρου παιδείας, πολιτισμού, διάδρασης και αναψυχής. Συνθετικές αρχές αποτελούν: η ανάπτυξη ενιαίας αφήγησης μεταξύ Μουσείου και Άλσους Ακαδημίας Πλάτωνος, η συνδεσιμότητα του ΑΜΑ με τον ιστό της ιστορίας της πόλης, η οργανική προσέγγιση φυσικού και δομημένου χώρου, η κάλυψη των προγραμματικών αναγκών, η ελαχιστοποίηση του αποτυπώματος και ο αειφόρος σχεδιασμός, η δυνατότητα χώροι του κτιρίου να παραμένουν ανοιχτοί και προσβάσιμοι, η υιοθέτηση των σύγχρονων τάσεων στο σχεδιασμό μουσείων και χώρων πολιτισμού και η επιλογή λύσεων με αντοχή στο χρόνο.

Το όραμα για το Πάρκο και για το Μουσείο
Όραμά μας να μην χαθεί η μαγεία, η ενέργεια του αρχαιολογικού χώρου της Ακαδημίας, ενός τόπου που εκπέμπει μέσα από ανοιχτά σκάμματα την ιστορία και οικουμενικότητα της πόλης. Όραμά μας, η πόλη κάτω από την πόλη, να ζωντανεύει και εξιστορεί - σε υπόσκαφο μουσειακό χώρο- τη συνέχειά της στον χρόνο. Όραμά μας το Άλσος της Ακαδημίας να διεισδύει στο Μουσείο και το Μουσείο να εκπέμπει στο Άλσος, χωρίς το ένα να επικαλύπτει το άλλο.

Το Masterplan
(α) Πολεοδομική Θεώρηση και Κυκλοφοριακός Σχεδιασμός

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην ολοκληρωμένη θεώρηση αφενός της προσβασιμότητάς του Άλσους και του νέου Μουσείου ως προς το σύνολο της μητροπολιτικής Αθήνας και αφετέρου η πεζή συνδεσιμότητά τους με άλλους γειτονικούς πόλους και σημεία ενδιαφέροντος του επισκέπτη.

(β) Η Τοπιακή διάσταση

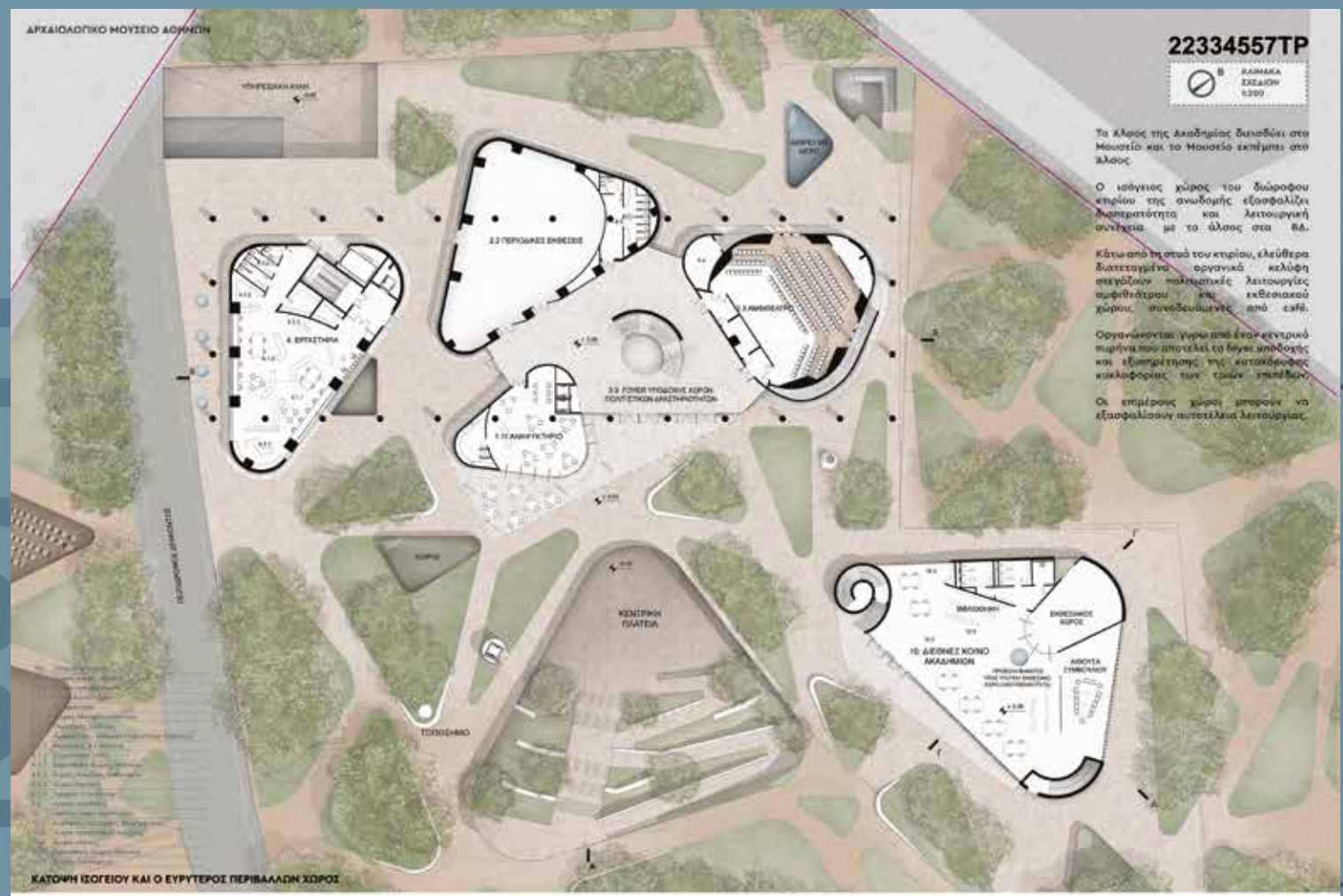
Το Άλσος χαρακτηρίζεται από δίκτυο διαδρομών σε ανάμνηση των διαλεκτικών διαδρομών του Πλάτωνα με τους μαθητές του. Μονοπάτια, σταυροδρόμια, πλατώματα, διαδρομές με νησίδες φύτευσης ανάμεσα τους, συνθέτουν την οργανικότητα της μορφής κι ενισχύουν την αίσθηση της περιπλάνησης μέσα στο Πάρκο. Ο προτεινόμενος σχεδιασμός επαναφέρει στον χώρο σύγχρονα σκάμματα που εξυπηρετούν την κύρια πρόσβαση στο υπαίθριο αμφιθέατρο και στον υπόσκαφο μουσειακό χώρο και δημιουργούν αίθρια που επιτρέπουν την εισαγωγή του φυσικού φωτός στους χώρους του υπογείου. Τα ίδια οργανικά σχήματα στο επίπεδο του ισογείου ορθώνονται, δημιουργώντας τους κτιριακούς όγκους κάτω από τη στοά. Τις διαδρομές συνοδεύουν νέες μεσογειακές φυτεύσεις ή μεταφυτεύσεις και οργανικές κατασκευές που σκοπό έχουν να διατηρηθεί η ηρεμία που ο χώρος εκπέμπει.

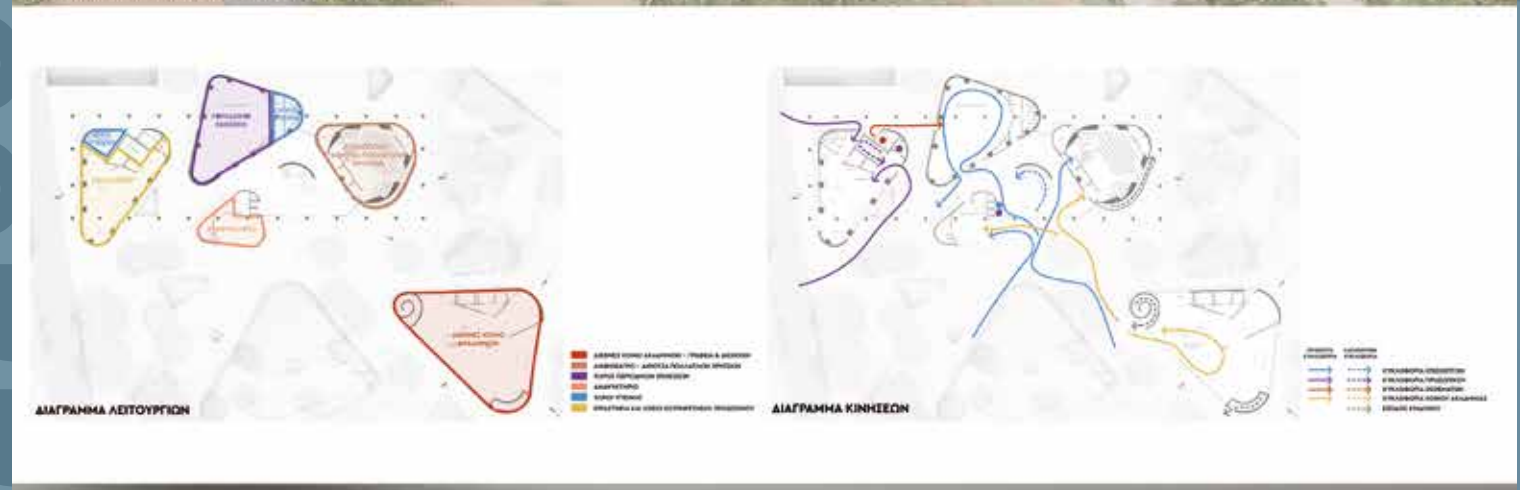
Περιγραφή της αρχιτεκτονικής πρότασης
(α) Οργάνωση χώρων

Το κτιριακό σύνολο υποβαθμίζεται, διαμορφώνοντας έναν υπόσκαφο βασικό όγκο που διασπάται στην ανωδομή σε δυο κελύφη φιλοξενώντας διακριτές σε απαιτήσεις χρήσεις.

Ο υπόσκαφος βασικός όγκος (-5.00) στεγάζει τον κυρίως εκθεσιακό χώρο που ανοίγεται σε ένα υποβαθμισμένο αίθριο – την κεντρική είσοδο του Μουσείου.

Υπόγειος χαμηλότερος χώρος (-8.50), στεγάζει τις ΗΜ εγκαταστάσεις και αποθήκες.

Στην ανωδομή τα δυο κελύφη ορίζονται από:

(1) έναν διώροφο όγκο, που διαπνέεται από ελληνικότητα και αποτελείται:

▪ από ισόγειο (+ 0.00), όπου οργανικά κελύφη αναπτύσσονται ελεύθερα κάτω και έξω από τη στοά για να στεγάσουν, αφενός εργαστήρια και αφετέρου αμφιθέατρο, εκθεσιακό χώρο και café, που συνδέονται και οργανώνουν έναν κεντρικό πυρήνα.

▪ από όροφο (+6.50), που στεγάζει χώρους εκπαιδευτικών προγραμμάτων, περιοδικών εκθέσεων και χώρους γραφείων διοίκησης.

(2). έναν δεύτερο, μονώροφο όγκο (+ 0.00), με ελεύθερη τριγωνική διάταξη που στεγάζει τους αυτοτελείς λειτουργικά χώρους της Ακαδημίας.

(β) Όψεις, μορφές, υλικότητα

Τα κτίρια χαρακτηρίζονται από μικρό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, απλότητα και καθαρότητα που προβάλει τις χρήσεις που φιλοξενούνται και την οργάνωσή τους. Συνθέτουν έναν διάλογο κλασσικής και σύγχρονης οργανικής αρχιτεκτονικής.

Τα δώματα αποτελούν την πέμπτη όψη των κτιρίων και είναι φυτεμένα με διαμορφώσεις που ακολουθούν τις χαράξεις του περιβάλλοντος χώρου. Στο διώροφο κτίριο προβλέπονται φωτοβολταϊκά που συμμετέχουν στον οργανικό σχεδιασμό.

Η στατική αντιμετώπιση

Ο κύριος φέρων οργανισμός του κτιρίου θα είναι από οπλισμένο σκυρόδεμα μεγάλης αντοχής και θα αποτελείται από σύστημα υποστυλωμάτων και τοιχωμάτων, ώστε να είναι αρκετά δύσκαμπτος για περιορισμό των παραμορφώσεων. Για λόγους λειτουργικούς κι ευελιξίας, ο οριζόντιος φέρων οργανισμός θα είναι από συμπαγείς πλάκες ικανού πάχους, ώστε με ασφάλεια να επιτελούν τον ρόλο τους ως διαφράγματα και να φέρουν τα προβλεπόμενα φορτία.

Η περιβαλλοντική διάσταση

Η πρόταση υιοθετεί αρχές βιοκλιματικού, βιοφιλικού σχεδιασμού, με υπόσκαφο τον μεγαλύτερο όγκο του κτιρίου, χρήση φυτεμένων δωμάτων, διπλών όψεων και περιστρεφόμενων περσίδων, σύγχρονων μεθόδων ψύξης - θέρμανσης - φωτισμού ένταξης φωτοβολταϊκών συστημάτων. Στόχος να πιστοποιηθεί κατά LEED platinum.

Το εκθεσιακό αφήγημα

Το Μουσείο λειτουργεί σαν αφετηρία ή στάση διερώτησης για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλης, προσφέροντας αναστοχαστικούς και καινοτόμους δρόμους επανα-ανακάλυψής της, μεγάλες και μικρές αφηγήσεις που ενεργοποιούν τη μνήμη, τις αισθήσεις, το φιλοσοφείν. Η μόνιμη έκθεση οργανώνεται σαν «εννοιολογικός χάρτης» που εξυπηρετεί μια στρατηγική πρισματικής και διαλεκτικής ανακάλυψης της Αθήνας. Ο θεματικός πυρήνας, οι έννοιες του ΜΥΘΟΥ, της ΙΣΤΟΡΙΑΣ, του ΧΩΡΟΥ, του ΧΑΡΤΗ, του ΤΟΠΟΥ/ΤΟΠΙΟΥ, του ΒΙΩΜΑΤΟΣ, της ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ, της πληθυντικής ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ των ανθρώπων.

24100827DV

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Φωτεινή Γιαμάκου,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Νικόλαος Σουλάκης,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Παναγιώτα Τσολακάκη,
Μηχανικός Πολεοδομίας Χωροταξίας & Περιφερ. Ανάπτυξης

Ευάγγελος Κουτσιούμπας,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Δημήτριος Στεφανάκης,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Αθανάσιος Μουσμουλίδης,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Νικόλαος Χατζηνικολάου,
Πολιτικός Μηχανικός

Χαράλαμπος Κουκλίδης,
Μηχανολόγος Μηχανικός

Δημήτριος Δελής,
Πολιτικός Μηχανικός – Συγκοινωνιολόγος

Δαλιάνη Αναστασία,
Αρχαιολόγος

Ελευθερία Θεοδωρούδη,
Μουσειολόγος

Αναστάσιος-Πέτρος Καζαμίας,
Περιβαλλοντολόγος-Δασολόγος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Κυριακή, 9-7-2023

Θυμάμαι το πάρκο της Ακαδημίας Πλάτωνος από παλιά.

Σήμερα το πρωί αποφάσισα να το επισκεφτώ ξανά, ύστερα από πολλά χρόνια. Φτάνοντας, αντίκρισα πλήθος κόσμου, νέους, παιδιά, οικογένειες οι οποίοι είχαν κατακλύσει την έκταση. Γύρω μου ακούω πολλές γλώσσες, βλέπω τουρίστες, επισκέπτες και γείτονες που βγήκαν να χαρούν το σαββατοκύριακο δίπλα στο Γυμνάσιο του Πλάτωνα. Ποδηλάτες και πεζοί φαίνεται να πηγαίνουν όλοι πρός το ίδιο σημείο, ακολουθώντας διάφορες διαδρομές.

Αποφασίζω να κινηθώ κ εγώ προς τα κεί...

Ανάμεσα στην πυκνή βλάστηση ξεπροβάλλει κάτι νέο, σύγχρονο. Φαίνεται από την αφθαρσία των υλικών, την διαφάνεια και την λάμψη τους. Με προσελκύει να το πλησιάσω. Ακολουθώντας την κλίση του εδάφους βυθίζομαι στον υπαίθριο χώρο. Ενας γυάλινος "μονόλιθος" αποτυπώνει φιγούρες και κινήσεις στο εσωτερικό του. Από την άλλη μεριά, ξεπροβάλλει ενα κυκλικό κτίριο. Πρέπει να φιλοξενεί κάτι σημαντικό, ένα συνέδριο ίσως. Στο βάθος, ξεχωρίζει ένας αδιαφανής "μονόλιθος", μάλλον φιλοξενεί κάτι πολύτιμο. Οι αρχαιότητες της Ιεράς Οικίας είναι πιο κοντά μου. Η κίνηση της βύθισης και τα υλικά γύρω μου με κάνουν να σκέφτομαι πως βρίσκομαι σε εναν ανασκαφικό τόπο, με τελικό προορισμό το έδαφος της "παλιάς" Αθήνας.

Χαμένος σ'αυτές τις σκέψεις, βρίσκομαι πλέον ανάμεσα σε πλήθος κόσμου. Κάποιοι μόλις έχουν βγεί από το μουσείο και μοιράζονται την εμπειρία τους ενώ άλλοι περιμένουν την παρέα τους για να μπούν. Μαζί με αυτούς, άνθρωποι κρατούν βιβλία, περπατούν και δείχνουν να απολαμβάνουν την κυριακάτικη βόλτα τους στον υπαίθριο χώρο της "αγκαλιάς"του νέου κτιρίου.

Αποφασίζω να μπώ...

Ο χώρος της εισόδου, αποπνέει μια μεγαλοπρέπεια. Παρατηρώ έναν καμπύλο τοίχο και αίθρια που φέρνουν το αττικό φώς στο εσωτερικό δημιουργώντας παιχνίδια σκιάσεων. Συζητήσεις αλλά και μυρωδιές από το κοντινό αναψυκτήριο ενεργοποιούν τις αισθήσεις μου, παρακινώντας με να ανακαλύψω περισσότερα.

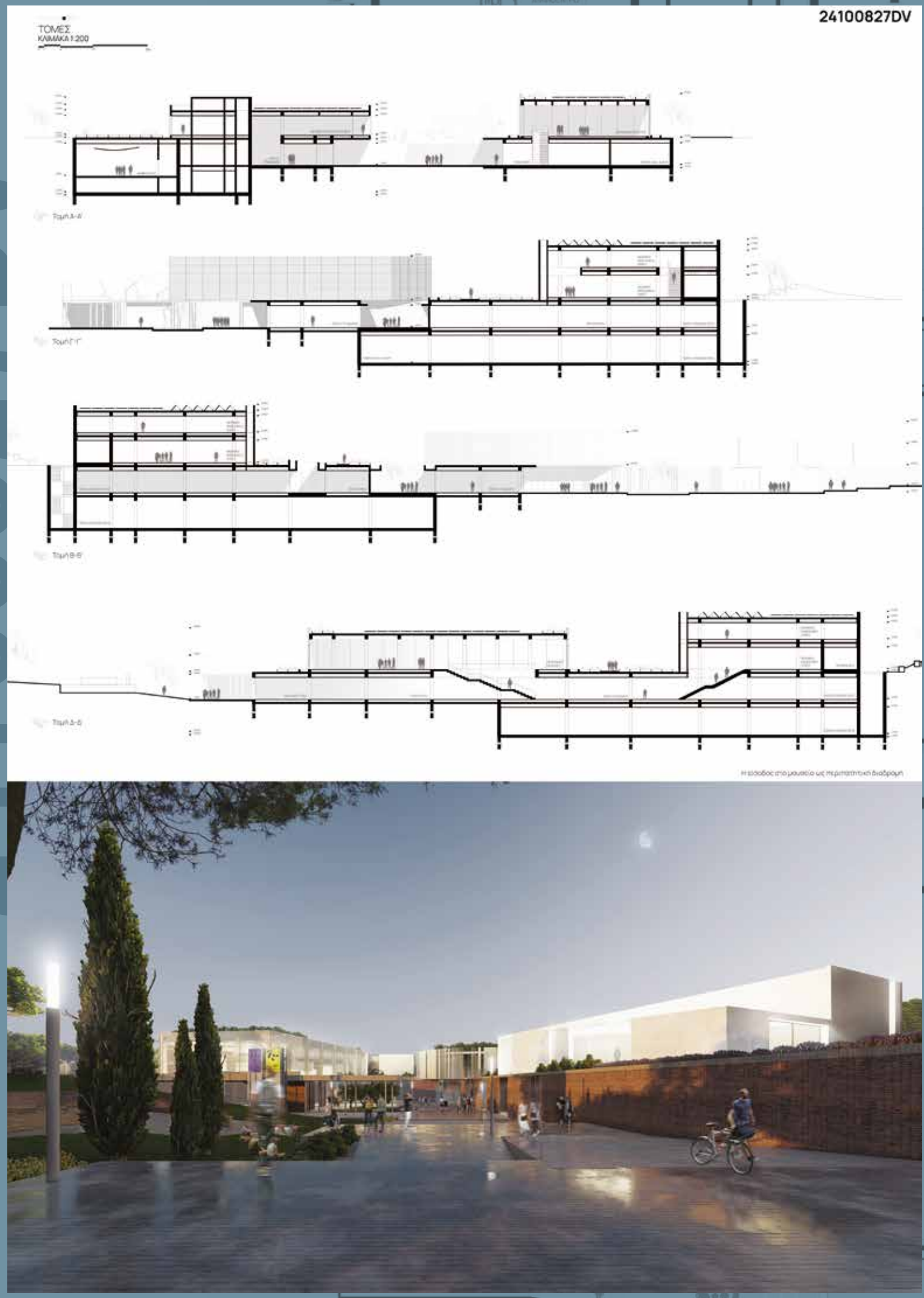
Εστιάζοντας στον μεγάλο καμπύλο τοίχο, αναγνωρίζω την είσοδο στην έκθεση, νιώθω πως είμαι στον πυρήνα του κτιρίου. Βρίσκομαι στο υπέδαφος όπου το περίκλειστο περιβάλλον έρχεται σε αντίθεση με το φυσικό φως του αιθρίου προκαλώντας μου δέος. Ακολουθώντας την έκθεση, "αναδύομαι" μέσω ενός χώρου με αναβαθμούς και αναβατόρια στο πιό φωτεινό σημείο της έκθεσης. Γύρω μου αναγνωρίζω εκθέματα της Χρυσής Εποχής, ενώ ταυτόχρονα σχισμές στο κτίριο αποκαλύπτουν αποσπάσματα του περιβάλλοντος αρχαιολογικού άλσους με υπόβαθρο την σύγχρονη Αθήνα. Διασχίζω την έκθεση και βυθίζομαι ξανά. Το φυσικό φως λιγοστεύει, το περιβάλλον θυμίζει την αφετηρία της πορείας μου. Βρίσκομαι ξανά στο υπέδαφος και οδηγούμαι προς το τέλος της περιήγησης μου.

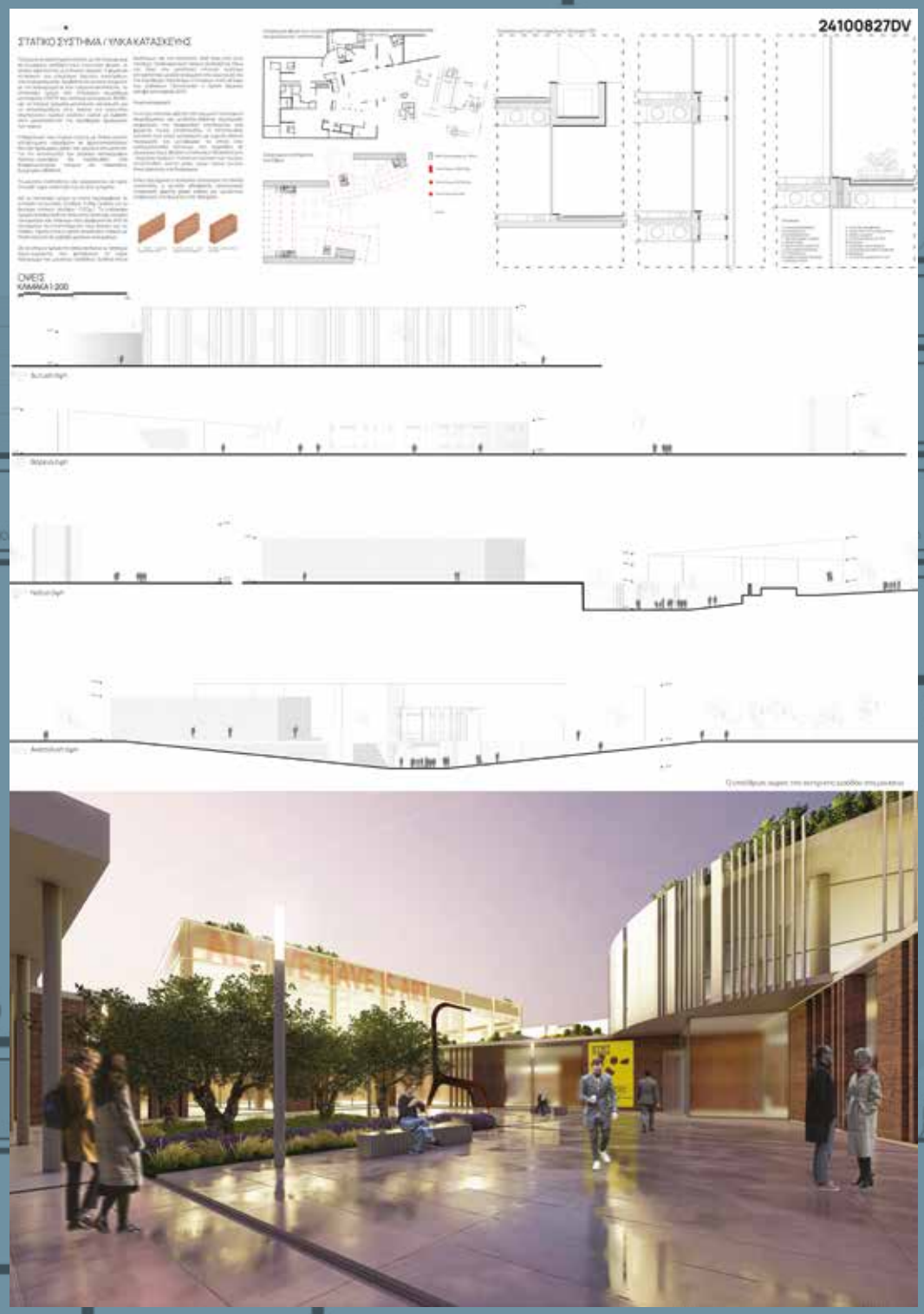
Βγαίνοντας από την έκθεση, καταλήγω σε εναν φωτεινό χώρο. Αναγνωρίζω το σημείο απ'όπου ξεκίνησα στο βάθος. Μια κλίμακα οδηγεί το βλέμμα μου στις περιοδικές εκθέσεις. Ανεβαίνω σε εναν ενιαίο, φωτεινό χώρο. Αισθάνομαι το πάρκο και την γλυπτοθήκη κοντά μου κι ας μην μπορώ να τα δω καθαρά μέσα από το θαμπό περίβλημμα του κτιρίου. Βγαίνοντας από τις περιοδικές εκθέσεις, αποφασίζω να επισκεφτώ το πωλητήριο πριν καταλήξω στο σημείο απ όπου ξεκίνησα - την είσοδο.

Αποφασίζω να βγώ...

Γεμάτος από την εμπειρία αυτή, έχοντας ακόμη λίγη ώρα στη διάθεση μου περιπλανώμαι στους κήπους που βρίσκονται ανάμεσα στους μονόλιθους. Το έντονο συναίσθημα που προκαλεί το εσωτερικό τους διαδέχεται η νρεμία του φυσικού τοπίου γύρω τους. Η Ακαδημία απέκτησε νέο χαρακτήρα στην μνήμη μου.

Μια ξεχωριστή Κυριακή.

24100827DV
ΣΤΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ / ΥΛΙΚΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΟΨΕΙΣ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:200

24100827DV
ΦΥΤΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

58606600GG

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Στέφανος Πάντος- Κίκκος,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Παρασκευή Παπαδημητρίου,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Παναγιώτης Βουλέλλης,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Αργύρης Χαρίσης,
Πολιτικός Μηχανικός

Καφετζόπουλος Μάρκος,
Μηχανολόγος Μηχανικός

Πέτρος Παπαθανασόπουλος,
Συγκοινωνιολόγος

Σωτηρία Ντάντου,
Αρχαιολόγος

Φωτεινή Λέκκα,
Μουσειολόγος

Ειδικοί Σύμβουλοι

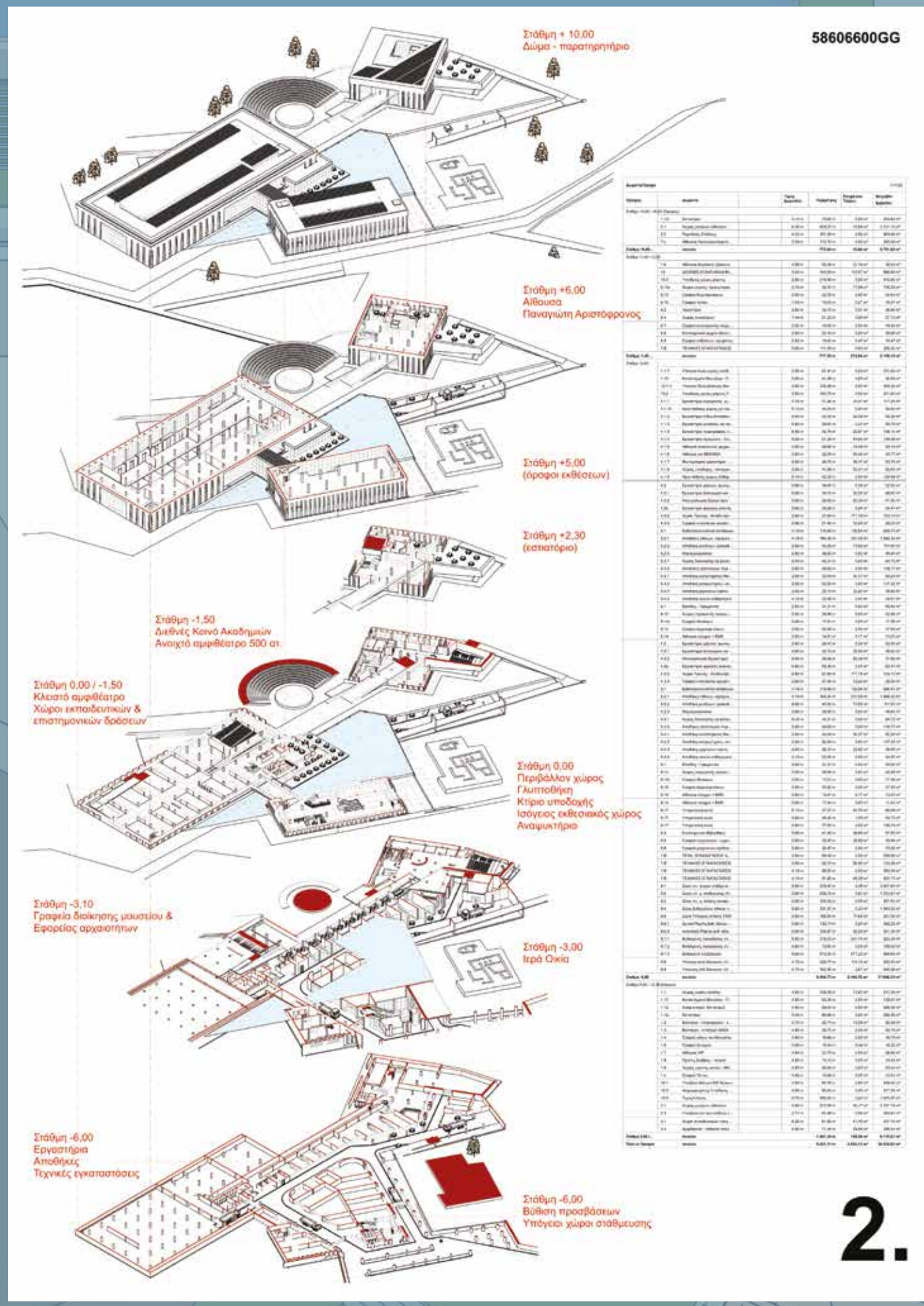
Γιαμάκος Σωτήρης,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Σανταμούρης Ματθαίος,
Καθ. Φυσικής των Κτηρίων

Βασιλακοπούλου Κωνσταντίνα,
Δρ. Αρχιτέκτων Μηχανικός

Τσιάντου Στυλιανή Στελίνα,
Αρχιτέκτονας Τοπίου/ Περιβαλλοντολόγος

Γεωργούδης Διανέλος,
Ηλεκτρολόγος/Μηχανολόγος Μηχανικός

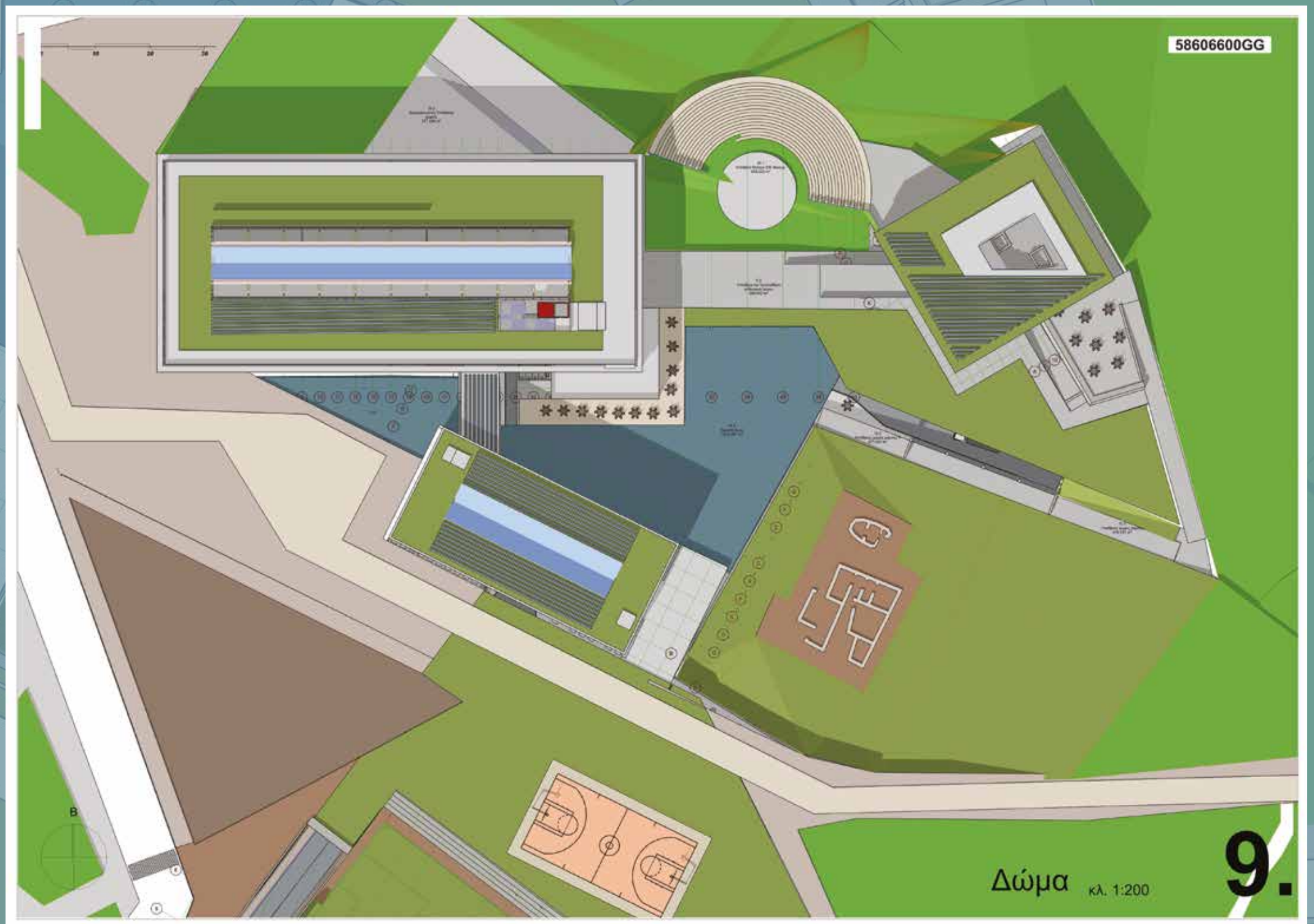

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών ΑΜΑ αφιερώνεται σε μια πόλη με μοναδική σημασία για τον παγκόσμιο πολιτισμό. Εδώ γεννήθηκε η ιδέα της δημοκρατίας, η δυτική φιλοσοφία, η λογική, η γεωμετρία, η αρχιτεκτονική, η ελεύθερη γλυπτική, το θέατρο, η ρητορική, η ιστορία ως επιστήμη. Η Ακρόπολη των Αθηνών για πολλούς αιώνες θεωρήθηκε το πιο άριστο αρχιτεκτονικά και καλλιτεχνικά έργο του ανθρώπινου πνεύματος. Το ΑΜΑ έρχεται να μορφώσει και να εμπνεύσει τον επισκέπτη ως προς την μοναδική αυτή πόλη. Να παρουσιάσει την ιστορία της ανά τους αιώνες, την ζωή της στις διάφορες διαστάσεις (πολιτική, οικονομική, αρχιτεκτονική, καλλιτεχνική, θρησκευτική, ενδυματολογική, διατροφική). Να την κατατάξει στο παγκόσμια γίγνεσθαι ως επιρροή και ως εικόνα. Να αποδώσει τις πιο δραματικές της στιγμές τόσο δόξας όσο και καταστροφής, από την αρχαιότητα μέχρι τον 19ο αιώνα.

Η τοποθεσία που επιλέχθηκε για το ΑΜΑ δεν θα μπορούσε να είναι καλύτερη: Ένα μεγάλο πάρκο όπου βρίσκονται τα ερείπια της περίφημης Ακαδημίας που ίδρυσε ο ίδιος ο Πλάτωνας, ίσως ο πιο επιδραστικός φιλόσοφος του δυτικού κόσμου. Η Ακαδημία λειτούργησε ως κέντρο γνώσης και μάθησης για πολλούς αιώνες. Σε κάποια απόσταση από την Ακαδημία, δίπλα σε άλλο αρχαιολογικό εύρημα, την λεγόμενη Ιερά Οικία, ορίστηκε ο χώρος για την ανέργεση του νέου μουσείου, ένα από τα μελλοντικά τοπόσημα των Αθηνών.

Η αρχιτεκτονική πρόκληση στην δημιουργία ενός τέτοιου μοναδικού μουσείου επιλύθηκε με το σχεδιασμό τριών ξεχωριστών κτιρίων, έτσι ώστε το σχήμα του μουσείου να παραπέμπει στο αντικείμενό του, που είναι μια πόλη. Η διάσπαση σε ελεύθερη διάταξη των κτιρίων και το υπαίθριο αμφιθέατρο δημιουργούν μια αυτοαναφορική ημίκλειστη αυλή. Η χρήση του υδάτινου στοιχείου και η πυκνή δενδροφύτευση παραπέμπουν στο φυσικό περιβάλλον της Αττικής, ενώ ενσωματώνουν αδιάλειπτα το μουσείο ως τμήμα του μεγάλου πάρκου. Το μουσειακό συγκρότημα ανοιχτό στο φως, στο πράσινο, στην ελεύθερη πρόσβαση των επισκεπτών, και γενικά ανοιχτό στον γύρω αστικό ιστό – η ίδια οργανική

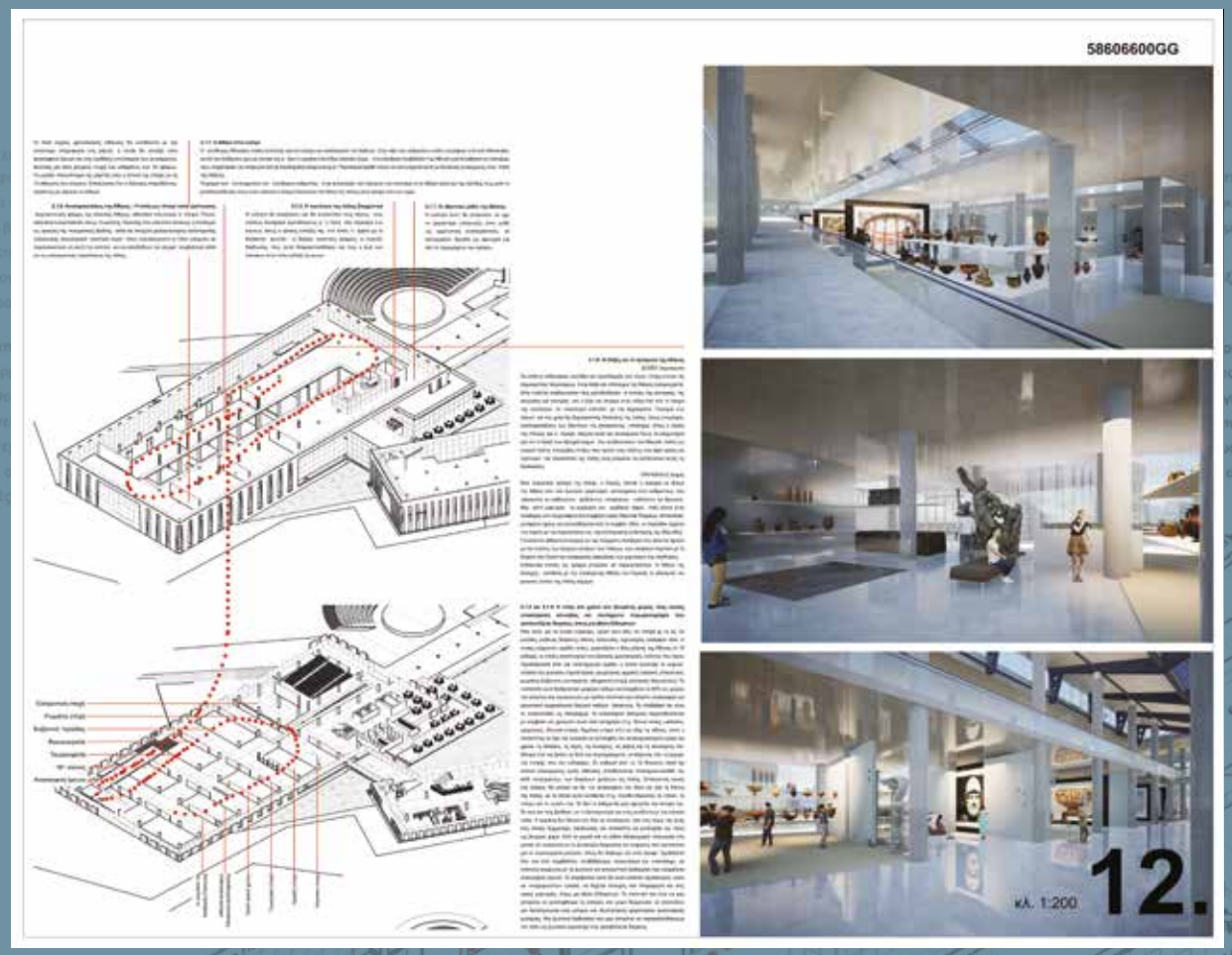
δομή του μουσείου όπου τα κτίρια μοιάζουν να συνδιαλέγονται το ένα με το άλλο – προβάλουν την αρχή της δημοκρατίας ως έννοια αιώνια συνυφασμένη με την πόλη των Αθηνών. Η λειτουργική απλότητα και οι πολλές γωνιές συνάντησης αναδεικνύουν το δημόσιο χαρακτήρα της φιλοσοφίας αλλά και της πολιτικής ζωής στην αρχαία Αθήνα. Η ελευθερία που απολαμβάνει ο επισκέπτης στους διάφορους χώρους παραπέμπει στην σημασία της ελευθερίας για τους Έλληνες. Η γενική ιδέα είναι να μεταφερθεί ο επισκέπτης σε ένα χώρο που – χωρίς να μιμείται – αναπλάθει το αρχιτεκτονικό ήθος της αρχαίας Αθήνας. Εφαλτήριο του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού των τριών κτιρίων είναι η χρήση των αναλογιών του δωρικού, ιωνικού και κορινθιακού ρυθμού σε καθένα από αυτά. Τα κτίρια περικλείονται από διπλό κέλυφος που αντικατοπτρίζει την δομή των αρχαίων ναών: Έτσι το εξωτερικό κέλυφος είναι συμπαγές με κάθετα ανοίγματα για το φως στις αναλογίες των κιόνων κάθε ρυθμού, δημιουργώντας "αρνητικούς κίονες". Αντίθετα το εσωτερικό κέλυφος δεν είναι συμπαγές αλλά αποτελείται από ενιαία υαλοστάσια. Στα δώματα μια αντεστραμμένη ριχτή στέγη επιτρέπει την δημιουργία αιθρίων που φωτίζουν εσωτερικά τα κτίρια. Το περίβλημα του κεντρικού κτιρίου μόνιμων εκθέσεων, θυμίζοντας με μυστικό τρόπο τον Παρθενώνα, είναι κατασκευασμένο χωρίς ευθεία γραμμή ή ορθή γωνία ή επαναλαμβανόμενη απόσταση, "διορθώνοντας" έτσι με ανεπαίσθητο τρόπο τις προοπτικές παραμορφώσεις του ανθρώπινου ματιού. Οι αναλογίες των διαστάσεών του είναι τα τρία πρώτα τετράγωνα, ήτοι 1 προς 4 προς 9. Σε πολλαπλά επίπεδα το κτίριο παίζει με τα μαθηματικά της γεωμετρίας, έτσι π.χ. οι είσοδοί του έχουν τις αναλογίες του χρυσού τετραγώνου. Νότια του συγκροτήματος και κατά μήκος του κεντρικού άξονα πεζών και ποδηλάτων που διαπερνά όλο το πάρκο και οδηγεί και στην αρχαία Ακαδημία βρίσκεται το κτίριο με τις περιοδικές εκθέσεις, στο ισόγειο του οποίου βρίσκεται η κύρια είσοδος του ΑΜΑ. Η πρόσβαση γίνεται είτε από το πάρκο είτε από τον μεγάλο υπόγειο χώρο στάθμευσης. Από εδώ ο επισκέπτης περπατώντας σε διαφανή γέφυρα πάνω από το υδάτινο στοιχείο (συμβολίζοντας την πρόσβαση στην Ελλάδα μέσω της θάλασσας) εισέρχεται στο μεγάλο δωρικό κτίριο με τους χώρους της μόνιμης έκθεσης και τους χώρους ελεύθερης πρόσβασης. Το ισόγειο είναι αφιερωμένο στην εισαγωγή προς τον αρχαιολογικό χώρο του μουσείου καθώς και σε μια ιστορική ανασκόπηση των Αθηνών από την προϊστορία μέχρι τον 19ο αιώνα. Ο δεύτερος όροφος είναι αφιερωμένος σε

58606600GG

11.

ii) Ενδεικτικές τομές και κατασκευαστικές λεπτομέρειες

Τα πράσινα δώματα των μεγαλύτερων κτιρίων καλύπτονται από φωτοβολταϊκούς θερμικούς συλλέκτες οι οποίοι το καλοκαίρι σκιάζουν το δώμα και το χειμώνα συμβάλλουν στην θέρμανση των κτιρίων. Τα φωτοβολταϊκά σώματα σχεδόν 3.000 τμ επιτρέπουν το ΑΜΑ να είναι μηδενικών εκπομπών άνθρακα. Οι οροφές περιέχουν τετραγωνισμένο κάνναβο που καθορίζεται από χωνευτούς διαύλους με ράγες γενικής χρήσης, όπου διακλαδώνονται τα διάφορα συστήματα ηλεκτροδότησης, φωτισμού, αερισμού, ασφάλειας, αισθητηρίων, κοκ – προσφέροντας έτσι μέγιστη ευελιξία στην διαχείριση των χώρων τόσο αρχικά όσο και μελλοντικά. Όλα τα συστήματα του συγκροτήματος παρακολουθούνται από κεντρικό ηλεκτρονικό σύστημα (BEMS) το οποίο ελέγχει μεταξύ άλλων και την ασφάλεια πρόσβασης με μεγάλη ευελιξία.

Πρόκειται για συγκρότημα που χαρακτηρίζεται από λειτουργικότητα και ασφάλεια σε κάθε χώρο, εσωτερικό και εξωτερικό. Η γειτνίαση και σύζευξη λειτουργιών, καθώς και οι περιορισμένες ελεύθερες είσοδοι στα κτήρια, δίνουν τη δυνατότητα πλήρους ελέγχου και άριστης λειτουργίας.

πέντε θεματικές ενότητες που ασχολούνται με την ερμηνεία και σχέση της πόλης με άλλες διαστάσεις του ανθρώπινου γίγνεσθαι. Οι δυο όροφοι συνδέονται με μια μεγάλη ράμπα αφιερωμένη στο έργο του αρχαιολόγου, ώστε οι επισκέπτες να μπορούν να κατανοήσουν την προέλευση των αρχαιολογικών ευρημάτων και των πληροφοριών που απολαμβάνουν στο μουσείο. Από εδώ μια γέφυρα οδηγεί πίσω στο δεύτερο όροφο του κτιρίου που είναι αφιερωμένος στις περιοδικές εκθέσεις.

Στο τρίτο κτίριο του ΑΜΑ βρίσκονται τα γραφεία και οι χώροι εκδηλώσεων του Διεθνούς Κοινού Ακαδημιών, ενός θεσμού που ενώνει όλες τις Ακαδημίες του κόσμου. Το κτίριο αυτό είναι πιο ελεύθερης μορφής με αίθριο και κερκίδες, ημιυπαίθριους χώρους και έντονο πράσινο στοιχείο. Δίπλα του βρίσκεται το αμφιθέατρο 500 θέσεων. Οι χώροι του μουσειακού συγκροτήματος ενοποιούνται με την μεγάλη υπαίθρια γλυπτοθήκη. Εκτός από τον καθαρά μουσειακό ρόλο, το συγκρότημα αποτελεί και χώρο εργασίας με μια σειρά από εργαστήρια, αποθήκες και γραφεία διοίκησης και χώρους της εφορείας αρχαιοτήτων. Αυτοί οι χώροι βρίσκονται μεν στο υπόγειο, είναι όμως συνεπίπεδοι του αρχαιολογικού χώρου της Ιεράς Οικίας με άπλετο φυσικό φως. Ιδιαίτερη πρακτική σημασία έχει το γεγονός ότι φορτηγά μέσω του υπογείου χώρου στάθμευσης μπορούν να προσεγγίσουν τους χώρους των εργαστηρίων και των αποθηκών.

Πέραν της αρχιτεκτονικής διάστασης, το νέο μουσειακό συγκρότημα είναι ιδιαίτερα καινοτόμο και στην τεχνολογία. Το διπλό κέλυφος των κτιρίων προσθέτει σημαντική παθητική θερμομόνωση με διαφορετική λειτουργία το χειμώνα και το καλοκαίρι. Ανάλογα με τις εκάστοτε καιρικές συνθήκες, οι ηλεκτροχρωματικοί υαλοπίνακες μεταβλητής σκίασης του εσωτερικού κελύφους βελτιστοποιούν την θερμική διαχείριση, και επίσης επιτρέπουν τον αυτοματοποιημένο έλεγχο του φωτισμού στους διάφορους χώρους του μουσείου προσφέροντας έτσι μεγάλη οπτική άνεση χωρίς φαινόμενα θάμβωσης.

D575Z13287

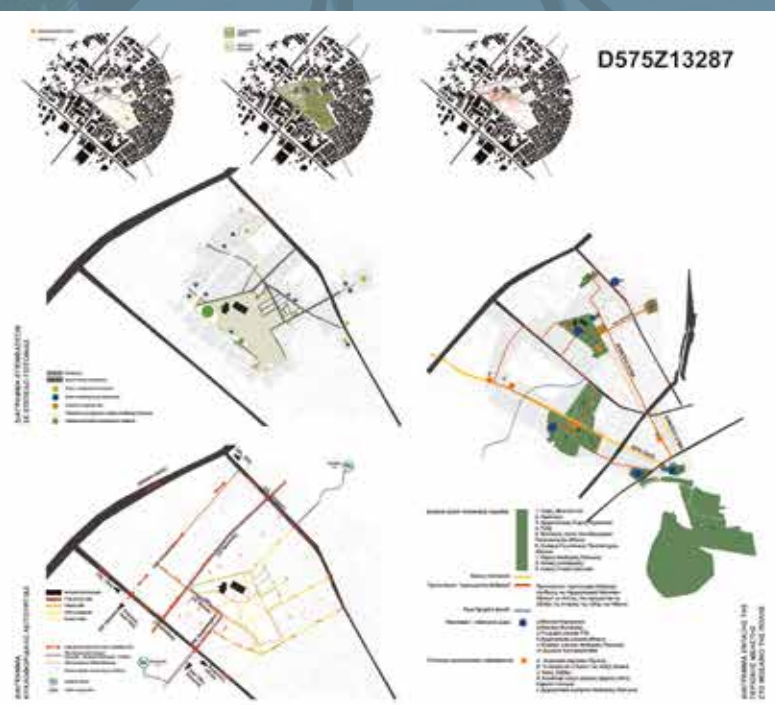
Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

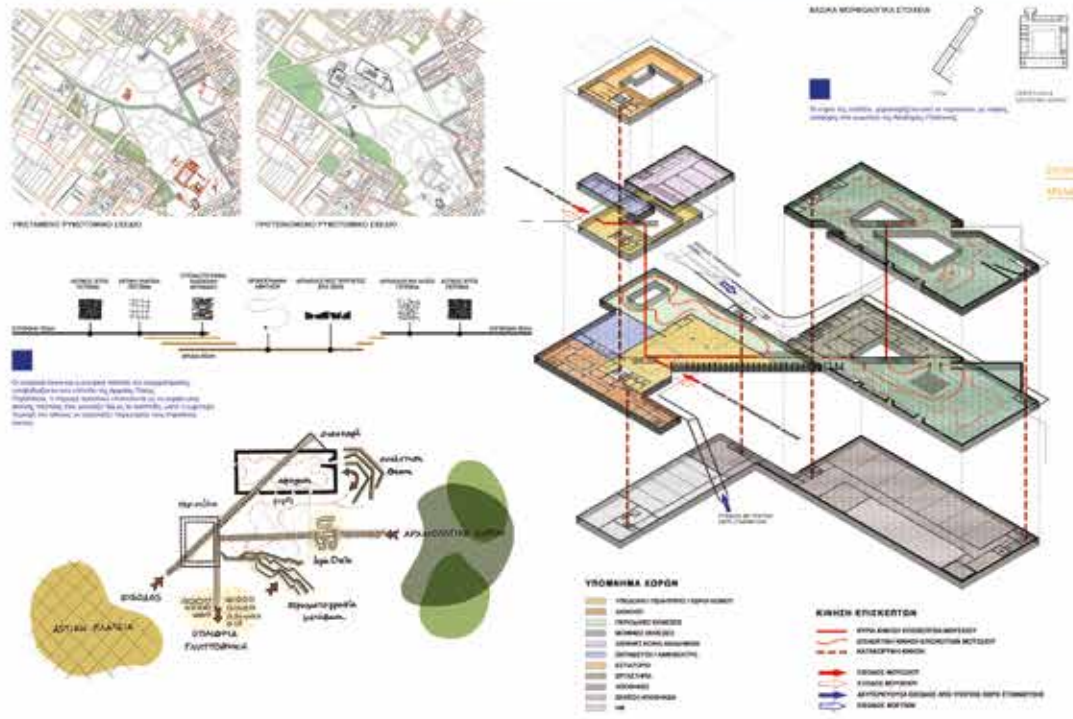
Ιωσήφ Δακορώνιας-Μαρίνα,
(DS Architects) Αρχιτέκτων Μηχανικός
Δημήτρης Σαγωνάς, (DS Architects) Αρχιτέκτων Μηχανικός
Ελένη Λούκου, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Αντωνία Τσουμή, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Βαρβάρα Χριστίνα Μυροφορίδου, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Βασιλική Αττάρτ, Αρχιτέκτων Μηχανικός-Πολεοδόμος

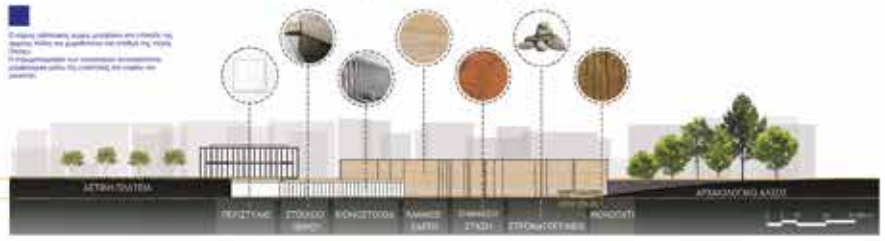
Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Αλεξάνδρα Σαγιά, Αρχιτέκτων Μηχανικός-Μουσειολόγος
Κωνσταντίνος Κουρέτας, Πολιτικός Μηχανικός
Ζωή Ζγουλέτα, Αρχαιολόγος
Ευστάθιος Σταματάκης, Πολιτικός Μηχανικός
Πέτρος Κοντός, Μηχανολόγος Μηχανικός
Ελένη Κατσανίκα-Στεφάνου, Αρχιτέκτων Μουσειογράφος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

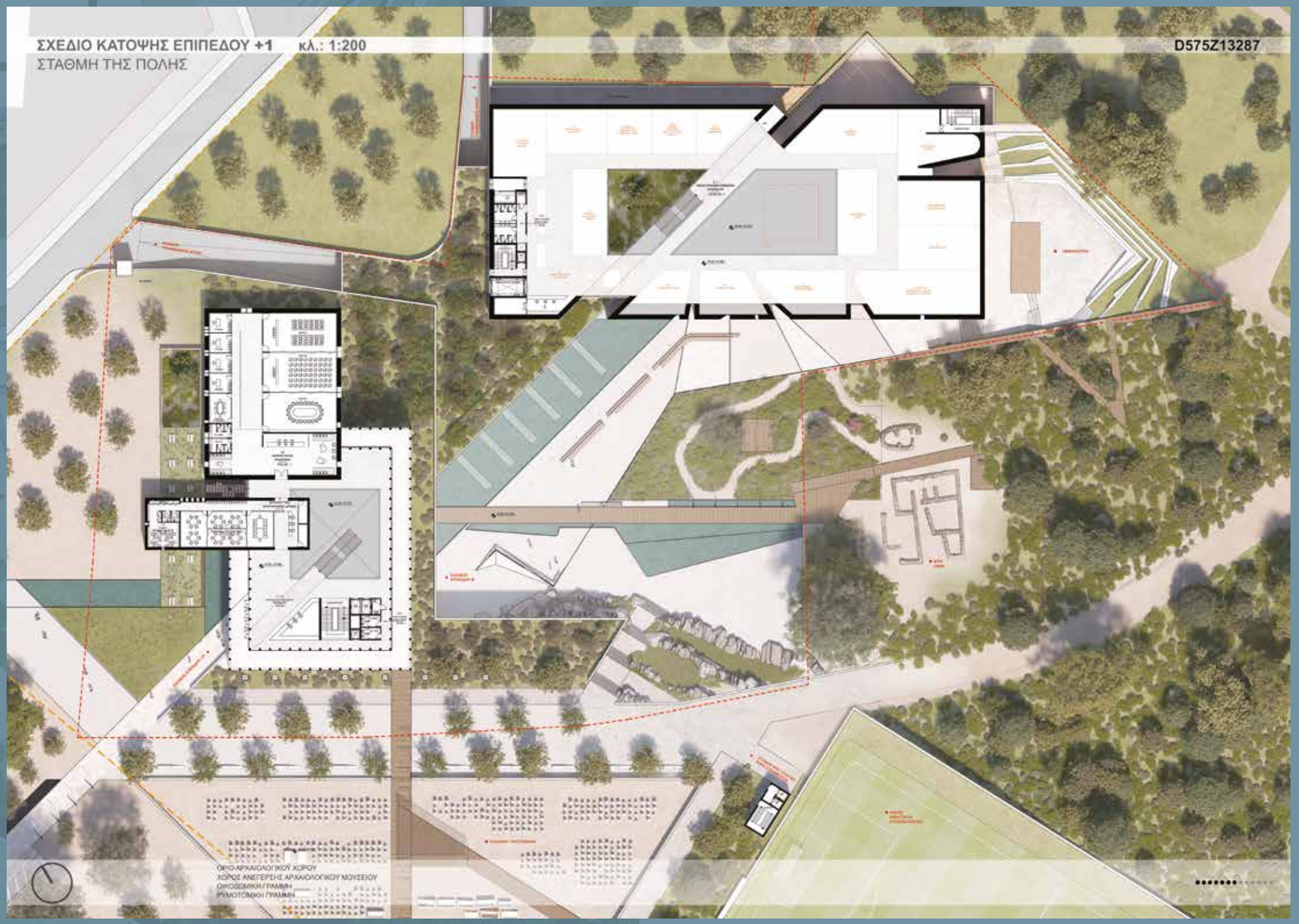
Η παρούσα πρόταση για το Αρχαιολογικό Μουσείο των Αθηνών φιλοδοξεί να αναβιώσει το αφήγημα της ιστορίας της πόλης των Αθηνών και να αποτελέσει ένα νέο πολιτιστικό και πολιτισμικό τοπόσημο, που θα αναδείξει τον ρόλο της Αθήνας ως διαχρονικό μητροπολιτικό κέντρο. Αποτελεί έναν σύγχρονο εκθεσιακό χώρο και έναν πλήρως λειτουργικό, ζωντανό οργανισμό, έναν χώρο πολιτιστικών δράσεων, παιδείας και άσκησης της ψυχής.

Με την προτεινόμενη μελέτη επιτυγχάνεται:

- Η ενίσχυση του ευρύτερου δικτύου πράσινου και η οργάνωση του σε έναν αξιόλογο πνεύμονα με τοπικό και υπερτοπικό χαρακτήρα.
- Η σύμπνοια με το επικείμενο πρόγραμμα ανάπλασης του Αρχαιολογικού πάρκου που προβλέπει ενοποίηση των επιμέρους αρχαιολογικών σκαμμάτων για την αποκάλυψη της ευρύτερης περιοχής των μνημείων.
- Η εντύπωση ενός περιορισμένης έκτασης και χαμηλού ύψους κτηριακού όγκου από το επίπεδο της πόλης.
- Η βελτίωση της προσβασιμότητας στα μνημεία και η δημιουργία συνέχειας μεταξύ του επιπέδου των αρχαιοτήτων και αυτού της σύγχρονης πόλης. Το νέο Αρχαιολογικό πάρκο παραμένει προσιτό και προσβάσιμο σε όλους, προτρέποντας τους επισκέπτες αλλά και τους περαστικούς περιηγητές να το διατρέξουν και να σταθούν στην «αυλή» του.

Η αρχιτεκτονική πρόταση, με κύριο μέλημα την ήπια χειρονομία ένταξης του κτηρίου στο περιβάλλον του, βασίζεται σε τρεις πυλώνες:

Α. Τη σύνδεση του μουσείου τόσο με τη στάθμη του αρχαιολογικού χώρου, όσο και με την σύγχρονη πόλη. Συγκεκριμένα, η κίνηση του επισκέπτη στο μουσείο, ακολουθεί την εννοιολογική πορεία της ιστορίας. Από τη στάθμη της σημερινής Πόλης, κατεβαίνει για να ξεκινήσει την περιήγηση του στη στάθμη της «ιεράς οικίας», ενώ σταδιακά μέσω της κίνησης του στον εκθεσιακό χώρο, αναδύεται εκ νέου στη στάθμη του Σήμερα.

Β. την χρήση του Περιστυλίου, του Αιθρίου και της Στοάς, ως βασικά συνθετικά και μορφολογικά στοιχεία, που απαντώνται στα χαρακτηριστικά της Αρχιτεκτονικής τοσο του Γυμνασίου όσο και του Περιστυλίου της Ακαδημίας Πλάτωνος.

Γ. τη γη/το χώμα και τη στρωματογραφία του εδάφους ως στοιχείο άρρηκτα συνδεδεμένο με την ανασκαφική διαδικασία και το σημαντικότερο μέσο διατήρησης των ιστορικών τεκμηρίων διάφορων εποχών που εκφράζεται με τη χρήση του rammed earth ως υλικό επένδυσης.

Η κεντρική ιδέα της μελέτης «δανείζεται» την υποβαθμισμένη στάθμη που συναντάται στην καρδιά του ανάγλυφου του πάρκου, αναφέρεται στο επίπεδο της ανασκαφής και προτείνει τη δημιουργία μιας υποβαθμισμένης αυλής σε άμεση οπτική και λειτουργική συνδιαλλαγή με τον ευρύτερο χώρο της «Ιεράς Οικίας» και τις γειτνιάζουσες αρχαιότητες και προσκαλώντας τους επισκέπτες του αρχαιολογικού πάρκου. Στην αυλή αυτή συναντάμε χρήσεις αναψυχής και πολιτισμού. Αμφιθέατρο με θέα προς τον Αρχαιολογικό χώρο, αναψυκτήριο, υδάτινο στοιχείο, παιδική χαρά, διαδραστικό ανάσκαμμα. Εδώ συνεχίζεται η μουσειακή περιήγηση, με γλυπτά (αγωγοί, κλίβανοι), βοτανικές διαδρομές (αττική χλωρίδα), διαδραστικές απεικονίσεις, εκπαιδευτικές δράσεις και αναφορές στις ανασκαφικές δραστηριότητες της περιοχής.

Το προτεινόμενο κτίριο οργανώνεται σε δύο κυρίως κτιριακούς όγκους, που διαχωρίζονται τόσο μορφολογικά όσο και λειτουργικά. Ο πρώτος χαρακτηρίζεται από το περιστύλιο και τη διαφάνειά του και περιλαμβάνει τους χώρους εισόδου και συμπληρωματικές λειτουργίες. Ο δεύτερος είναι εσωστρεφής, με μορφολογία αδρή και στιβαρή, που παραπέμπει σε μονολιθική αρχετυπική κατασκευή, η οποία δεν επικάθεται απλώς στη γη αλλά προέρχεται από αυτήν, και περιλαμβάνει τον εκθεσιακό χώρο και εργαστήρια συντήρησης.

Η είσοδος στο κτίριο γίνεται μέσω δύο εισόδων, μια κύρια στο ΒΔ άκρο του οικοπέδου και μία δευτερεύουσα στην υποβαθμισμένη αυλή. Μία έντονη διαγώνια χάραξη συνδέει εννοιολογικά τους κτιριακούς όγκους και προετοιμάζει τον επισκέπτη για τη μετάβαση στον εκθεσιακό χώρο.

D575Z13287

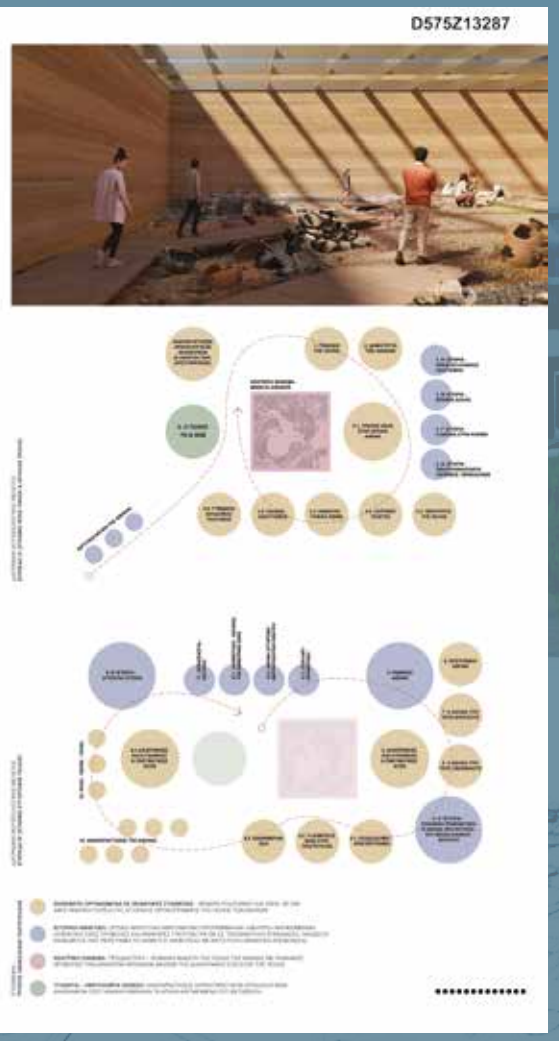

Διαφώτιστα εσωτερικά και εξωτερικά αίθρια εισάγουν το φυσικό φως στο εσωτερικό των κτιριακών όγκων και φυτεύονται με στοιχεία της αθηναϊκής γης, ενισχύοντας μέσω του φυσικού τοπίου τη βιωματική διαδρομή του επισκέπτη.

Η δομή του κτιρίου, συμβάλλει στη βιοκλιματική του συμπεριφορά (προσανατολισμός, υαλοστάσια σε εσοχή, υλικά με μεγάλη θερμοχωρητικότητα, υπόσκαφα τμήματα, φυτεμένα δώματα) και σε συνδυασμό με την εγκατάσταση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας (με έμφαση στη γεωθερμία και την εγκατάσταση υβριδικών φωτοβολταϊκών πανέλων) επιτυγχάνεται η βέλτιστη ενεργειακή απόδοση και η μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος.

Παράλληλα, η μελέτη προτείνει την επέκταση του πάρκου με τη μορφή μιας αστικής πλατείας κατά μήκος του Δυτικού ορίου, που αγκαλιάζει περιμετρικά τους κτιριακούς όγκους, εξορθολογίζει το Δυτικό όριο του Αρχαιολογικού χώρου και λειτουργεί ως ένας μεταβατικός χώρος πρασίνου ανάμεσα στην ευρύτερη περιοχή του άλσους, τις γειτνιάζουσες εκπαιδευτικές χρήσεις και την όμορη βιομηχανική ζώνη. Η νέα αστική πλατεία ενισχύει το ρόλο του μουσείου ως χώρο για την πόλη και τους κατοίκους των γειτονικών περιοχών.

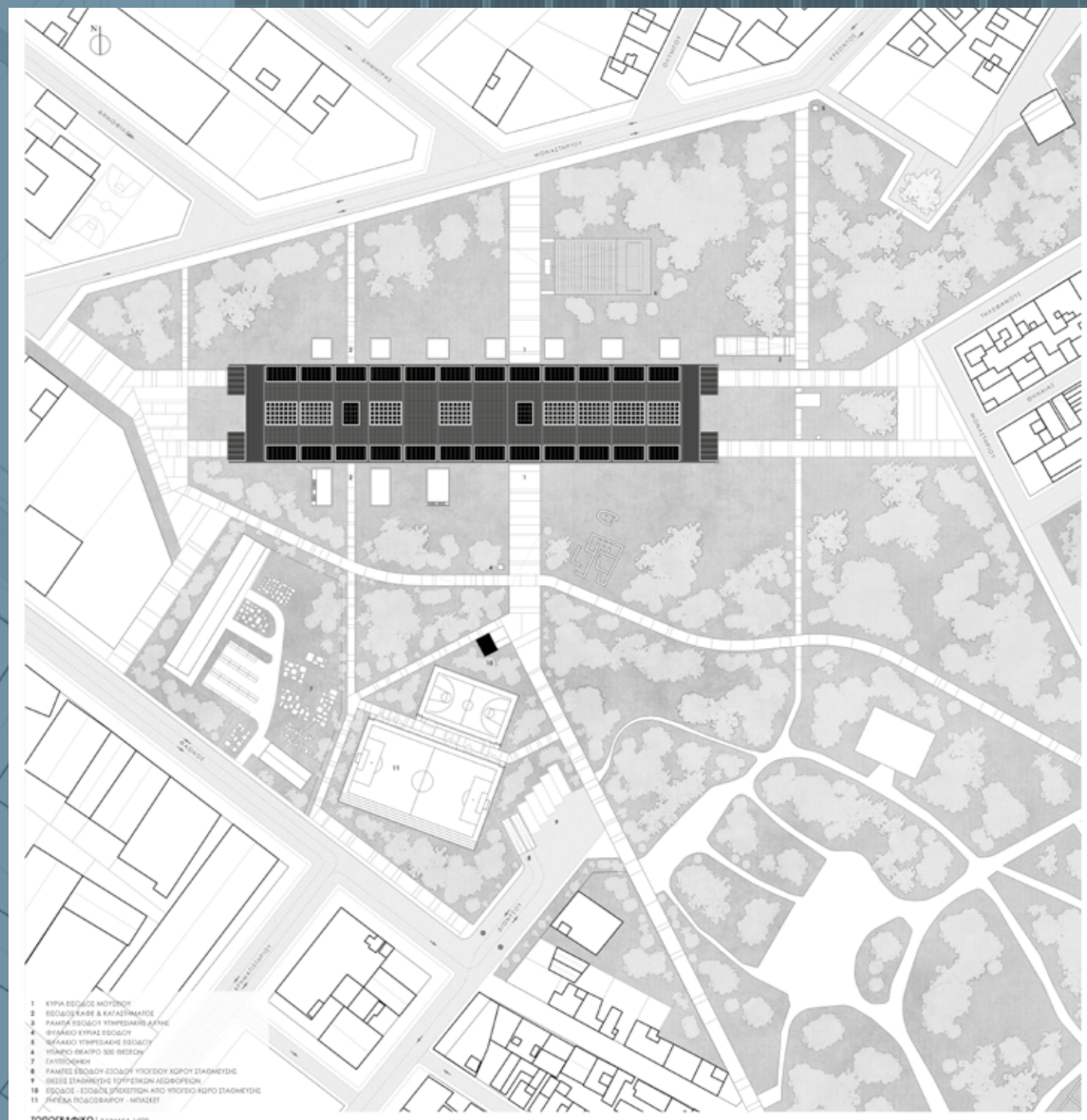
DD12012019

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Λεωνίδας Παπαλαμπρόπουλος, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Αικατερίνη Κολιγιάννη, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Ιωάννης Κομνηνός, Αρχιτέκτων Μηχανικός, Πολεοδόμος

Πίνακας Ομάδας Συνεργατών

Γεωργία Συριοπούλου, Αρχιτέκτων Μηχανικός
Μαρίνος Καττής, Δρ Πολιτικός Μηχανικός
Μαρία Μαγείρου, Μηχανολόγος Μηχανικός
Αλεξάνδρα Νικηφορίδου, Μουσειολόγος
Αικατερίνη Σέρβη, Αρχαιολόγος
Αλέξανδρος Τίγκας, Συκοινωνιολόγος
Ελοίζα Νίκα, Φοιτήτρια Αρχιτεκτονικής

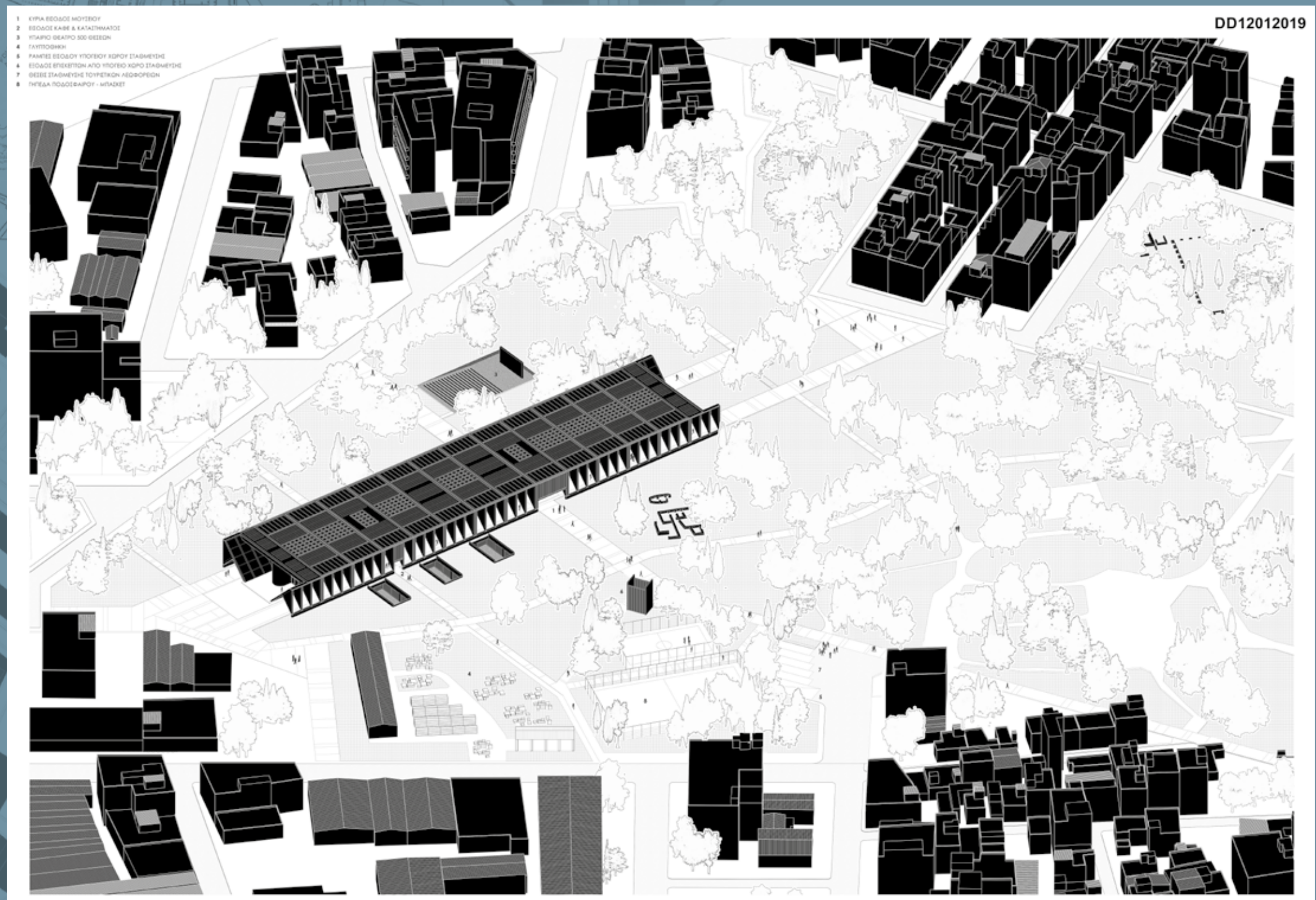

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

πεδίο | Η υλοποίηση του Αρχαιολογικού Μουσείου της Πόλης των Αθηνών αποτελεί μια ευκαιρία για τη γεφύρωση του «αστικού ρήγματος» που προκύπτει από τη γειτνίαση των δύο ετερόκλητων πολεοδομικών συνθηκών (Ελαιώνας-Αστική Γειτονιά Κολωνού) στοχεύοντας παράλληλα στη διαμόρφωση ενός ισχυρού δικτύου δημόσιων χώρων.

στοά | Η πρόταση, προσπαθεί να γεφυρώσει το αστικό ρήγμα, μέσα από τη μεθοδολογία της αναφοράς (citation). Αναζητά στην τυπολογία της αρχαίας στοάς το εργαλείο αναδιοργάνωσης του πεδίου χρησιμοποιώντας ως δάνειο τη συνθήκη πλαισίωσης του δημόσιου χώρου από ανεξάρτητα αυτόνομα επιμήκη στωικά οικοδομήματα (πχ. αγορά των Αθηνών).

τύπος | Η διαδικασία διαπραγμάτευσης των χωρικών και εννοιολογικών ζητημάτων πραγματοποιείται μέσα από την επεξεργασία του αρχιτεκτονικού τύπου (στην προκειμένη περίπτωση η στοά δεν αναφέρεται ως μέλος ενός ευρύτερου κτίσματος αλλά ως αυτόνομος κτιριακός τύπος).

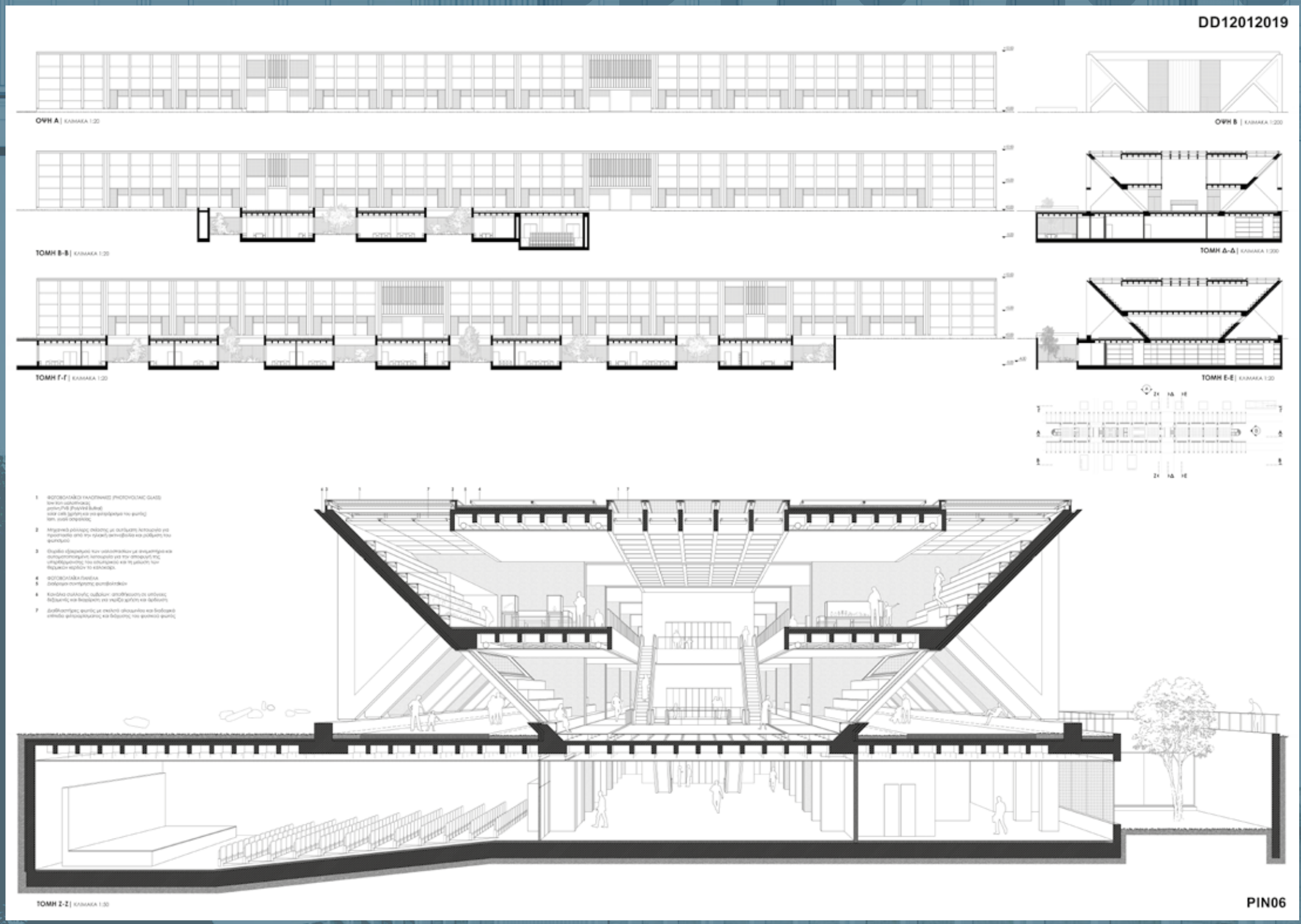

ΑΞΟΝΟΜΕΤΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ

PIN02

Οι στοές αποτελούσαν γενόσημες (generic) δομές ανοικτές σε διαφορετικούς τρόπους οικειοποίησης του χώρου (διημέρευση- έκθεση– αγορά-συνάθροιση κτλ). Συγκροτούσαν με τον τρόπο αυτό κελύφη προς κατάληψη ανάλογα με τις διαφορετικές ανάγκες των πολιτών.

Η πρόταση επιχειρεί μια σταδιακή μετάλλαξη του τύπου καταλήγοντας στη Διπλή Μονόστιχη Στοά με μια σειρά Δωματίων αντιστοιχώντας τον δημόσιο χώρο στη νότια και βόρια στοά και τη σειρά δωματίων με το κυρίως κτιριολογικό πρόγραμμα του μουσείου (χώροι έκθεσης, είσοδος, αναψυκτήριο, κατάστημα).

DD12012019

PIN07

DD12012019

PIN08

Y12345678M

Πίνακας Κύριας Ομάδας Μελέτης

Γιάννης Καρύδης,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Μαρία Τζώρα,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Έλλη Σπένδου,
Αρχιτέκτων Μηχανικός

Παναγιώτης Κυριακάκης,
Πολιτικός Μηχανικός

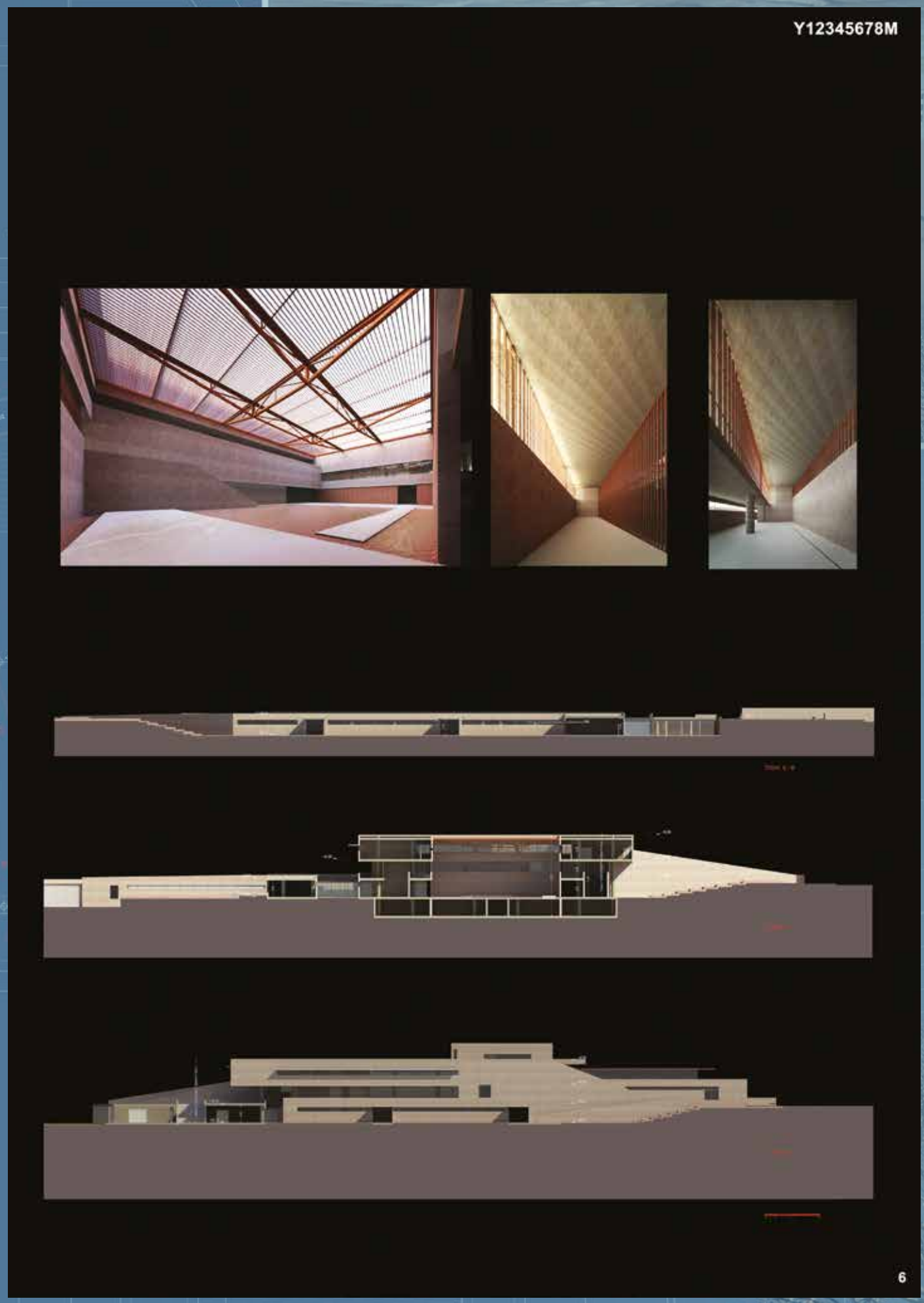
Νικόλαος Γαλάνης,
Μηχανολόγος Μηχανικός

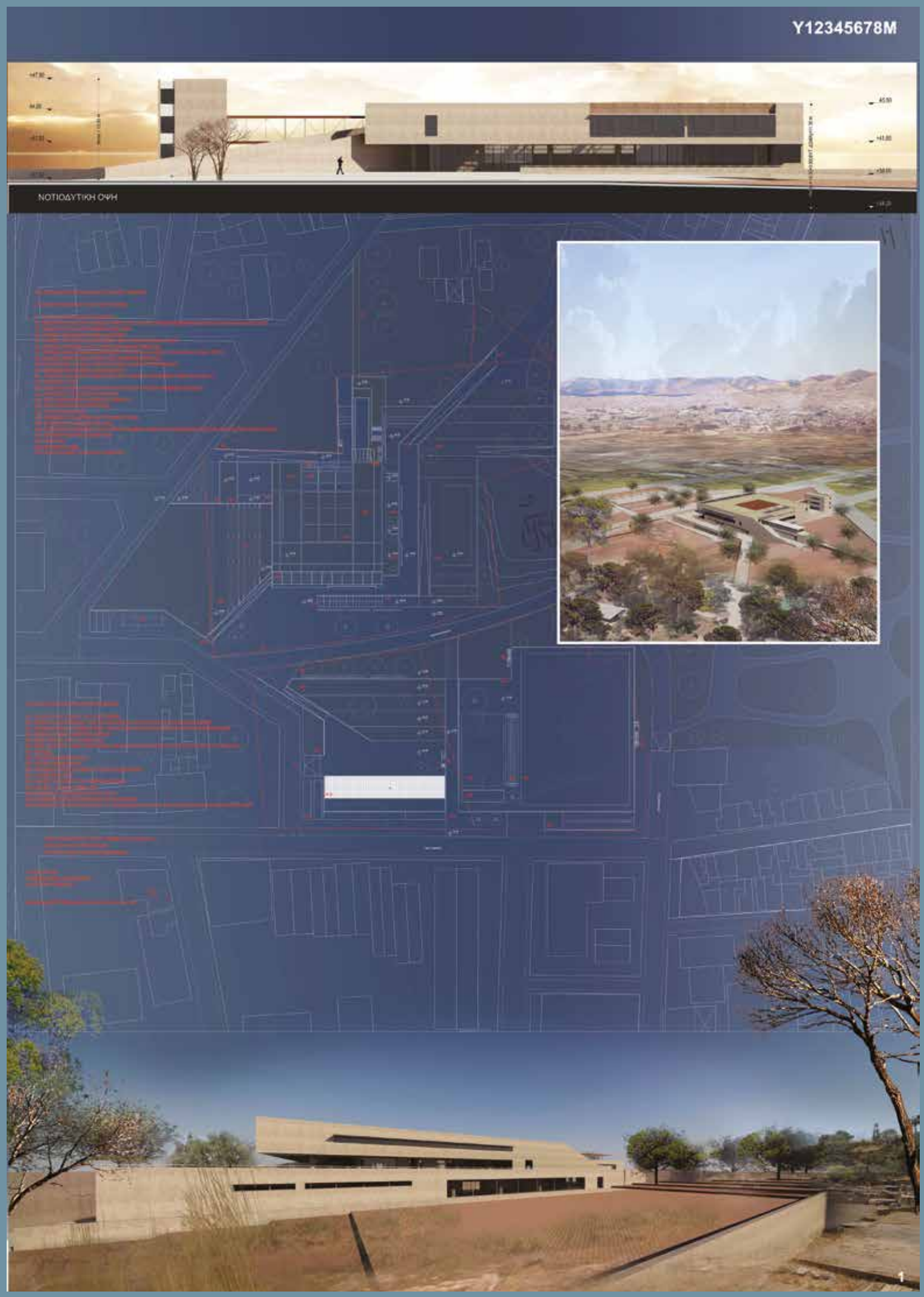
Κλεάνθη Γκόνη,
Μηχανικός Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης

Μηνάς Βαβάκος,
Μηχανικός Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης – Συγκοινωνιολόγος

Κωνσταντίνα Νικολοπούλου,
Αρχαιολόγος- Μουσειολόγος

Κωνσταντίνος Μάρκος,
Αρχαιολόγος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Το νέο αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών καλείται να «αναδυθεί» σε μία «νησίδα» γης εντός του αρχαιολογικού χώρου της Ακαδημίας Πλάτωνος που σήμερα λειτουργεί ως ένα ιδιότυπο αρχαιολογικό πάρκο.

Με άλλα λόγια το νέο συγκρότημα καλείται να ενσωματωθεί σε μία κομβική περιοχή «τομής» του συγχρόνου πολεοδομικού πλέγματος και του πεδίου ανάδυσης των παλαιών δομικών ιχνών του παλίμψηστου της πόλης.

Η Παρούσα Μελέτη επιχειρεί να συγκροτηθεί πάνω στα ίχνη του συμπλέγματος παλαιών και νέων αστικών χαράξεων, ώστε να αποτελέσει ένα «ζωντανό» ενοποιητικό στοιχείο του ευρύτερου δημόσιου χώρου που εγγράφεται πάνω στην περιοχή της ΄΄αλληλοτομίας΄΄ του αστικού ιστού με τον αρχαιολογικό χώρο.

Αναφερόμαστε στην προσπάθεια για τη δημιουργία ενός κτιρίου που λειτουργεί ως ένα «αστικό προγεφύρωμα» παραλαμβάνοντας τη δυναμική της αναδιάταξης του ιστού, όπως διανοίγεται στη συνολική οπτική αντίληψη του χώρου και οργανώνει τη ρέουσα διάχυση κινήσεων και λειτουργιών.

Η νοτιοανατολική περιοχή της μελέτης που έγκειται σε συνέχεια με τον αρχαιολογικό χώρο αντιμετωπίζοντας τα δομικά ίχνη της Ακαδημίας, εγγράφεται πάνω στο ίχνος της υφιστάμενης διαδρομής που διατρέχει εγκάρσια το πάρκο συνδέοντας την οδό Μοναστηρίου στη βόρεια παρειά του με την οδό Δράκοντος στα νότια. Καθώς η εν λόγω διαδρομή ενσωματώνεται με έμφαση στη σύνθεση, το νέο συγκρότημα εντάσσεται στο υφιστάμενο δίκτυο κινήσεων του πάρκου όπως αναδύεται μέσα από αυτό.

Προτείνεται η δημιουργία ενός εκτεταμένου και ελαφρά υπερυψωμένου δημόσιου πεζοδρόμου επί στοάς, ο οποίος διατρέχει ελεύθερα τις υπαίθριες εγκαταστάσεις του μουσείου με απόληξη το πλάτωμα της κύριας εισόδου του επί της οδού Δράκοντος. Τούτη η χειρονομία μεταφέρει τη ροή

των υφιστάμενων αστικών κινήσεων στο εσωτερικό της σύνθεσης συμβάλλοντας στην άρρηκτη σύνδεση του μουσείου με τον αστικό περίγυρο και τον αρχαιολογικό χώρο.

Η εν λόγω ανοιχτή δημόσια διάταξη δεν αποτελεί αποκλειστικά φορέα κίνησης. Λειτουργεί παράλληλα ως χώρος στάσης και επόπτευσης της περιοχής της Ακαδημίας Πλάτωνος ο οποίος, καθώς ταυτίζεται με τις υπαίθριες διατάξεις πρόσβασης και εισόδου στο κτίριο, συμβάλλει στην αφομοίωση της λειτουργίας του στις περιρρέουσες αστικές συνθήκες και το δημόσιο ύπαιθρο.

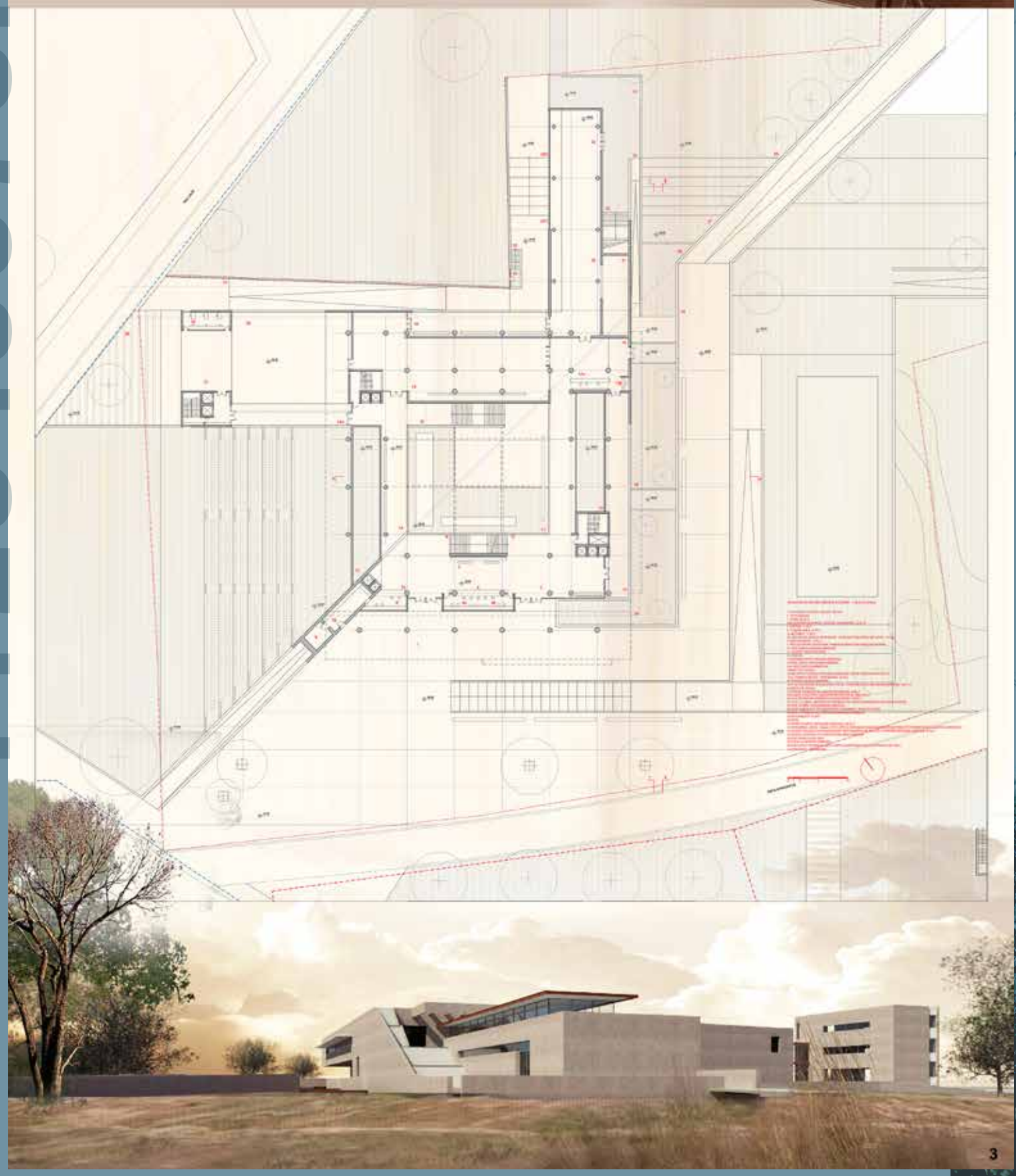
Εντούτοις, η στάθμη έδρασης του κτιρίου στο υπέδαφος (χώροι των μόνιμων εκθέσεων) προτείνεται να υποβαθμιστεί σε σχέση με το επίπεδο της πόλης μεταφέροντας τον επισκέπτη σε ένα ενδιάμεσο μεταβατικό πλάτωμα μεταξύ του αστικού χώρου και των περιοχών των παρακείμενων ανασκαφών. Αν αυτή η συνθετική χειρονομία εκφράζει την μετάβαση σε ένα διαφορετικό επίπεδο του αστικού παλίμψηστου, παράλληλα επιτυγχάνει την προστασία των μόνιμων εκθεσιακών χώρων από τις αστικές οχλήσεις και την μείωση της κλίμακας των προβαλλόμενων όγκων.

Κατ' ουσίαν αναφερόμαστε στη δημιουργία μιας χαμηλής περιοχής έδρασης του κεντρικού κτιρίου της πρότασης που δημιουργείται με την περιμετρική διάταξη του κεντρικού κτιρίου της πρότασης που δημιουργείται με την περιμετρική διάταξη γεωμετρικά οριοθετημένων ήπιων χωμάτινων τεχνητών πρανών. Αυτά παραλαμβάνουν την υψομετρική διαφορά, φέρνουν τις κινήσεις και παράγουν αβίαστα δύο οργανωμένα υπαίθρια αμφιθέατρα στην βόρεια και την ανατολική περιοχή του χώρου ανέγερσης, διαχέοντας το δημόσιο ύπαιθρο στον πυρήνα των εκθεσιακών χώρων του μουσείου.

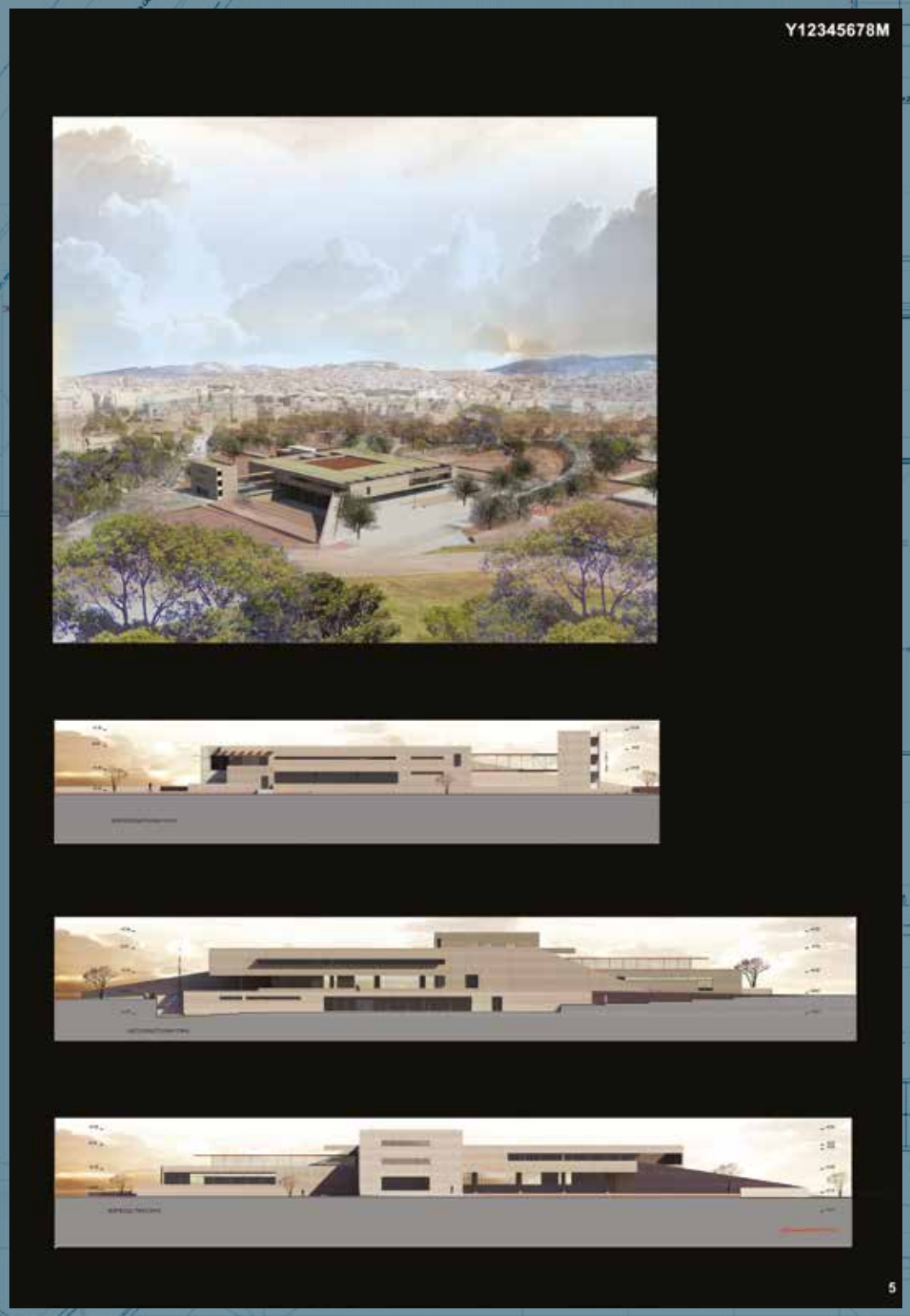
Αναμφίβολα ωστόσο, η σύνδεση της πρότασης με το περιβάλλον, φυσικό και ιστορικό, εστιάζεται στη λειτουργική της ένταξη σε αυτό μέσα από την διαδοχή συνεχών ροϊκών κινήσεων που τη διατρέχουν και εκτείνονται σε συνέχεια του υπαίθρου.

Σημειώνεται πως η διάταξη των συνθετικών χαράξεων της πρότασης είναι συνακόλουθη με με αυτές του πλέγματος του παρακείμενου ιστού αλλά και την αξονική διάταξη των δομικών μελών της ακαδημίας.

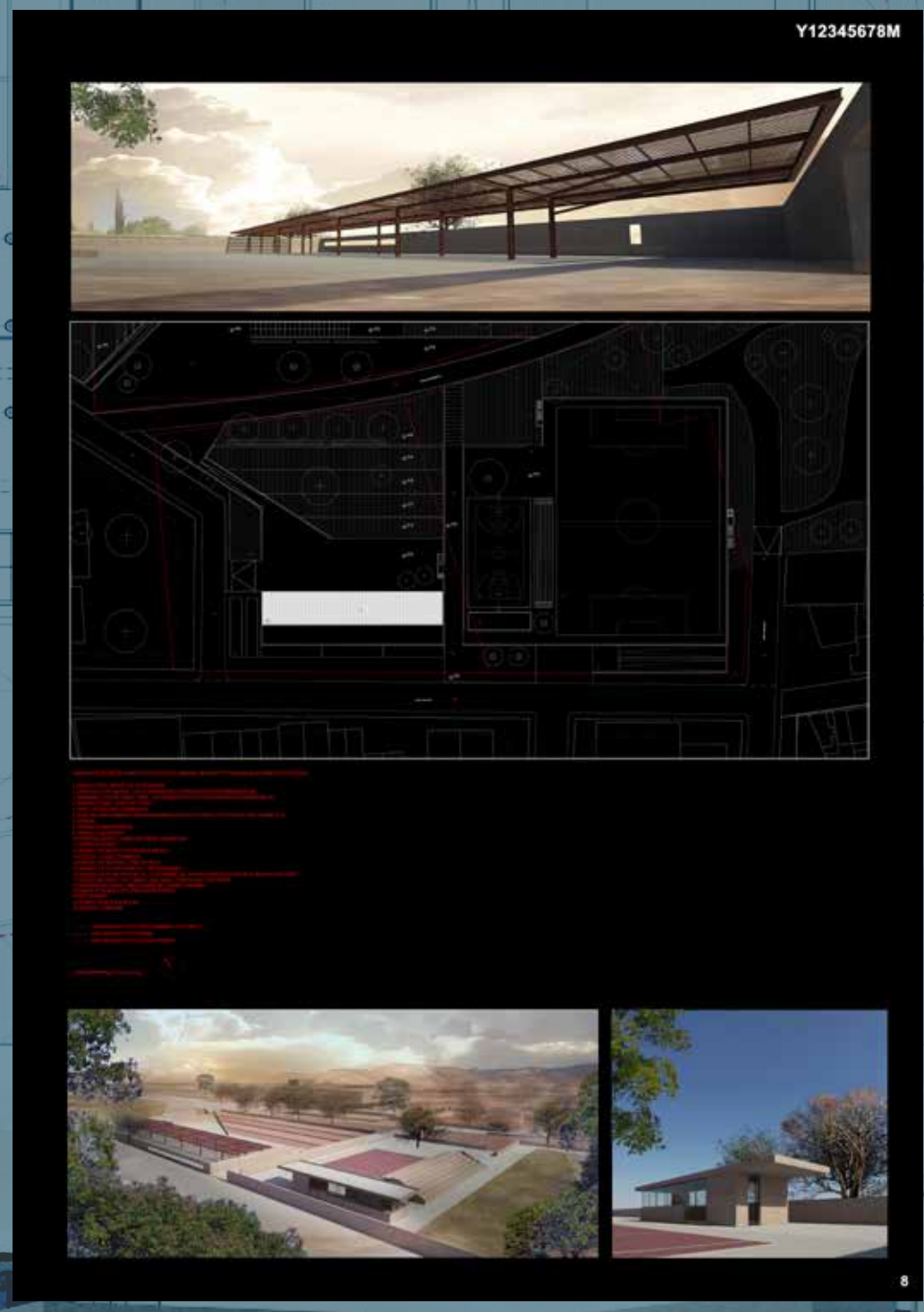
3

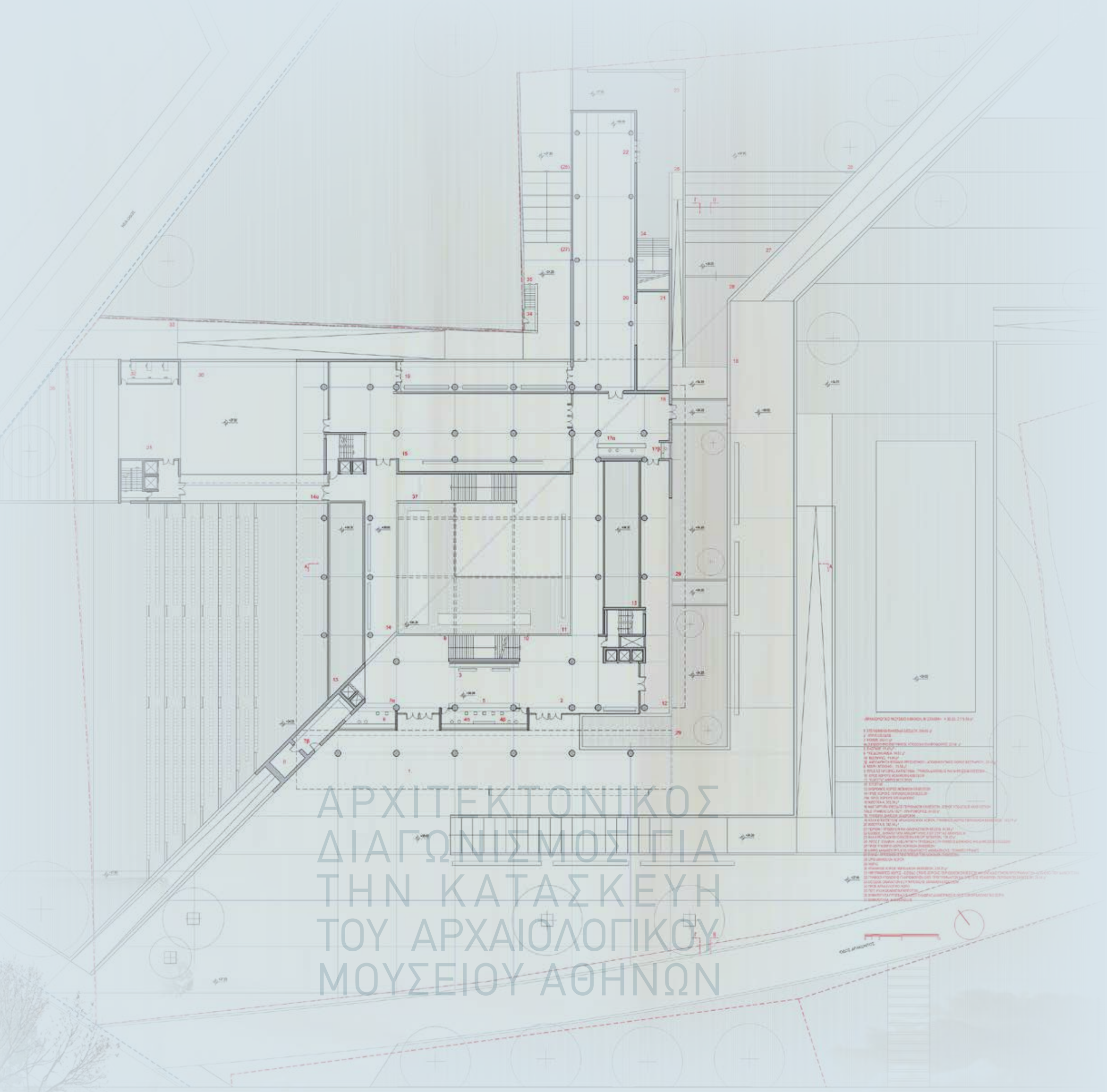

Η ανάπτυξη διαλεκτικής της πρότασης με τον αρχαιολογικό χώρο εντούτοις, εντοπίζεται επίσης σε στοιχεία της αρχιτεκτονικής έκφρασης αλλά και της δομικής συγκρότησης της σύνθεσης.

Η πρόταση μπορεί να ιδωθεί ως μία σύνθεση από πρωτογενείς διατάξεις συγκρότησης του αστικού χώρου όπως η στοά, το αίθριο, το προαύλιο, η πύλη και το θέατρο που συναρμολογούνται ελεύθερα πάνω στο σύμπλεγμα παλαιών και νέων χαράξεων χωρίς χρονική αναφορά.

Τοποθετούνται απέναντι στις αρχαιότητες προβάλλοντας γυμνές γραμμικές επιφάνειες τοίχων σκυροδέματος που αναδύονται από το υπέδαφος ή αναρτώνται ελεύθερα προσιδιάζοντας επιφάνειες προβολής. Η διαδοχή του με τα κενά στην γενική ογκοπλασία επιχειρεί μα προσεγγίσει παράλληλα τις έννοιες της ελαφρότητας και της διαφάνειας.

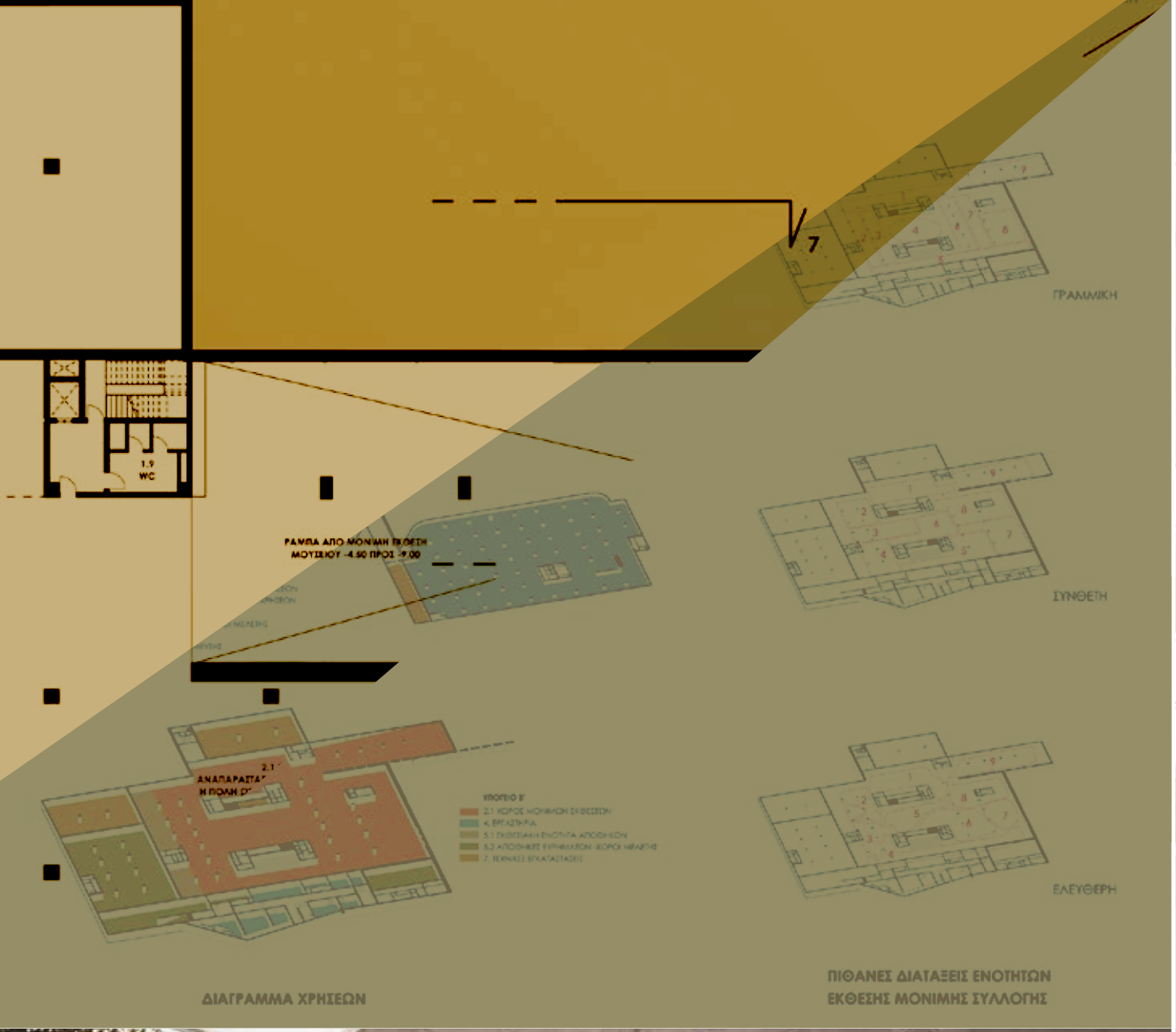

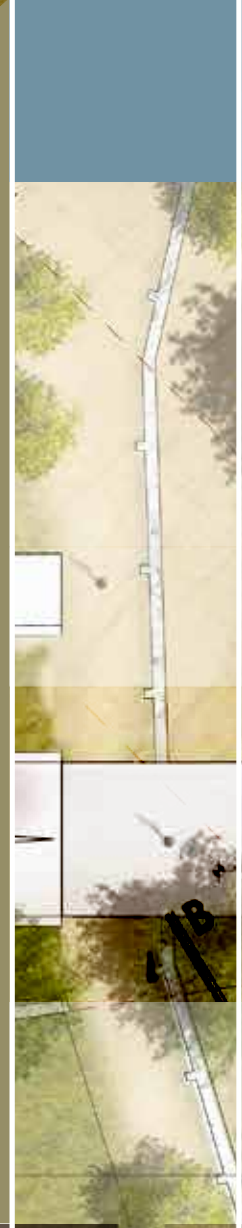
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ
ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΑΘΗΝΑΣ Α.Ε.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΑΘΗΝΑΣ Α.Ε.